

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY SIECHNICE**

TOM I

**UWARUNKOWANIA
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	7
Podstawa sporządzenia.....	7
Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.	7
§1.	7
Lokalizacja.....	7
Dotychczasowe przeznaczenie terenu.	8
§3.	16
Dotychczasowe zagospodarowanie terenu.....	16
§4.	18
Dotychczasowe uzbrojenie terenu.....	18
Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.....	20
§1.	20
Planowanie gminy.	20
§2.	20
Planowanie miejscowe.....	20
Stan środowiska.	21
§1.	21
Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	21
1.....	21
Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej.	21
2.....	32
Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	32
§2.	32
Wielkość i jakość zasobów wodnych.	32
§3.	32
Wody powierzchniowe.....	32
Wody podziemne.	36
Surowce naturalne.....	36
Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.	37
§1.	37
Ochrona środowiska.....	37
1.....	37
Położenie gminy Siechnice.	37
2.....	37
Rzeźba terenu.	37
3.....	37
Budowa geologiczna.....	37
4.....	38
Gleby.....	38
5.....	39
Lasy.....	39
6.....	39
Tereny nieleśne – łąki, pastwiska (użytki zielone)	39
7.....	39
Stosunki wodne.....	39
8.....	39
Wody.....	39
9.....	41
Warunki klimatyczne.....	41
10.....	41
Stan powietrza atmosferycznego.....	41

§2.....	45
Ochrona przyrody.....	45
§3. Nazwa.....	46
§4. Opis.....	46
1.....	50
Zwierzęta chronione.....	50
2.....	53
Rośliny chronione.....	53
3.....	55
Parki.....	55
Park pałacowy.....	55
Park pałacowy.....	55
4.....	57
Biotopy.....	57
Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	62
§1.....	62
Struktura osadnicza.....	62
1.....	62
Biestryków.....	62
2.....	63
Radomierzyce.....	63
3.....	63
Bogusławice.....	63
4.....	64
Groblice.....	64
Durok.....	64
6.....	64
Grodziszów.....	64
Iwiny.....	65
8.....	65
Kotowice.....	65
9.....	66
Utrata.....	66
10.....	66
Łukaszowice.....	66
11.....	66
Mokry Dwór.....	66
12.....	67
Ozorzyce.....	67
13.....	67
Radwanice.....	67
14.....	68
Solniki.....	68
15.....	68
Siechnice.....	68
16.....	69
Smardzów.....	69
17.....	70
Sulęcín.....	70
18.....	70
Szostakowice.....	70
19.....	71

Sulimów	71
20.....	71
Święta Katarzyna	71
21.....	72
Trestno.....	72
22.....	72
Blizanowice.....	72
23.....	73
Zachrzyce	73
Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia	85
§1.	85
Demografia	85
1.....	85
Liczba ludności	85
Ludność wg płci	89
3.....	90
Ludność wg grup wieku	90
4.....	91
Poziom wykształcenia mieszkańców	91
5.....	92
Ruch naturalny	92
6.....	94
Małżeństwa	94
7.....	95
Migracje	95
8.....	96
Gęstość zaludnienia.....	96
§2.	97
Mieszkalnictwo	97
§3.	99
Rynek pracy.....	99
Bezrobocie	101
§5.	101
Ochrona zdrowia	101
§6.	101
Pomoc społeczna	101
§7.	101
Oświata	101
Kultura	103
Sport i rekreacja.....	108
Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.....	109
Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.....	110
§1.	110
Potrzeby rozwoju.....	110
§2.	110
Możliwości rozwoju.....	110
§3.	111
Stan prawny gruntów.....	111
Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.....	114
§1.	114
Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. O ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880).	114

§2.	114
Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994r. Prawo górnicze i geologiczne (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1190 ze zmianami).	114
§3.	115
Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995r. O ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78 ze zmianami).	115
Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991r. O lasach (Dz. U. Nr 101, poz. 444 ze zmianami).	115
§5.	115
Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003r. O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568).	115
§6.	116
Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 ze zmianami).	116
1.	116
Ochrona jakości wód.	116
2.	117
Ochrona terenów zagrożonych wodami powodziowymi.	117
Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.	117
Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych.	117
§1.	117
Złoża.	117
§2.	118
Zasoby wód podziemnych.	118
Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.	118
Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami	118
§1.	118
Stan systemu komunikacyjnego	118
1.	119
Komunikacja drogowa	119
2.	121
Komunikacja kolejowa.	121
3.	122
Komunikacja wodna.	122
4.	122
Komunikacja lotnicza.	122
§2.	122
Stan infrastruktury technicznej.	122
1.	122
Stan i stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej.	122
2.	126
Energetyka.	126
§3. przez obszar gminy przebiega szereg napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu 110 kV, które znajdują się przede wszystkim w północnej części gminy i odchodzą od EC „Czechnica”.	127
3.	128
Telekomunikacja	128
4.	128
Gospodarka odpadami.	128
Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	130
§1.	130

Infrastruktura komunikacyjna	130
1.....	130
2.....	130
3.....	130
4.....	130
5.....	130
6.....	130
§2.....	130
Infrastruktura techniczna.....	130
1.....	130
2.....	130
3.....	130
4.....	130
5.....	130
§3.....	131
Ochrona przyrody.....	131

WSTĘP

Prace nad niniejszym opracowaniem rozpoczynano jako prace nad projektem *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Święta Katarzyna*. Jednakże na skutek zmian jakie nastąpiły na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2009 r. w sprawie utworzenia, ustalenia granic i nazw gmin oraz siedzib ich władz, ustalenia granic niektórych miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (Dz. U. Nr 120 poz. 1000) dokument ten został przekształcony na Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siechnice.

PODSTAWA SPORZĄDZENIA

Niniejsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siechnice zostało sporządzone na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 (Dz. U. 80 poz. 717 ze zmianami) oraz art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zmianami) w związku z Uchwałą Nr XIV/115/03 Rady Gminy Święta Katarzyna z dnia 4 grudnia 2003 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Święta Katarzyna*.

DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE

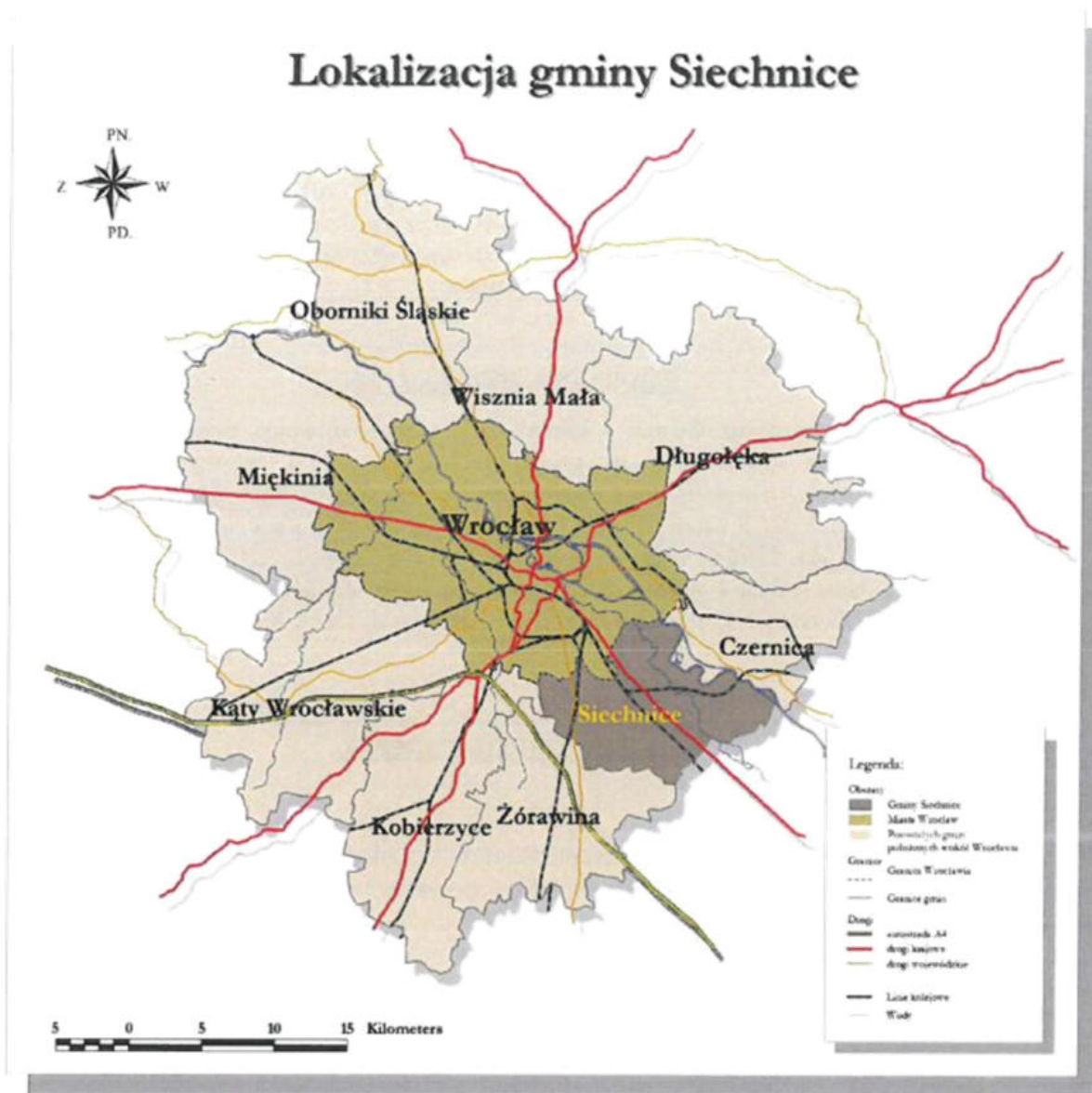
I UZBROJENIE TERENU.

§1. LOKALIZACJA

Gmina Siechnice położona jest na terenie Powiatu Wrocławskiego, na terenie Województwa Dolnośląskiego. Teren gminy stanowi 8,87% powierzchni powiatu i 0,50% powierzchni województwa.

Obszar gminy Siechnice zlokalizowany jest w środkowej części Województwa Dolnośląskiego, na południowy wschód od miasta Wrocławia, z którym bezpośrednio graniczy.[rysunek 1.]

RYSUNEK 1. LOKALIZACJA GMINY SIECHNICE.

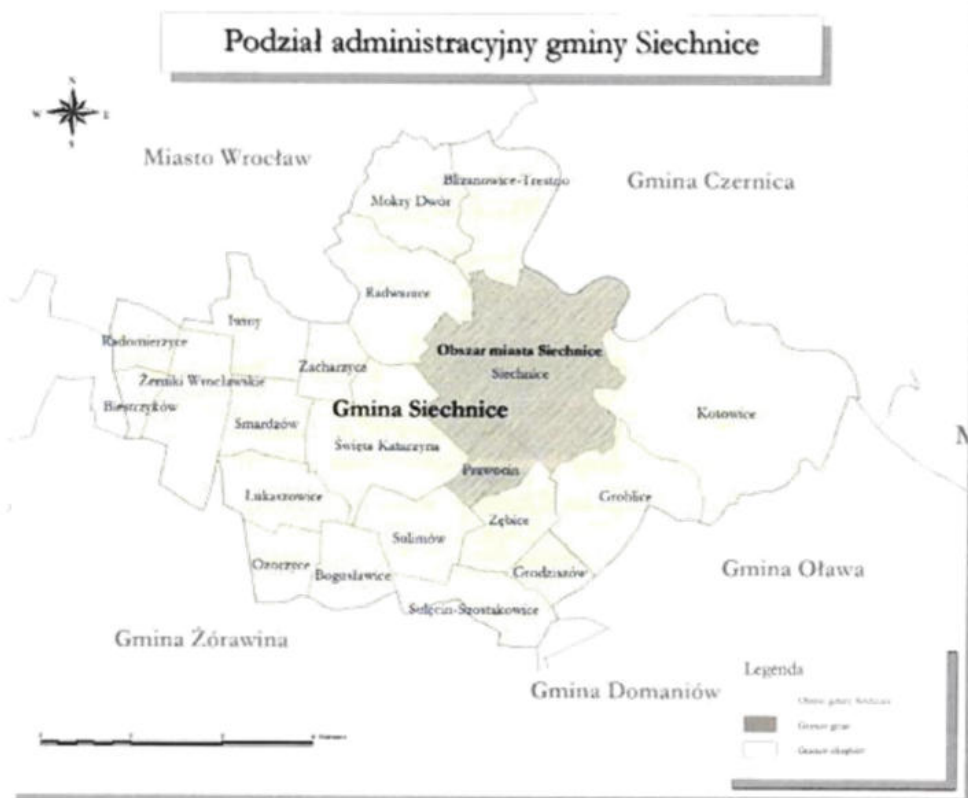
§2. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENU.

Powierzchnia gminy Siechnice wynosi 9862 ha. Gmina podzielona jest geodezyjnie na 21 obrębów, zaś administracyjnie na 15 sołectw, 3 osiedla i miasto Siechnice.[tabela 1. i 2., wykres 1. rysunek 2.]

Okolo 91% powierzchni gminy stanowią niezabudowane tereny biologicznie czynne, zaś tereny zainwestowane to okolo 11 %. Blisko 2/3 (63,07%) powierzchni gminy Siechnice jest w użytkowaniu rolniczym, gdzie 56,82% powierzchni ogólnej gminy to grunty orne, zaś 5,96% to łąki, a 3,29% to pastwiska. Prawie 12% powierzchni gminy pokrywają lasy. Tereny wód zajmują 3,34% powierzchni gminy Siechnice. Istotny udział na poziomie 3,66% powierzchni całej gminy zajmują tereny związane z komunikacją.[tabela 3., wykres 2. i 3., rysunek 3d.]

TABELA 1. WYKAZ JEDNOSTEK GMINY SIECHNICE.

Wykaz jednostek Gminy Siechnice			
Lp.	Nazwa miejscowości		Liczba mieszkańców (stan na 31.12.2004 r.)
1.	sołectwo	Biestryków - Radomierzyce	235
2.	sołectwo	Bogusławice	127
3.	sołectwo	Groblice - Durok	294
4.	sołectwo	Grodziszów	72
5.	sołectwo	Iwiny	415
6.	sołectwo	Kotowice	644
7.	sołectwo	Lukaszowice	210
8.	sołectwo	Mokry Dwór	352
9.	sołectwo	Ozorzyce	149
10.	sołectwo	Smardzów	186
11.	sołectwo	Sulimów	222
12.	sołectwo	Sulęcín - Szostakowice	116
13.	sołectwo	Trestno - Blizanowice	184
14.	sołectwo	Zacharzyce	105
15.	sołectwo	Zębice	276
16.	osiedle	Radwanice	2146
17.	osiedle	Święta Katarzyna	1754
18.	osiedle	Żerniki Wrocławskie	1255
19.	miasto	Siechnice	3956

RYSUNEK 2. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY GMINY SIECHNICE.

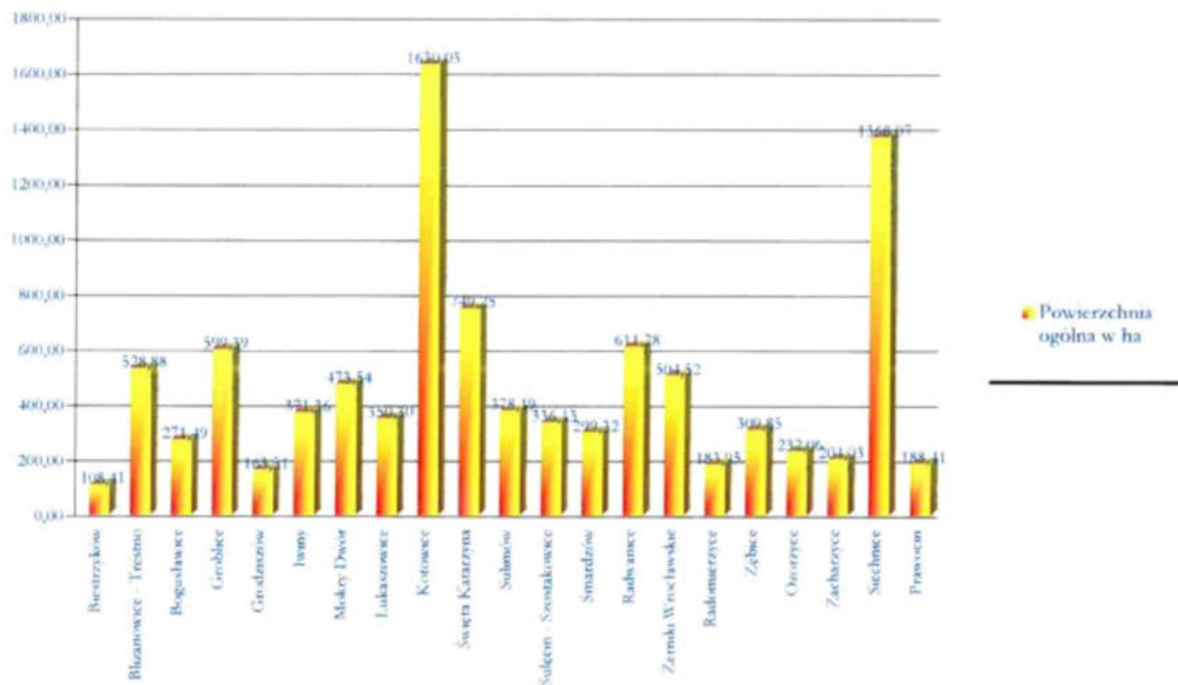

TABELA 2. ZESTAWIENIE OBRĘBÓW GMINY SIECHNICE WG POWIERZCHNI.

Lp.	OBRĘB		
	Nazwa	Identyfikator terytorialny*	Powierzchnia ogólna w ha
1	2	3	4
1	Biestrzyków	Bi	108,4083
2	Blizanowice - Trestno	Bt	528,8834
3	Bogusławice	Bo	271,4926
4	Groblice	Gb	599,3943
5	Grodziszów	Gd	163,5099
6	Iwiny	Iw	371,3634
7	Mokry Dwór	Md	473,5365
8	Łukaszowice	Lu	350,3016
9	Kotowice	Ko	1630,0321
10	Święta Katarzyna	Sw	749,2485
11	Sulimów	Su	378,1879
12	Sulęcín - Szostakowice	Ss	336,1333
13	Smardzów	Sm	299,3206
14	Radwanice	Rw	611,2821
15	Żerniki Wrocławskie	Zw	504,5191
16	Radomierzyce	Ro	183,9472
17	Zębice	Ze	309,8476
18	Ozorzyce	Oz	232,0644
19	Zacharzyce	Za	204,0346
20	Prawocin	Pr	188,4109
21	Siechnice	Si	1368,0710
Gmina Siechnice razem			9861,8229

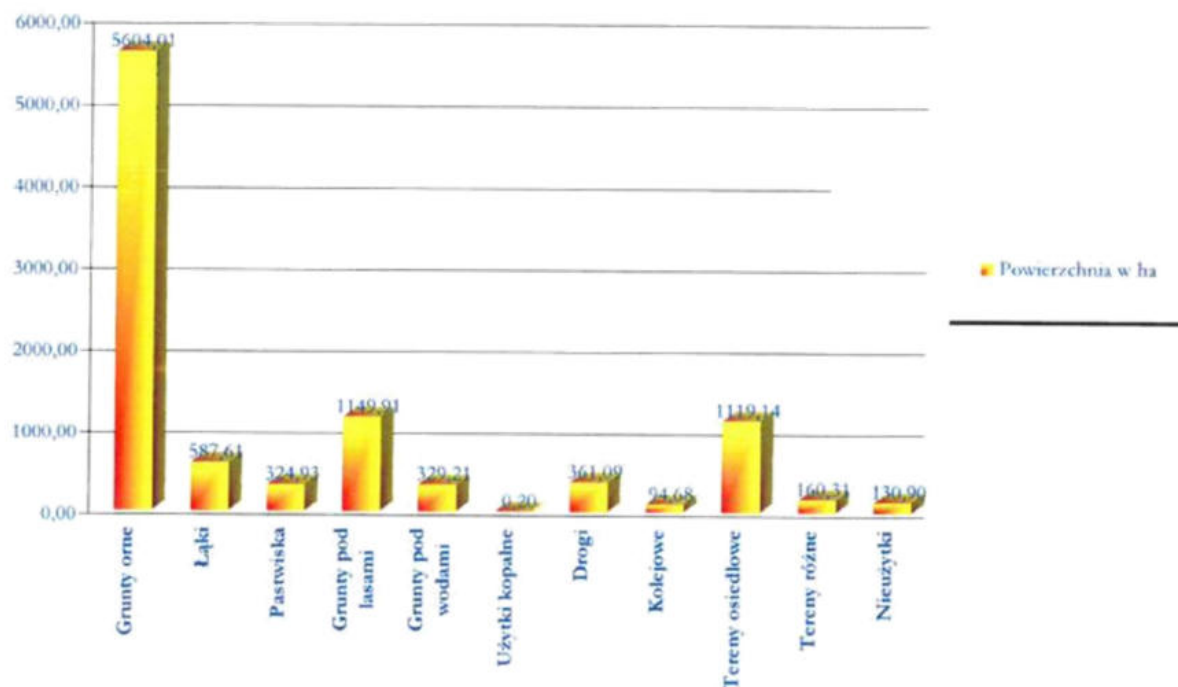
* nadany na potrzeby niniejszego opracowania

Powierzchnia poszczególnych obrębów wchodzących w skład gminy Siechnice w 2005 r.

WYKRES 1. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI OBRĘBÓW GMINY SIECHNICE.

Powierzchnia użytków na terenie gminy Siechnice w 2005 r.

WYKRES 2. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI WG UŻYTKÓW NA TERENIE GMINY SIECHNICE W 2005 R.

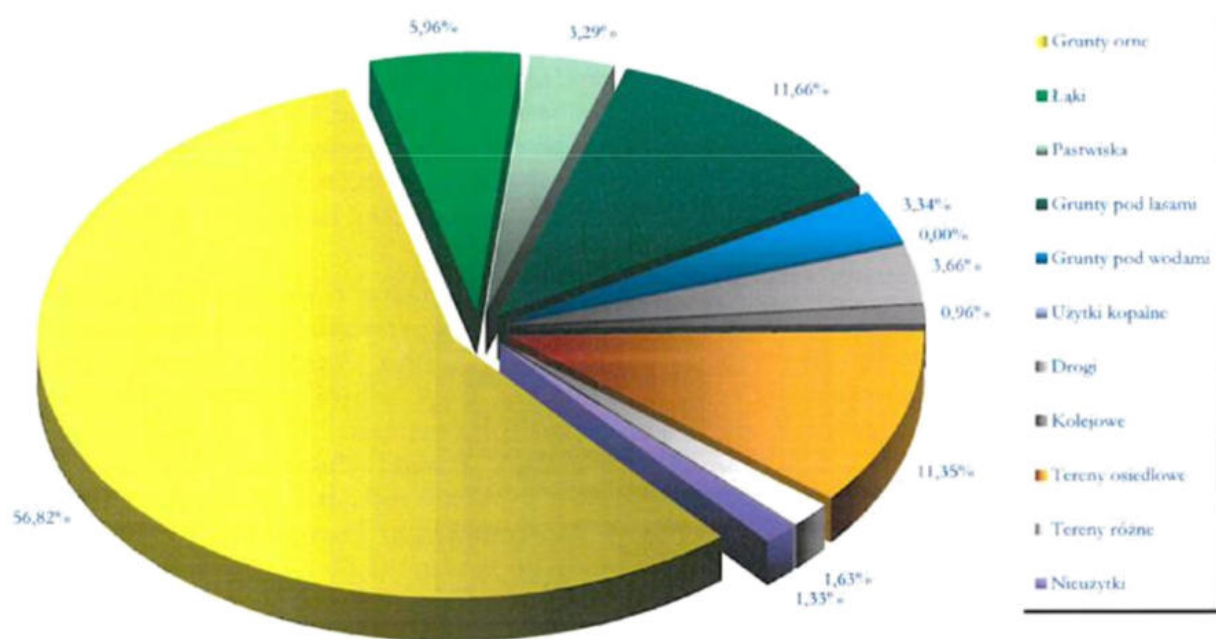

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

TABELA 3. POWIERZCHNIA POSZCZEGÓLNYCH FORM UŻYTKOWANIA GRUNTÓW NA TERENIE GMINY SIECHNICE W 2005 R.

OBRĘB		Powierzchnia ogólna w ha	Powierzchnia wg rodzaju użytkowania w ha											
			Użytki rolne ogółem	Grunty orze	Łąki	Pastwiska	Grunty pod lasami	Grunty pod wodami	Użytki kopalne	Drogi	Kolejowe	Tereny osiedlowe	Tereny różne	Nie użytki
Lp	Nazwa													
1	Bieńczyków	108,41	84,86	82,15	2,71	0,00	0,28	0,67	0,00	8,30	0,00	13,98	0,00	0,32
2	Błizanowice - Trestno	528,88	365,60	221,93	69,99	73,69	40,32	58,74	0,00	10,90	0,00	15,16	32,47	5,69
3	Bogusławice	271,49	250,48	244,12	0,00	6,35	2,99	1,92	0,00	8,11	1,20	6,51	0,00	0,29
4	Groblice	599,39	532,55	387,59	106,62	38,34	1,66	23,67	0,00	22,04	0,00	17,56	0,00	1,91
5	Grodziszów	163,51	136,92	122,38	8,97	5,56	7,43	3,57	0,00	4,65	4,53	4,97	0,00	1,45
6	Iwiny	371,36	310,04	296,58	3,29	10,17	3,04	5,51	0,00	14,23	6,23	31,19	0,00	1,13
7	Mokry Dwór	473,54	89,45	22,05	63,73	3,67	7,02	12,97	0,00	12,30	0,00	337,71	10,18	3,92
8	Łukaszowice	350,30	319,19	315,20	0,40	3,59	8,32	3,14	0,00	9,99	0,00	9,45	0,00	0,22
9	Kotowice	1630,03	615,10	432,53	171,16	11,42	788,95	98,35	0,00	32,50	11,32	18,20	9,77	55,84
10	Święta Katarzyna	749,25	624,57	611,89	3,74	8,94	3,22	6,90	0,00	34,43	13,84	64,73	0,00	1,56
11	Sulimów	378,19	343,20	331,48	0,00	11,72	2,72	2,02	0,00	14,92	0,05	14,13	0,00	1,14
12	Sulęcín - Szostakowice	336,13	303,82	282,64	0,00	21,18	1,10	2,43	0,00	14,07	0,00	13,97	0,00	0,75
13	Smardzów	299,32	264,96	262,58	0,00	2,38	8,90	1,67	0,00	6,70	0,00	16,92	0,00	0,18
14	Radwanice	611,28	203,76	188,65	2,56	12,56	1,56	14,65	0,20	34,22	24,76	321,58	5,75	4,80
15	Zerniki Wrocławskie	504,52	402,86	394,10	0,46	8,30	4,68	3,40	0,00	27,85	8,43	56,22	0,00	1,09
16	Radomierzycy	183,95	161,98	159,91	0,69	1,38	6,94	0,15	0,00	8,28	0,00	5,48	0,00	1,10
17	Zębice	309,85	248,63	211,43	5,65	31,56	19,80	5,53	0,00	11,03	5,15	19,31	0,00	0,40
18	Ozoryzycy	232,06	212,68	195,64	0,00	17,04	0,61	2,87	0,00	7,64	0,00	7,78	0,00	0,47
19	Zacharyzycy	204,03	180,47	175,99	0,00	4,49	3,24	1,08	0,00	8,59	0,00	9,89	0,00	0,77
20	Siechnice	1368,07	699,52	506,16	145,85	47,51	237,15	76,65	0,00	65,66	17,23	121,85	102,14	47,87
21	Prawocin	188,41	165,91	159,02	1,78	5,11	0,00	3,32	0,00	4,69	1,94	12,55	0,00	0,00
Gmina Siechnice razem		9861,83	6516,55	5604,01	587,61	324,93	1149,91	329,21	0,20	361,09	94,68	1119,14	160,31	130,90

Użytkowanie gruntów na terenie gminy Siechnice w 2005 r.

WYKRES 3. UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH FORM UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W POWIERZCHNI OGÓLNEJ GMINY SIECHNICE W 2005 R.

§3. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE TERENU.

Z dotychczasowego przeznaczenia i użytkowania terenu można by wywnioskować, że jest to gmina przede wszystkim rolnicza z pewnymi walorami przyrodniczymi. Sytuacja gminy Siechnice wygląda jednak nieco inaczej z dwóch podstawowych względów. Po pierwsze gmina ta sąsiaduje bezpośrednio z wielkim miastem, jakim jest Wrocław i pozostaje pod jego ogromnym wpływem, co w znaczny sposób rzutuje na strukturę, rodzaj i intensywność zagospodarowania całej gminy Siechnice. Drugi czynnik kształtujący w znacznym stopniu zagospodarowanie gminy Siechnice to obszar doliny rzeki Odry, wraz z samą rzeką, który stwarza zupełnie odmienne uwarunkowania rozwoju. Jak pierwszy z czynników w znacznym stopniu stymuluje rozwój zainwestowania na terenie gminy, tak drugi, poprzez generowanie potencjalnego zagrożenia powodziowego oraz utrzymywanie istotnych dla regionu walorów przyrodniczych, powoduje ograniczanie możliwości swobodnego zagospodarowania.

Teren gminy Siechnice można podzielić na trzy strefy zagospodarowania. I tak od strony południowo-zachodniej i zachodniej znajduje się strefa rolnicza z dominacją rolniczej przestrzeni produkcyjnej, związana z występującymi w tym rejonie gminy gruntami rolnymi o wysokich klasach bonitacyjnych I i II. Druga strefa zurbanizowana to strefa intensywnego zainwestowania mieszkaniowo-usługowo-produkcyjnego związana z najważniejszym na terenie Dolnego Śląska paneuropejskim korytarzem komunikacyjnym E-30, łączącym obszary Europy północno-zachodniej z terenami Europy wschodniej, wybrzeże Atlantyku z wybrzeżem Morza Czarnego. Obszary północno-wschodnie części gminy, obejmujące przede wszystkim tereny istniejących polderów Olawka i Blizanowice-Trestno oraz planowanego polderu Kotowice i międzywałą rzeki Odry i tereny lasów łęgowych tworzą trzecią strefę przyrodniczą.[rysunek nr 3.]

Pierwsza strefa rolnicza mimo dominacji bardzo dobrych gruntów o wysokiej przydatności dla rolnictwa sukcesywnie jest zagospodarowywana głównie przez zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Proces ten spowodowany jest bardzo dobrym powiązaniem komunikacyjnym tego obszaru z centrum Wrocławia, dosyć dobrym uzbrojeniem terenu oraz korzystnymi warunkami środowiska (dobre przewietrzanie, brak zanieczyszczeń atmosferycznych, brak zagrożenia powodziowego), łatwym dostępem do centrów handlowo-usługowych i dojazdem do autostrady A4. Obecnie najintensywniej budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne rozwija się w Radomierzycach, Biestrzykowie, Żernikach Wrocławskich oraz Iwinach. W strefie tej oprócz występujących dużych kompleksów rolnych, na których prowadzona jest produkcja roślinna, zlokalizowane są jeszcze gospodarstwa rolne zajmujące się wielkotowarową produkcją zwierzęcą – hodowla krów w Smardzowie, fermy drobiu w Zębicach i Groblicach oraz fermy lisów w Zębicach. Mimo dominującego rolniczego charakteru strefy z elementami tak zwanej sypialni podmiejskiej na jej obszarze zlokalizowane są cztery dosyć duże firmy produkcyjne: istniejący od 1956 r. Zakład Metalowy "Siwek" trudniący się obróbką metalu w Biestrzykowie, zakład produkujący wkłady kominowe i kominy ze stali szlachetnej Umet Systemy Kominowe w Iwinach, powstały w 1990 roku zakład Wedan Jeans, produkujący bogatą gamę wyrobów z jeansu w Żernikach Wrocławskich, hurtownia sprzętu nurkowego i producent ubiorów neoprenowych do uprawiania sportów wodnych Ocean Pro Systemy Nurkowe w Smardzowie. Na terenie obrębu Sulęcina-Szostkowice zlokalizowane jest gminne składowisko odpadów komunalnych.

W drugiej strefie zurbanizowanej skupia się wokół kręgosłupa komunikacyjnego zagospodarowanie mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna skoncentrowana jest przede wszystkim w Siechnicach, ale także jej zgrupowanie znajduje się w Radwanicach i pojedynczo występuje w Świętej Katarzynie. Budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne dominuje w Radwanicach i Świętej Katarzynie,

na przemian z zabudową wielorodzinną występuje w Siechnicach oraz zlokalizowane jest w Zębicach. W strefie tej skoncentrowane są również usługi. Siedziba i Urząd Miejski są w Świętej Katarzynie, Zakład Gospodarki Komunalnej, Gminne Centrum Kultury i Gminne Centrum Informacji w Siechnicach. Ośrodki zdrowia w Świętej Katarzynie i Siechnicach, gimnazjum z towarzyszącymi terenami i urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi w Siechnicach, a jego filia w Świętej Katarzynie. W Siechnicach zlokalizowana jest także gminna i zakładowa oczyszczalnia ścieków. Wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego, jaki stanowią droga krajowa nr 94 Wrocław-Opole oraz magistrali kolejowej E-30 Wrocław-Katowice, zlokalizowane są największe na terenie gminy Siechnice firmy usługowe i zakłady produkcyjne. Wiele firm usługowych od drobnego rzemiosła, świadczącego usługi dla mieszkańców, po duże firmy montażowe i logistyczne znajduje się na terenie Radwanic, Siechnic i Świętej Katarzyny. Do największych firm usługowych należą: centrum logistyczne Phoenix Group w Siechnicach, firma montująca samochodowe systemy gazowe Eko Alma, firma zajmująca się sprzedażą maszyn i urządzeń szwalniczych Indukta Amatec Polska oraz przedstawiciel japońskiej korporacji, oferujący drukarki kodów kreskowych, drukarki przenośne i metkownice Sato Polska w Radwanicach. Największe firmy produkcyjne w tej strefie to: Elektrociepłownia „Czechnica”, W południowej części Siechnic znajduje się teren Gminnej Strefy Aktywności Gospodarczej, na której obszarze zlokalizowane są zakłady produkcyjne: Thyssen Polymer Polska - zakład produkcji profili okiennych i Parker Hannifin - producent złączy hydraulicznych, oprócz których największe firmy to Elektrociepłownia „Czechnica”, Przedsiębiorstwo Produkcji Ogrodniczej "Siechnice" - produkujące warzywa, kwiaty cięte i ozdobne oraz projektujące i wykonujące tereny zielone oraz istniejąca od 1990 roku firma Konfexim 2 - produkująca ubiory i akcesoria Eques do uprawiania sportów wodnych w Siechnicach.

Trzecia strefa przyrodnicza posiada odmienny, od pozostałych, charakter. Są to tereny położone w dolinie rzeki Odry. Dominuje tu użytkowanie rolnicze oraz gospodarka leśna, a cała strefa zlokalizowana jest na terenie obszaru chronionego w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Obszarów Chronionych Natura 2000 pod nazwą Grądy Odrzańskie o kodzie PLB020002. Obszar ten wyznaczony został dla ochrony występujących na tym terenie siedlisk ptaków i ze względu na występowanie specyficznego środowiska związanego z doliną rzeczna i lasami grądowymi stanowi obszar o cennych walorach przyrodniczych. Większość terenów tej strefy, poza międzywalem rzeki Odry jest chroniona wałami przeciwpowodziowymi, ale znajduje się na obszarze potencjalnego zagrożenia powodzią w momencie uszkodzenia tychże wałów, więc sieć osadnicza na tym terenie skupiona jest na niewielkich obszarach. W strefie zlokalizowanych jest pięć jednostek osadniczych: wieś Kotowice, Mokry Dwór, Trestno, Blizanowice oraz przysiółek Durok należący do wsi Groblice. Na obszarze tym zlokalizowane są tereny ujęć wody dla miasta Wrocławia wraz ze strefami ochronnymi z nimi związanymi, a na terenie Mokrego Dworu znajduje się Zakład Produkcji Wody Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu.[rysunek nr 3.]

§4. DOTYCHCZASOWE UZBROJENIE TERENU.

Z uwagi na lokalizację gminy Siechnice oraz wcześniejsze jej uprzemysłowienie (Huta Czechnice i Elektrociepłownia Czechnice) gmina ta należy do jednych z najlepiej wyposażonych w uzbrojenie techniczne podwrocławskich gmin. Wszystkie miejscowości na terenie gminy posiadają sieć wodociagową, elektryczną oraz telefoniczną.

Na terenie gminy zlokalizowany jest Zakład Uzdatniania Wody dla miasta Wrocławia Mokry Dwór Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu, z którego zasobów korzystają również mieszkańcy gminy Siechnice oraz Olawa za pośrednictwem wodociągu Ø 500 biegnącego wzdłuż drogi krajowej nr 94. Mieszkańcy gminy Siechnice zaopatrywani są w wodę także z dwóch ujęć na terenie miejscowości Święta Katarzyna i Łukaszowice oraz dwóch znajdujących się poza obszarem gminy – w Suchym Dworze (na terenie gminy Kobierzyce) i Bratowice (na terenie gminy Zórawina, gdzie stacja uzdatniania wody w Suchym Dworze należy do Gminy Siechnice. Na koniec 2005 r. długość magistralnej sieci wodociagowej wynosiła 19,8 km, sieci rozdzielczej 109,1, a długość przyłączy 6,49 km.

Miasto Siechnice i dwie największe miejscowości, tj. Święta Katarzyna i Radwanice mają kanalizację sanitarną, gdzie ścieki bytowe odprowadzane są do gminnej oczyszczalni położonej na terenie miasta Siechnice i po oczyszczeniu zrzucane rurowciągiem tłocznym do rzeki Odry. Na dziś około 60% mieszkańców zamieszkuje tereny wyposażone w kanalizację sanitarną. Na koniec 2005 r. długość rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 39,5 km, a długość przyłączy 19,4 km. Z pozostałych terenów ścieki bytowe są gromadzone w szczelnych zbiornikach i wywożone na gminną oczyszczalnię lub unieszkodliwiane poprzez oczyszczanie w biologicznych oczyszczalniach i po oczyszczeniu rozsączone w gruncie lub odprowadzane do rowów melioracyjnych. W zakresie odprowadzania ścieków komunalnych Gmina Siechnice dysponuje zatwierdzoną Koncepcją Programowo Przestrzenną Gospodarki Wodno-Ściekowej. Na terenie Siechnic funkcjonują jeszcze dwie przykładowe oczyszczalnie ścieków przy Przedsiębiorstwie Produkcji Ogrodniczej "Siechnice". Pilnych działań w zakresie wyposażenia w kanalizację sanitarną wymaga grupa miejscowości położonych w północno-zachodniej części gminy z uwagi na intensywny rozwój osadnictwa w tym rejonie. Do miejscowości tych należą Żerniki Wrocławskie, Biestrzyków, Radomierzyce i Iwiny.

W zakresie gromadzenia i unieszkodliwiania stałych odpadów komunalnych gmina Siechnice od 2003 r. dysponuje Zakładem Utylizacji i Recyklingu Odpadów Komunalnych w Sulęcinie, który pełni przede wszystkim funkcję gminnego składowiska odpadów komunalnych. Ponadto na terenie gminy ustawionych jest 30 pojemników KP-7 na odpady komunalne, o nieograniczonym dostępie mieszkańców.

Do tej pory finansowanie gospodarki wodno-ściekowej było finansowane głównie z budżetu gminy. W ostatnich latach duże środki w tym zakresie poniesiono na uzbrojenie terenów Gminnej Strefy Aktywności Gospodarczej w Siechnicach – obszaru przygotowywanego pod skoncentrowaną działalność gospodarczą, budowę gminnego składowiska odpadów komunalnych w Sulęcinie oraz modernizację gminnej oczyszczalni ścieków w Siechnicach.

Na terenie gminy znajduje się Elektrociepłownia Czechnice, która zaopatruje w energię elektryczną przede wszystkim mieszkańców gminy Siechnice, miasta Wrocławia, gminy Olawa i gmin sąsiednich, także po drugiej stronie rzeki Odry oraz w energię ciepłą Przedsiębiorstwo Produkcji Ogrodniczej "Siechnice", mieszkańców Siechnic i Wrocławia. W Siechnicach i Grodziszowie zlokalizowane są główne punkty zasilania redukujące napięcie z wysokiego 110kV do średniego 20kV. Siecią średnich napięć energia elektryczna rozprowadzona jest do wszystkich miejscowości. Na terenie gminy zlokalizowanych jest kilkadziesiąt stacji transformatorowych, do których należą zarówno stare obiekty murowane,

nasłupowe, jak i nowoczesne małe stacje naziemne. Przez teren gminy Siechnice planowany jest przebieg napowietrznej linii elektroenergetycznej 400/110 kV, o długości 14,4 km na terenie gminy Siechnice, stanowiącej połączenie stacji 400/110 kV Pasikowice w gminie Długoleka z istniejącą linią 220 kV Świebodzice-Klecina na terenie gminy Kobierzyce. Linia ta ma za zadanie zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego południowych rejonów miasta Wrocławia oraz realizację zapotrzebowania na energię elektryczną terenów inwestycyjnych położonych w gminach graniczących z Wrocławiem od południa, w tym także w gminie Siechnice.

Przez obszar gminy Siechnice przebiegają również sieci gazowe – gazociągi wysokiego ciśnienia WC Ø 300 PN 6,3 MPa i 350 PN 4,0 MPa wraz z lokalizacją stacji redukcyjno-pomiarowej I stopnia zlokalizowanej w północnej części obrębu Żerniki Wrocławskie. Jednak większość gospodarstw domowych oraz zakładów, podłączonych do sieci gazowej, zaopatrywana jest w gaz gazociągów niskiego ciśnienia połączonych z gazociągiem średniego ciśnienia Wrocław – Stanowice oraz od strony Wrocławia i Iwin z pominięciem stacji I stopnia w Żernikach Wrocławskich. Obecnie w gaz wyposażone są Siechnice, Święta Katarzyna, Radwanice, Groblice, Zębice, Iwiny, Zacharzyce oraz Żerniki Wrocławskie. W następnej kolejności powinny zostać zgazyfikowane Radomierzyce i Biestrzyków.

Sieć telefoniczna rozprowadzona jest do wszystkich miejscowości. Przez teren gminy Siechnice przebiegają magistrale telefoniczne i teleinformatyczne różnych operatorów przede wszystkim wzdłuż drogi krajowej nr 94 Wrocław-Opole, a także cywilne radiolinie. Siechnice, Święta Katarzyna, Radwanice i Żerniki Wrocławskie wyposażone są w sieci światłowodowe.

STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY.

§1. PLANOWANIE GMINY.

Gmina Siechnice posiada aktualnie obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Święta Katarzyna, zatwierdzone przez Radę Gminy Święta Katarzyna Uchwałą Nr XLIV/230/97 z dnia 16 grudnia 1997 roku.

Dokument ten jest niestety mało precyzyjny, co z jednej strony pozwalało do tej pory na swobodniejsze podejście przy sporządzaniu nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, to z drugiej nie zapobiegało w ustrzeżeniu się błędów, co do koordynowania generalnych kierunków rozwoju poszczególnych komponentów przestrzeni.

Z uwagi na konieczność bezpośredniego skorelowania ustaleń tworzonych kolejnych planów miejscowych i ich zgodności ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wystąpiła potrzeba, wręcz konieczność dokonania gruntownych zmian w obowiązującym studium lub sporządzenia nowego studium, co zaskutkowało podjęciem prac nad niniejszym opracowaniem.

§2. PLANOWANIE MIEJSCOWE.

Jako jedna z nielicznych gmin w Polsce gmina Siechnice nie posiadała w 1995 r. oraz wcześniej planu ogólnego gminy. Najpoważniejszym skutkiem takiego stanu rzeczy było znaczne ograniczenie możliwości inwestowania na obszarze gminy Siechnice, szczególnie w zakresie przeznaczania większych terenów pod zorganizowaną działalność inwestycyjną w zakresie produkcji, usług oraz kompleksów zabudowy mieszkaniowej. Większość inwestycji sprowadzała się do realizacji zabudowy zagrodowej przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy w trybie rozpraw administracyjnych i przepisów szczególnych. Mimo takiej przeszkody, dzięki zabiegom władz wykonawczych, zabudowa na obszarze gminy nie została rozproszona, ład przestrzenny został zachowany, a rozwój zagospodarowania następował w sposób zrównoważony. Pod koniec lat dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia sytuacja w zakresie planowania miejscowego zaczęła się poprawiać, i tak do końca 2001 roku wszystkie duże miejscowości na terenie gminy były objęte planami miejscowymi. Obecnie ponad 70% obszaru gminy Siechnice i ponad 95% mieszkańców zamieszkuje tereny objęte aktualnie obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. [tabela 4., rysunek 4.] Sytuacja taka pozwala na sprawne koordynowanie rozwojem zagospodarowania przestrzennego gminy. Ochrona ładu przestrzennego realizowana jest przede wszystkim poprzez nadzorowanie ustalonych w planach miejscowych parametrów zabudowy, w tym jej gabarytów, intensywności i zagęszczenia, zasad ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, wprowadzoną ochronę kompleksów rolnych wysokich klas bonitacyjnych przed niekontrolowaną zabudową oraz zasad uzbrojenia terenu.

STAN ŚRODOWISKA.

§1. STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Gmina Siechnice jest w znacznej mierze gminą rolniczą, o czym świadczy fakt, iż 63,07% terenów stanowią grunty użytkowane rolniczo, tj. 6 516,55 ha, z czego 86,00% (5 604,01 ha) to grunty orne, 9,01% to łąki (587,61 ha) a 4,99% to pastwiska (324,93 ha).

Gmina Siechnice charakteryzuje się wysoką jakością gleb, których w klasach I – II jest ogółem 2 031,09 ha, co stanowi 20,60% powierzchni ogólnej gminy. Gruntów średnich klasy III jest na terenie gminy 2 315,08, co również stanowi jeszcze wyższy odsetek powierzchni ogólnej na poziomie 23,47%. I tak prawie 45% powierzchni całej gminy (94,87% powierzchni gruntów rolnych) stanowią grunty rolne chronionych klas I-III, które w przypadku zmiany przeznaczenia wymagają zgody ministra rolnictwa. Gruntów słabych i najsłabszych IV-VI klasy na terenie gminy jest tylko 334,07 ha, tj. 3,39% powierzchni ogólnej.

Najlepsze gleby położone są w zachodniej i południowo – zachodniej części gminy. Gleby słabsze natomiast zajmują dominującą powierzchnię w południowo – wschodniej i środkowej części gminy. Trwałe użytki zielone, które stanowią około 15% ogólnej powierzchni użytków rolnych gminy występują prawie wyłącznie w północno – wschodniej części gminy. Występujące w tej części gminy grunty orne są przeważnie okresowo nadmiernie uwilgotnione.

W 2002 r. na terenie gminy zlokalizowanych było 1190 gospodarstw rolnych, z czego w 710 prowadzono jedynie działalność rolniczą. Gospodarstw o areale powyżej 1 ha użytków rolnych było 676, lecz prawie 84% gospodarstw rolnych nie posiadało więcej niż 5 ha. Jedynie niecałe 7% gospodarstw dysponowało arealem większym niż 10 ha, zaś gospodarstw 20 hektarowych i większych było już jedynie tylko 2,27% z ogólnej liczby gospodarstw rolnych.

W zakresie produkcji zwierzęcej na terenie gminy Siechnice prowadzono hodowlę zwierząt gospodarskich w zaledwie około 12% gospodarstwach. W 2002 r. na terenie gminy hodowano 283 sztuki bydła i 1358 sztuk trzody chlewnej. Najwięcej hodowano kur i kur niosek – ponad 50 000 szt.

Na terenie gminy z uwagi na dużą powierzchnię gruntów wysokich klas bonitacyjnych dominującą w produkcji rolniczej jest produkcja roślinna. Uprawiane są przede wszystkim: pszenica, pszenżyto, jęczmień, kukurydza, buraki cukrowe i rzepak. Z uwagi na bliskie sąsiedztwo Wrocławia uprawiane są warzywa, najczęściej kapusta i cebula. Występują również plantacje truskawek oraz sady owocowe – głównie jabłonie, których na terenie gminy jest 61 ha. Wśród roślin dominują zasiewy pszenicy na blisko 50% uprawianych rolniczo terenach. Znaczący udział w uprawach na poziomie 13% powierzchni zasiewów ma kukurydza, a około 8,5% stanowi jęczmień, ponad 6% upraw to ziemniaki, a na ponad 5% powierzchni zasiewów uprawia się buraki cukrowe. Blisko 6% uprawianej ziemi przeznaczonej jest na uprawę warzyw gruntowych.

Na terenie gminy Siechnice zlokalizowane są jeszcze gospodarstwa rolne zajmujące się wielkotowarową produkcją zwierzęcą – hodowla krów w Smardzowie, fermy drobiu w Zębicach i Groblicach oraz fermy lisów w Zębicach.

Na terenie Siechnic zlokalizowany jest jeden z największych w Polsce kompleks szklarniowy Przedsiębiorstwa Produkcji Ogrodniczej "Siechnice" – produkującego przede wszystkim

warzywa na potrzeby aglomeracji wrocławskiej.

1) charakterystyka rolniczej przydatności gleb

obszar gruntów rolnych na terenie gminy można podzielić na tereny gleb pszennych (około 76%), tereny gleb żytnich (około 18% gruntów ornych), tereny gleb podmokłych (około 6% gruntów ornych) i użytki zielone (około 20% ogólnej powierzchni użytków rolnych).

i) gleby pszenne – wyraźnie dominują w zachodniej i południowo – zachodniej części gminy; na terenie wsi Biestrzyków, Żerniki Wrocławskie, Święta Katarzyna i Sulimów stanowią one około 96%, a na terenie wsi Iwiny, Łukaszowice i Ozorzyce nawet około 100% ogólnej powierzchni gruntów ornych; pod względem typologicznym są to czarne ziemie utworzone z glin średnich pylastych; gleby te można podzielić na następujące kompleksy:

- kompleks pszenno-bardzo dobry – najlepsze gleby, zasobne w składniki pokarmowe, posiadające głęboki poziom próchniczny, przepuszczalne i przewiewne o dużej zdolności magazynowania wody, średnio ciężkie do uprawy. Największy ich udział znajduje się we wsi Biestrzyków (92%), Żerniki Wrocławskie (82%),
- kompleks pszenno-dobry – zasobny w składniki mineralne, rozkład opadów decyduje w znacznie większym stopniu o większości plonów niż w kompleksie pszenno-bardzo dobrym

ii) kompleks pszenno-wadliwy – obejmuje przeważnie gleby średnio zwięzłe niecałkowicie, zalegające na przepuszczalnych podłożach. Przepuszczalne podłoże nie sprzyja naturalnej retencji i sprawia, że występują na nich okresowo niedobory wilgoci. Zajmują około 6% gruntów ornych gminy i występują głównie na terenie wsi Siechnice, Radwanice, Grodziszów i Blizanowice – Tresno,

iii) gleby żytnie – stanowią około 18% ogólnej powierzchni gruntów ornych. Występują prawie wyłącznie w południowo – wschodniej i środkowej części gminy. Na terenie wsi Kotowice stanowią około 70%, na terenie wsi Groblice około 60% i na terenach wsi Radwanice, Prawocin i Zębice około 40-50% ogólnej powierzchni gruntów ornych. Są to gleby utworzone z piasków słabogliniastych całkowite lub z piasków gliniastych i glin lekkich pylastych zalegających na piaskach luźnych. Pod względem typologicznym są to płytkie mady i czarne ziemie zdegradowane lub niewykształcone oraz gleby pseudobielicowe i brunatne wylugowane. Gleby żytnie można podzielić na:

- kompleks żytni bardzo dobry – w skład niego wchodzi najlepsze gleby lekkie utworzone z piasków gliniastych zalegających na zwięźlejszych podłożach i niektóre gleby o składzie mechanicznym glin lekkich pylastych na lżejszym podłożu. Posiadają z reguły właściwe stosunki wodne. Zajmują one około 7% ogólnej powierzchni gruntów ornych i występują w większych ilościach na terenie wsi Groblice, Kotowice, Zębice, Prawocin, Sulęcín i Grodziszów.
- kompleks żytni dobry – obejmuje gleby lżejsze i mniej urodzajne niż gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego. Większość tych gleb jest wrażliwych na suszę. Gleby te ogółem zajmują około 8% ogólnej powierzchni gruntów ornych, a w większym skupieniu występują na terenie wsi Groblice, Radwanice i Kotowice.
- kompleks żytni słaby – stanowią go gleby utworzone z piasków słabo gliniastych całkowitych i głębokich oraz piasków gliniastych lekkich podścielonych dość płytko piaskiem luźnym lub żwirem. Na terenie gminy stanowią około 3 % gruntów ornych i

występują głównie na terenie wsi Groblice, Kotowice, Siechnice i Radwanice

iv) gleby podmokłe – gleby wykazujące nadmierny stan uwilgotnienia, wynikający głównie z położenia ich w rzeźbie terenu, stanowią około 8% ogólnej powierzchni gruntów ornych; gleby te w zdecydowanej większości występują na terenach wschodniej części gminy w sąsiedztwie trwałych użytków zielonych. Są to głównie gleby typu mad i czarne ziemie; zalicza się do nich kompleks zbożowo – pastewny mocny – zaliczamy tu gleby średnio ciężkie i ciężkie okresowo i trwale podmokłe; gleby te położone są w obniżeniach przylegających do trwałych użytków zielonych, bądź w nieckowatych zagłębieniach terenu o słabym odpływie; gleby te na terenie gminy stanowią znikomy udział.

v) użytki zielone na terenie gminy Siechnice występują w kilku różnych kompleksach:

- kompleks użytków zielonych dobrych i bardzo dobrych – obejmuje łąki i pastwiska zaliczane w klasie bonitacyjnej do klasy II i III; są to stosunkowo małe powierzchnie położone prawie wyłącznie na terenie wsi Blizanowice – Tresno, Siechnice, Żerniki Wrocławskie, Łukaszowice, Mokry Dwór i Bogusławice,
- kompleks użytków zielonych średnich – obejmuje około 80% ogólnej powierzchni użytków zielonych, użytki te położone są na glebach typu mad oraz czarnych ziem; pod względem typu siedliskowego są to głównie łęgi właściwe i na mniejszych powierzchniach łąki połęgowe; największe obszary zlokalizowane są na terenie wsi Kotowice, Siechnice, Blizanowice – Tresno, Groblice i Mokry Dwór,
- kompleks użytków zielonych słaby i bardzo słaby – obejmuje łąki i pastwiska zaliczone w klasyfikacji bonitacyjnej do klas V i VI występujące na glebach skrajnie różnych. Jedne z nich, głównie w typie siedliskowym łąk zubożałych, występują na piaskach i charakteryzują się małą miąższością poziomu darniowo – próchniczego; są zbyt przepuszczalne i okresowo lub stale za suche; drugą część tego kompleksu stanowią łąki okresowo lub stale nadmiernie uwilgotnione w typie siedliskowym łąk właściwych lub zastoiskowych; porost tych łąk w swym składzie charakteryzuje się bardzo wysokim udziałem turzyc i chwastów o złej jakości paszowej; użytki te stanowią około 13% ogólnej powierzchni użytków zielonych i występują głównie na terenie wsi Groblice, Siechnice, Blizanowice – Tresno i Mokry Dwór.

2) właściwości uprawowe gleb,

Na terenie gminy Siechnice występuje dość znaczne zróżnicowanie gleb pod względem ciężkości do uprawy. Około 60% gruntów ornych zajmują gleby średnio ciężkie do uprawy. Są one wytworzone najczęściej z gleb średnich pylastych. Zajmują prawie całą południowo – zachodnią część gminy do linii kolejowej Wrocław – Olawa oraz wyspowo w środkowej i północnej części gminy w obrębie wsi Siechnice, Groblice oraz Tresno – Blizanowice i Mokry Dwór. Wśród tych gleb w obniżeniach terenu najczęściej występują gleby ciężkie, rzadziej bardzo ciężkie do uprawy. Ich udział w gruntach ornych wynosi około 20%. Są to gleby wytworzone z glin ciężkich pylastych rzadziej z ilów.

Pozostałe około 20% gruntów ornych terenu gminy zajmują gleby lekkie do uprawy. Są wytworzone z piasków glinastych. I występują głównie w północnej części gminy. Ich południową granicę wyznacza linia kolejowa Wrocław – Olawa.

Prawie płaskie ukształtowanie terenu gminy pozwala na pełną mechanizację prac polowych, w części południowej ciągniki rolnicze i sprzęt uprawowy powinien być dostosowany do gleb średni – ciężkich, natomiast w północnej do gleb lekkich.

TABELA 4. UŻYTKI ROLNE NA TERENIE GMINY SIECHNICE WG RODZAJU UŻYTKU W 2005 R.

Udział poszczególnych rodzajów użytków rolnych w gruntach rolnych na terenie gminy Siechnice w 2005 r.								
OBRĘB		Użytki rolne ogółem powierzchnia w ha	Rodzaj użytku rolnego					
Lp.	Nazwa		Grunty orne		Łąki		Pastwiska	
			powierzchnia w ha	udział	powierzchnia w ha	udział	powierzchnia w ha	udział
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Biestrzyków	84,86	82,15	96,81%	2,71	3,19%	0,00	0,00%
2	Blizanowice - Trestno	365,60	221,93	60,70%	69,99	19,14%	73,69	20,15%
3	Bogusławice	250,48	244,12	97,46%	0,00	0,00%	6,35	2,54%
4	Groblice	532,55	387,59	72,78%	106,62	20,02%		0,00%
5	Grodziszów	136,92	122,38	89,38%	8,97	6,55%	5,56	4,06%
6	Iwiny	310,04	296,58	95,66%	3,29	1,06%	10,17	3,28%
7	Mokry Dwór	89,45	22,05	24,65%	63,73	71,25%	3,67	4,10%
8	Łukaszowice	319,19	315,20	98,75%	0,40	0,12%	3,59	1,12%
9	Kotowice	615,10	432,53	70,32%	171,16	27,83%	11,42	1,86%
10	Święta Katarzyna	624,57	611,89	97,97%	3,74	0,60%	8,94	1,43%
11	Sulimów	343,20	331,48	96,58%	0,00	0,00%	11,72	3,42%
12	Sulęcín - Szostakowice	303,82	282,64	93,03%	0,00	0,00%	21,18	6,97%
13	Smardzów	264,96	262,58	99,10%	0,00	0,00%	2,38	0,90%
14	Radwanice	203,76	188,65	92,58%	2,56	1,26%	12,56	6,16%
15	Żerniki Wrocławskie	402,86	394,10	97,82%	0,46	0,12%	8,30	2,06%
16	Radomierzyce	161,98	159,91	98,72%	0,69	0,43%	1,38	0,85%
17	Zębice	248,63	211,43	85,04%	5,65	2,27%	31,56	12,69%
18	Ozorzyce	212,68	195,64	91,99%	0,00	0,00%	17,04	8,01%
19	Zacharzyce	180,47	175,99	97,51%	0,00	0,00%	4,49	2,49%
20	Siechnice	699,52	506,16	72,36%	145,85	20,85%	47,51	6,79%
21	Prawocin	165,91	159,02	95,85%	1,78	1,08%	5,11	3,08%
Gmina Siechnice razem		6516,55	5604,01	86,00%	587,61	9,02%	286,59	4,40%

TABELA 5. GRUNTY ORNE NA TERENIE GMINY SIECHNICE WG KLAS BONITACYJNYCH W 2005 R.

OBRĘB		Powierzchnia gruntów ornych w ha									Razem
		klasa bonitacyjna									
Lp	Nazwa	I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	VIz	Razem
1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
1	Biestrzyków	0,8289	66,9802	13,8919	0,0000	0,4498	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	82,1508
2	Blizanowice - Trestno	0,0000	0,0000	43,2106	139,9422	32,5853	4,0085	2,1800	0,0000	0,0000	221,9266
3	Bogusławice	10,9400	168,1006	40,3621	13,0300	8,1700	3,5200	0,0000	0,0000	0,0000	244,1227
4	Groblice	0,0000	0,0000	3,5429	24,4211	203,9325	106,5749	49,0229	0,0907	0,0000	387,5850
5	Grodziszów	0,0000	5,0500	38,5463	29,4078	33,2622	12,3260	3,7900	0,0000	0,0000	122,3823
6	Iwiny	11,3050	153,1377	95,4737	31,9861	2,0600	2,2486	0,3700	0,0000	0,0000	296,5811
7	Mokry Dwór	0,0000	0,0000	0,0000	10,3000	7,1084	4,6327	0,0100	0,0000	0,0000	22,0511
8	Łukaszowice	18,7250	211,5822	73,7805	4,1087	6,5895	0,4175	0,0000	0,0000	0,0000	315,2034
9	Kotowice	0,0000	0,0000	0,0000	39,2400	120,4316	195,3748	76,7798	0,7014	0,0000	432,5276
10	Święta Katarzyna	9,1960	306,5857	204,4839	30,6844	56,4191	3,3144	1,2111	0,0000	0,0000	611,8946
11	Sulimów	0,0000	141,1079	80,4528	28,9600	66,6600	14,0800	0,2200	0,0000	0,0000	331,4807
12	Sulęcín - Szostakowice	0,0000	66,9860	152,0861	27,8714	21,6724	13,1012	0,9218	0,0000	0,0000	282,6389
13	Smardzów	1,6985	106,4426	102,2775	27,7485	18,1466	6,2621	0,0000	0,0000	0,0000	262,5758
14	Radwanice	0,0000	0,0000	12,3900	35,1533	87,8345	44,2292	9,0407	0,0000	0,0000	188,6477
15	Zerniki Wrocławskie	3,5256	269,1728	103,1271	7,3782	10,6417	0,0792	0,1743	0,0000	0,0000	394,0989
16	Radomiczycy	0,0000	108,1066	29,7712	4,1872	17,0906	0,7547	0,0000	0,0000	0,0000	159,9103
17	Zębice	58,0200	0,0000	40,4700	27,9568	58,5811	16,5562	9,6965	0,1466	0,0000	211,4272
18	Ozoczyce	2,0536	135,6986	37,8107	9,2440	10,8377	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	195,6446
19	Zacharzyce	6,3114	88,6147	57,0971	4,9212	19,0428	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	175,9872
20	Prawocin	0,0000	17,6300	34,9359	4,9805	32,8491	28,3314	22,0782	18,2100	0,0000	159,0151
21	Siechnice	0,0000	8,2585	79,8404	178,3761	100,1609	91,4367	46,8087	1,2770	0,0000	506,1583
Gmina Siechnice Razem		122,6040	1853,4541	1243,5507	679,8975	914,5258	547,2481	222,3040	20,4257	0,0000	5604,0099

TABELA 6. ŁĄKI NA TERENIE GMINY SIECHNICE WG KLAS BONITACYJNYCH W 2005 R.

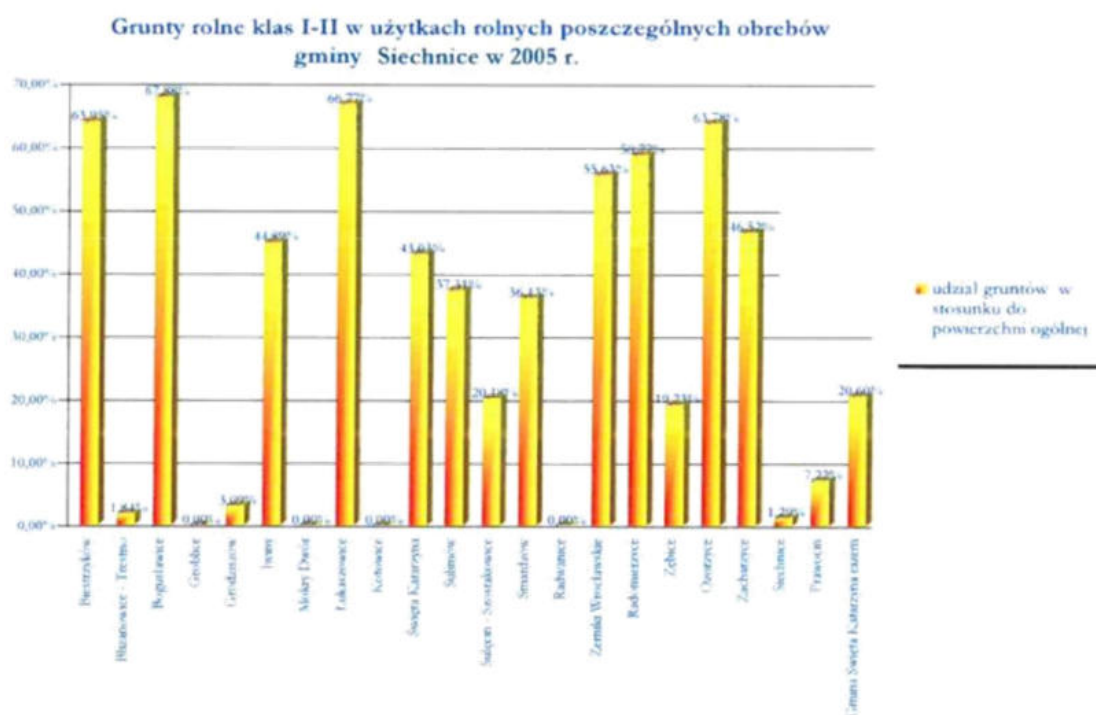
Powierzchnia łąk na terenie gminy Siechnice w 2005 r.								
OBREB		Powierzchnia łąk w ha						
		klasa bonitacyjna						Razem
Lp.	Nazwa	I	II	III	IV	V	VI	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Biestrzyków	0,0000	1,5207	1,1547	0,0000	0,0000	0,0299	2,7053
2	Blizanowice - Trestno	0,0000	0,0000	36,8900	29,9490	0,0000	3,1500	69,9890
3	Bogusławice	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
4	Groblice	0,0000	0,0000	0,3114	17,2117	44,1027	44,9919	106,6177
5	Grodziszów	0,0000	0,0000	5,6583	3,3144	0,0000	0,0000	8,9727
6	Iwiny	0,0000	0,6500	1,2813	1,3631	0,0000	0,0000	3,2944
7	Mokry Dwór	0,0000	0,0000	25,3120	28,8117	7,6900	1,9200	63,7337
8	Lukaszowice	0,0000	0,0000	0,3975	0,0000	0,0000	0,0000	0,3975
9	Kotowice	0,0000	0,0000	8,4679	121,6558	30,2671	10,7700	171,1608
10	Święta Katarzyna	0,0000	0,4634	0,7520	2,5210	0,0000	0,0000	3,7364
11	Sulimów	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
12	Sulęcín - Szostakowice	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
13	Smardzów	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
14	Radwanice	0,0000	0,0000	0,0000	1,2600	0,5200	0,7800	2,5600
15	Żerniki Wrocławskie	0,0000	0,0000	0,1692	0,2948	0,0000	0,0000	0,4640
16	Radomierzyce	0,0000	0,0000	0,6900	0,0000	0,0000	0,0000	0,6900
17	Zębice	0,0000	0,7700	3,1080	1,7707	0,0000	0,0000	5,6487
18	Ozorzyce	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
19	Zacharzyce	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
20	Prawocin	0,0000	0,0000	0,4200	1,3637	0,0000	0,0000	1,7837
21	Siechnice	0,0000	5,3500	59,0605	38,4443	38,7756	4,2217	145,8521
Gmina Siechnice Razem		0,0000	8,7541	143,6728	247,9602	121,3554	65,8635	587,6060

TABELA 7. PASTWISKA NA TERENIE GMINY SIECHNICE WG KLAS BONITACYJNYCH W 2005

R.

Powierzchnia pastwisk na terenie gminy Siechnice w 2005 r.									
OBREB		Powierzchnia pastwisk w ha							
		klasa bonitacyjna							Razem
Lp.	Nazwa	I	II	III	IV	V	VI	VIz	
1	2	31	32	33	34	35	36	37	38
1	Biestryków	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
2	Blizanowice - Trestno	0,0000	9,7300	36,5250	19,5508	7,8800	0,0000	0,0000	73,6858
3	Bogusławice	0,0000	5,2534	0,3400	0,7600	0,0000	0,0000	0,0000	6,3534
4	Groblice	0,0000	0,0000	0,0000	31,6764	6,0322	0,6345	0,0000	38,3431
5	Grodziszów	0,0000	0,0000	0,7401	3,8738	0,9496	0,0000	0,0000	5,5635
6	Iwiny	0,0000	1,6300	6,6381	1,7910	0,1100	0,0000	0,0000	10,1691
7	Mokry Dwór	0,0000	0,0000	1,4706	2,1946	0,0000	0,0000	0,0000	3,6652
8	Lukaszowice	0,0000	3,5853	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	3,5853
9	Kotowice	0,0000	0,0000	1,1100	8,7916	1,5138	0,0000	0,0000	11,4154
10	Święta Katarzyna	0,0000	6,1814	2,4887	0,2658	0,0000	0,0000	0,0000	8,9359
11	Sulimów	0,0000	0,0000	11,2317	0,4900	0,0000	0,0000	0,0000	11,7217
12	Sulęcín - Szostakowice	0,0000	0,8600	16,4908	3,2750	0,5527	0,0000	0,0000	21,1785
13	Smardzów	0,0000	0,0000	2,0957	0,2854	0,0000	0,0000	0,0000	2,3811
14	Radwanice	0,0000	0,0000	7,9900	4,4670	0,0000	0,1000	0,0000	12,5570
15	Żerniki Wrocławskie	0,0000	7,9822	0,2220	0,0958	0,0000	0,0000	0,0000	8,3000
16	Radomierzyce	0,0000	0,0000	0,8500	0,5300	0,0000	0,0000	0,0000	1,3800
17	Zębice	0,0000	0,8000	16,1343	12,2014	2,2000	0,2200	0,0000	31,5557
18	Ozorzyce	0,0000	10,2621	5,7796	0,9969	0,0000	0,0000	0,0000	17,0386
19	Zacharzyce	0,0000	0,0000	0,3000	4,1873	0,0000	0,0000	0,0000	4,4873
20	Prawocin	0,0000	0,0000	2,7567	2,3503	0,0000	0,0000	0,0000	5,1070
21	Siechnice	0,0000	0,0000	14,0808	28,7833	4,2057	0,4400	0,0000	47,5098
Gmina Siechnice Razem		0,0000	46,2844	127,2441	126,5664	23,4440	1,3945	0,0000	324,9334

**WYKRES 4. UDZIAŁ KOMPLEKSÓW GRUNTÓW ROLNYCH KLAS I-II W POWIERZCHNI OGÓLNEJ POSZCZEGÓLNYCH OBSZARÓW GMINY
SIECHNICE W 2005 R.**

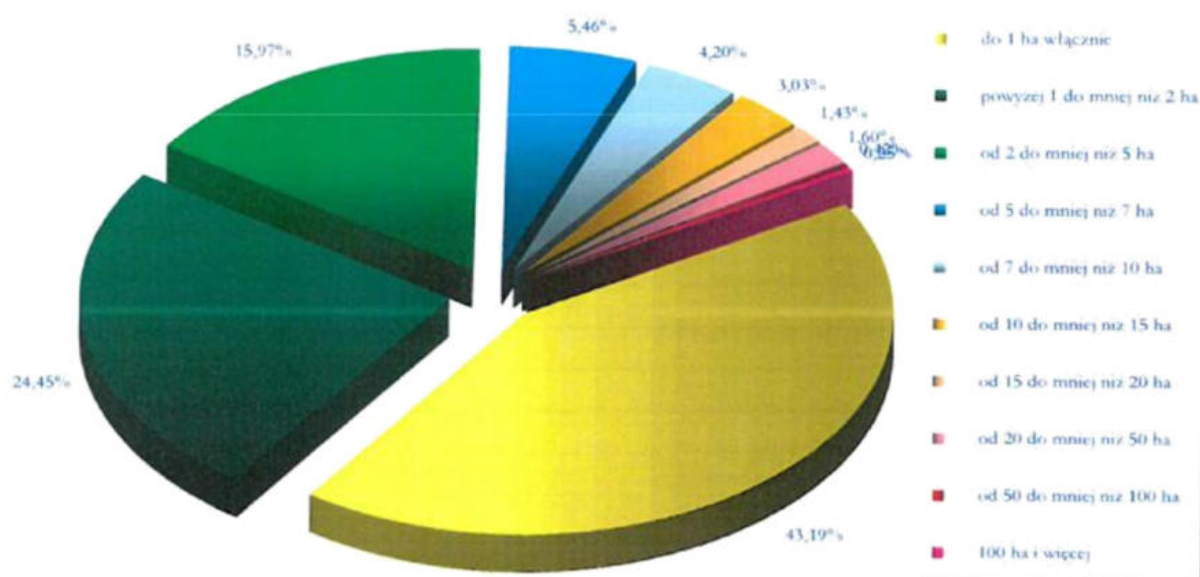
TABELA 8. STRUKTURA GOSPODARSTW ROLNYCH NA TERENIE GMINY SIECHNICE
WG GRUP OBSZAROWYCH W 2002 R.

Lp.	Grupa obszarowa gospodarstwa rolnego	liczba	udział
1.	2.	3.	4.
	do 1 ha włącznie	514	43,19%
	powyżej 1 do mniej niż 2 ha	291	24,45%
	od 2 do mniej niż 5 ha	190	15,97%
	od 5 do mniej niż 7 ha	65	5,46%
	od 7 do mniej niż 10 ha	50	4,20%
	od 10 do mniej niż 15 ha	36	3,03%
	od 15 do mniej niż 20 ha	17	1,43%
	od 20 do mniej niż 50 ha	19	1,60%
	od 50 do mniej niż 100 ha	5	0,42%
	100 ha i więcej	3	0,25%
	ogółem	1 190	100%

TABELA 9. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW WG RODZAJU NA TERENIE GMINY SIECHNICE W 2002 R.

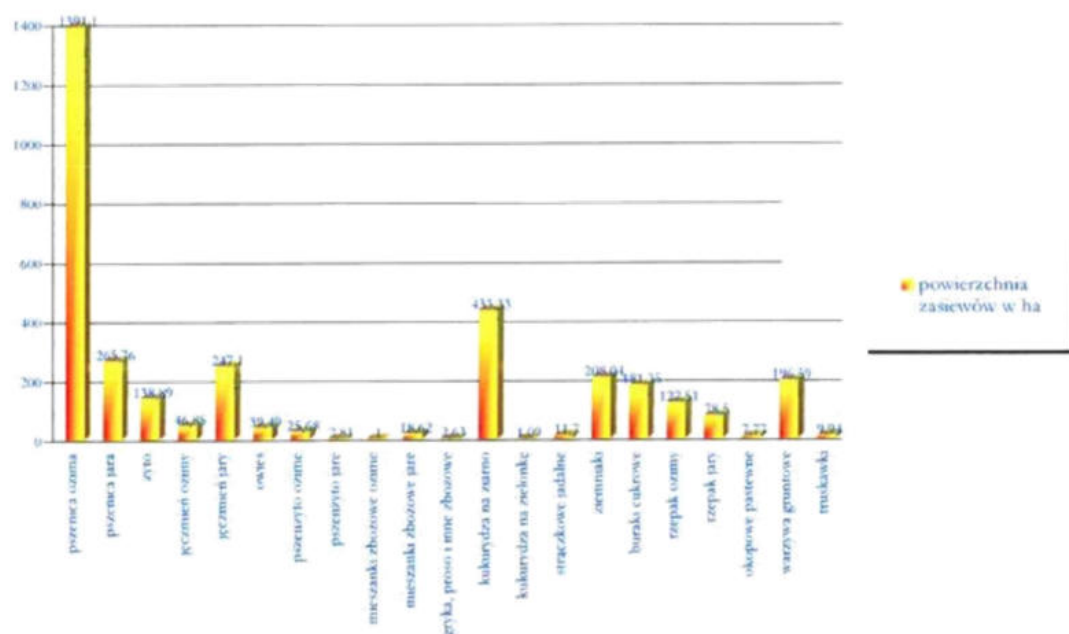
Lp.	Rodzaj zasiewu	powierzchnia zasiewów	
		w ha	udział
1.	2.	3.	4.
1.	pszenica ozima	1391,1	39,26%
2.	pszenica jara	265,76	7,50%
3.	żyto	138,89	3,92%
4.	jęczmień ozimy	46,85	1,32%
5.	jęczmień jary	247,1	6,97%
6.	owies	39,49	1,11%
7.	pszenżyto ozime	25,68	0,72%
8.	pszenżyto jare	2,81	0,08%
9.	mieszanki zbożowe ozime	1	0,03%
10.	mieszanki zbożowe jare	18,62	0,53%
11.	gryka, proso i inne zbożowe	2,63	0,07%
12.	kukurydza na ziarno	433,33	12,23%
13.	kukurydza na zielonkę	1,09	0,03%
14.	strączkowe jadalne	11,7	0,33%
15.	ziemniaki	208,04	5,87%
16.	buraki cukrowe	181,35	5,12%
17.	rzepak ozimy	122,51	3,46%
18.	rzepak jary	78,5	2,22%
19.	okopowe pastewne	7,77	0,22%
20.	warzywa gruntowe	196,59	5,55%
21.	truskawki	9,94	0,28%
zasiewy ogółem		3543,58	100%

**Struktura gospodarstw rolnych wg grup obszarowych
na terenie gminy Siechnice w 2002 r.**

WYKRES 5. STRUKTURA GRUNTÓW ROLNYCH WG GRUP OBSZAROWYCH NA TERENIE GMINY SIECHNICE W 2002 R.

Powierzchnia zasiewów wg rodzaju na terenie gminy Siechnice w 2002 r.

WYKRES 6. STRUKTURA ZASIEWÓW GRUNTÓW ROLNYCH WG RODZAJÓW ZASIEWU NA TERENIE GMINY SIECHNICE W 2002 R.

2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Grunty leśne na terenie gminy Święta Katarzyna zajmują 11,66% powierzchni całej gminy, co nie jest złym wynikiem w porównaniu do innych gmin położonych na południe od Wrocławia, mimo iż jest to znacznie mniej niż średnia w województwie. W 2004 roku powierzchnia gruntów leśnych ogółem wynosiła 1 031,90 ha, z czego lasy stanowiły 97,61%, czyli 1 009,8 ha. Grunty leśne publiczne zajmowały obszar o powierzchni 1 010,5 ha, w tym Skarbu Państwa 1 007 ha. W tym czasie gruntów leśnych publicznych w zarządzie Lasów Państwowych na terenie gminy Siechnice było 995 ha, natomiast w rękach prywatnych znajdowało się 24 ha gruntów leśnych. W okresie 2000-2004 na obszarze gminy Siechnice przybyło 7 ha lasów. Tereny leśne dominują we wschodniej części gminy Siechnice i ich lokalizacja związana jest z pasmem doliny Odry. Znaczna większość obszarów leśnych położona jest na terenie objętym obszarem Natura 2000 Grądy Odrzańskie i są to lasy łęgowe. Lasy te są zaliczone do lasów wodochronnych i pełnią one także ważne zadania w funkcjonowaniu przyrodniczym ekosystemu. Z uwagi na bliskie sąsiedztwo Wrocławia tereny leśne są w znacznym stopniu penetrowane przez mieszkańców miasta i wykorzystywane rekreacyjnie.

Niewielkie skupiska leśne znajdują się na terenie obrębu Smardzów, Łukaszowice i Żerniki Wrocławskie. Są to jedynie większe skupiska śródpolnych zadrzewień w zasadzie uniemożliwiające prowadzenie jakiegokolwiek gospodarki leśnej i stanowią obecnie ostoję zwierzyny płowej. Są to jednak cenne tereny z uwagi na ich rzadkość w zachodniej części gminy i powinny być bezwzględnie zachowane.

§2. WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH.

Wody powierzchniowe zajmują 3,34% powierzchni ogólnej gminy Siechnice. W skład wód powierzchniowych wchodzi przede wszystkim rzeka Odra, o długości odcinka 14,5 km na terenie gminy, stanowiąca jej północno-wschodnią, naturalną granicę. Pozostałe rzeki to Oława o długości odcinka 12 km i Zielona o długości odcinka 10,8 km. Zarówno wody rzeki Odry, jak i Oławy są klasyfikowane jako wody klasy III. Główne zanieczyszczenia rzeki Oławy związane są z ładunkiem niesionym przez ciek powierzchniowy z terenów wiejskich i obszarów produkcji rolniczej. Źródłem zanieczyszczeń rzeki Oława na terenie gminy Siechnice są: rzeka Zielona, do której trafiają ścieki z części Siechnic poprzez Koci Rów oraz potok Brochówka prowadzący zanieczyszczone ściekami wody z wrocławskich osiedli Wojszyce i Brochów.

Woda pobierana z ujęcia Czechnica, na terenie obrębu Radwanice i uzdatniana w Zakładzie Uzdatniania Wody w Mokrym Dworze, odpowiada kategorii uzdatniania A2, czyli wymaga typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego, aby była zdatna do picia.

§3. WODY POWIERZCHNIOWE.

Rzeka Odra wyznaczająca granicę gminy jest wielką, żeglowną rzeką. Gmina Siechnice w całości znajduje się na obszarze jej dorzecza. Wszystkie wody odprowadzane są do rzeki poprzez jej lewobrzeżne dopływy, w tym poprzez rzekę Ślężę, która nie płynie przez obszar gminy i wpada do Odry po zachodniej stronie miasta Wrocławia. Do największych cieków płynących przez teren gminy należą rzeka Oława, rzeka Zielona, potok Brochówka, potok Kuna, potok Miłoszowska Struga, potok Kuna, Koci Rów i Katarzynka (większe rowy melioracyjne zaliczone do urządzeń melioracji podstawowych).

W okolicach wsi Kotowice znajdują się dwa jeziora. Jezioro Panińskie, które jest starorzeczem o długości około 1800m. i szerokości do 50m. oraz Jezioro Dziewicze o długości około 800m. i szerokości dochodzącej do 60m.

Na obszarze gminy zostało zewidencjonowanych 53 zbiorniki małej retencji o łącznej powierzchni 17,87 ha. o wielkości od 0,20 do 3,78 ha.

Na terenie gminy Siechnice znajduje się 140 705 m rowów melioracyjnych – urządzeń melioracji szczegółowych i 32 418 rowów komunalnych, w tym w obrębie Siechnice aż 7940 m. Wszystkie rowy oznaczono symbolem zgodnie z nazwami nazwy cieku, w którego zlewni się on znajduje i odprowadza do niego wody wraz nadaniem kolejnego numeru. W przypadku niektórych, wcześniej inwentaryzowanych cieków (np. w obrębie Mokry Dwór i Blizanowice – Tresno) zachowano dotychczasowe nazewnictwo – nie związane ze zlewnią. Rowy komunalne zostały wydzielone na terenie osiedli wiejskich, na odcinkach, na których odprowadza się wody z kanalizacji burzowej.

Rowy melioracyjne mają głębokość w przedziale od 1,0 do 1,5 m, a szerokość w dnie, z reguły, od 0,4 do 0,6 m (wyjątkowo w obrębie Kotowice i Prawocin lokalnie od 0,8 do 1,0 m). Niektóre odcinki rowów zostały zastąpione rurociągami.

Najwięcej rowów melioracyjnych znajduje się w północno – wschodniej części gminy, a największe zagęszczenie występuje w obrębie Kotowic. Pełnią tam one bardzo ważną funkcję odwadniającą. Gęsta sieć rowów melioracyjnych występuje również w obrębie Trestno – Blizanowice, Siechnice i Groblice – Durok. W obrębie Groblice trudności w odprowadzaniu wody z rowów występują przy wyższych stanach wody w rzece Oławie. Stosunkowo duża ilość rowów melioracyjnych występuje także w obrębie Radwanic, Świętej Katarzyny, Mokrego Dworu i Grodziszowa, gdzie również pełnią one ważną funkcję odwadniającą a lokalnie są odbiornikami wód drenarskich. Południowo – zachodnią część gminy, położoną wyżej, charakteryzuje mniejsze zagęszczenie sieci melioracyjnej. Niesystematyczna sieć rowów odwadniających tereny użytkowe rolniczo odbiera wody z systemów drenarskich, których większość wykonana była przed 1945 r.

Oprócz rowów melioracji szczegółowej wydzielono w gminie Święta Katarzyna rowy komunalne odbierające wody z kanalizacji burzowych. Największa ilość rowów komunalnych występuje w obrębie Siechnice, Święta Katarzyna i Radwanice.

Na terenie gminy brak jest stawów hodowlanych, zlokalizowane są natomiast dwa poldery przeciwpowodziowe, wchodzące w skład Wrocławskiego Węzła Wodnego. Są to: Polder „Oławka” o powierzchni 1070 ha i pojemności 12mln m³ oraz Polder „Blizanowice – Trestno” o powierzchni 210 ha i pojemności 3,8 mln m³.

TABELA 10. DŁUGOŚĆ CIEKÓW WODNYCH NA TERENIE GMINY SIECHNICE.

Lp.	Nazwa cieku	km biegu	Długość w granicach gminy [km]
1.	Odra	227,5 – 242,0	14,5
2.	Oława	6,5 – 18,5	12,0
3.	Zielona	2,8 - 13,6	10,8
4.	Miłoszowska Struga	0,0 - 2,6	2,6
5.	Kuna	0,0 - 0,6	0,6
6.	Brochówka	3,3 - 7,2	3,9

TABELA 11. WYKAZ ISTNIEJĄCYCH ZBIORNIKÓW MAŁEJ RETENCJI NA TERENIE GMINY SIECHNICE.

Lp.	Obręb	Ilość zbiorników [szt.]	Łączna powierzchnia zbiorników [ha]
1.	Biestrzyków	2	0,55
2.	Blizanowice-Trestno	0	0,00
3.	Bogusławice	1	0,20
4.	Groblice	5	2,13
5.	Grodziszów	2	0,13
6.	Iwiny	1	0,20
7.	Kotowice	3	0,65
8.	Łukaszowice	4	0,30
9.	Mokry Dwór	0	0,00
10.	Ozorzyce	0	0,00
11.	Prawocin	0	0,00
12.	Radomierzyce	3	0,42
13.	Radwanice	3	0,56
14.	Siechnice	4	3,78
15.	Smardzów	1	0,06
16.	Sulęcín – Szostakowice	5	3,17
17.	Sulimów	5	0,22
18.	Święta Katarzyna	3	0,66
19.	Zacharzyce	5	4,10
20.	Zębice	2	0,52
21.	Żerniki Wrocławskie	4	0,22
Razem		53	17,87

TABELA 12. ZBIORCZY WYKAZ ROWÓW MELIORACJI SZCZEGÓŁOWEJ I ROWÓW KOMUNALNYCH W GMINIE ŚWIĘTA KATARZYNA

L.p.	Obręb	Rowy melioracji szczegółowych [km]	Rowy komunalne [km]	Łączna długość rowów [m]
1.	Biestrzyków	1 520	1 000 (160)*	2 520
2.	Blizanowice-Trestno	19 850	1 740	21 590
3.	Bogusławice	4 375	280	4 655
4.	Groblice – Durok	14 215	3 400 (90)*	17 615
5.	Grodziszów	4 890 (90)	-	4 890
6.	Iwiny	5 480	300	5 780
7.	Kotowice	17 705	2 153	19 858
8.	Łukaszowice	5 350	-	5 350
9.	Mokry Dwór	4 530	-	4 530
10.	Ozorzyce	4 540	-	4 540
11.	Prawocin	2 615	-	2 615
12.	Radomierzycze	280	-	280
13.	Radwanice	4 090 (170)	6 530 (215)*	10 620
14.	Siechnice	16 760 (170)	7 940 (1 445)*	24 700
15.	Smardzów	2 050	990 (130)*	3 040
16.	Sulęcín – Szostakowice	5 230	-	5 230
17.	Sulimów	5 665 (40)	750	6 415
18.	Święta Katarzyna	10 025 (120)	6 215 (90)*	16 240
19.	Zacharzyce	2 830	-	2 830
20.	Zębice	5 735 (85)	890 (80)*	6 625
21.	Żerniki Wrocławskie	2 970	230 (130)*	3 200
Razem		140 705	32 418	173 123

* długość odcinków rowów, które zostały zastąpione rurociągami krytymi
 - w sumie zarurowano 675 m rowów melioracji szczegółowych oraz 2 340 m rowów komunalnych.

§4. WODY PODZIEMNE.

Na terenie gminy Siechnice znajduje się czwartorzędowy Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) nr 320 „Pradolina rzeki Odra – Wrocław”, z wyznaczonym Obszarem Najwyższej Ochrony (ONO) oraz Obszarem Wysokiej Ochrony (OWO). Zbiornik ten obejmuje znaczny obszar gminy, a jego zasięg pokrywa się w zasadzie z obszarem doliny rzeki Odry, wychodząc nieco poza linię kolejową Wrocław-Katowice. Zbiornik ten zajmuje powierzchnię całkowitą 500 km², występuje na głębokości 12 m. i posiada zasoby rzędu 250 tys.m³/d. Jakość wody zbiornika zbadana w punkcie zlokalizowanym w Iwinach nie spełniała wymogów sanitarnych, z uwagi na przekroczenie norm dla co najwyżej dwóch czynników.

§5. SUROWCE NATURALNE

Jedynym surowcem występującym na terenie gminy o stosunkowo dobrej jakości i miejscami znacznej miąższości jest seria osadów piaszczysto – żwirowych w dolinie rzeki Odry (Mokry Dwór – Radwanice). W stropie złoża występują piaski drobno- i średnioziarniste o miąższości około 3m. Niżej leżą piaski ze żwirem. Warstwę podścielającą złoża stanowi glina zwałowa z otoczkami. Miąższość złoża wynosi 9,6m. Zasoby wynoszą 46317 tys. ton, jest to kruszywo naturalne o średniej zawartości ziaren o $\varnothing < 2,5\text{mm}$ – 66%. Złoże to jest obecnie nieeksploatowane, gdyż zlokalizowane jest na obszarze bezpośredniej strefy ochrony ujęć wody dla miasta Wrocławia.

WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

§1. OCHRONA ŚRODOWISKA.

1. Położenie gminy Siechnice

Obszar gminy znajduje się częściowo w zasięgu regionu – Równina Kącka, obszaru wchodzącego w skład mezoregionu - Równina Wrocławska oraz częściowo na terenie mezoregionu Pradolina Wrocławska; obydwie mezoregiony Równina Wrocławska i Pradolina Wrocławska są obszarami składowymi makroregionu - Nizina Śląską;

2. Rzeźba terenu

Morfologicznie teren gminy posiada rzeźbę mało urozmaiconą; północno-wschodnią naturalną granicę gminy stanowi rzeka Odra, której dolina rozciąga się, po przekątnej, przez wschodnią część gminy wraz z systemem teras akumulacyjnych; w części środkowej znajduje się mniej widoczna w morfologii dolina rzeki Olawy; pozostały teren gminy znajduje się na terenie wysoczyzny morenowej płaskiej; doliny rzeczne jedynie miejscami są oddzielone od wysoczyzny wyraźną granicą morfologiczną, czasami kilkumetrową skarpą; jednak na znacznej części terenu granice są mało wyraźne; spadki terenu nie przekraczają 2%; teren gminy w przeważającej części jest terenem otwartym, tylko wzdłuż Odry znajdują się większe kompleksy leśne; najniższy położony teren w gminie znajduje się w jej północnej części gminy, jest on położony na wysokości 118 m n.p.m., zaś najwyższe położone grunty wyniesione na wysokość około 135 m n.p.m. zlokalizowane są w południowej części;

3. Budowa geologiczna

Podłoże gminy stanowią utwory czwartorzędowe; czwartorzęd jest reprezentowany przez osady zlodowacenia południowopolskiego i środkowopolskiego oraz przez osady rzeczne, głównie holoceny; osady te wypełniają tzw. Nieckę Wrocławską i dlatego większość ich jest przeważnie stała, średnio 40-50m; na 2/3 obszaru powierzchni gminy (miejscowości Św. Katarzyna, Łukaszowice, Ozorzyce, Żerniki Wrocławskie, Biestrzyków, Zacharzyce, Radomierzyce) znajdują się gliny zwałowe – moreny dennej stadiau maksymalnego; mają one najczęściej zabarwienie szarożółtobrunate, miejscami niebieskawe; są one silnie piaszczyste i zawierają liczne otoczaki skał północnych; gliny te występują na piaskach i żwirach wodnolodowcowych dolnych lub na mulach, piaskach i ilach zastoiskowych; w okolicach Świętej Katarzyny , Łukaszowic i Żernik Wrocławskich spotykamy dodatkowo piaski i żwiry wodnolodowcowe dolne; w okolicach Prawocina i Groblic występują piaski i żwiry rzeczne tarasów nadzalewowych na glinach zwałowych oraz na mulkach, piaskach i ilach zastoiskowych – seria tych osadów rzecznych wykształcona jest jako jasnoszare piaski różnoziarniste z przewagą frakcji średnio i gruboziarnistej, z dużą domieszką drobnych żwirów oraz pojedynczymi otoczakami materiału skandynawskiego średnicy do 8cm; większość osadów rzecznych wynosi maksymalnie 6,0m.; na całym obszarze w dolinie Odry i Olawy znajdują się ily i mulki (mady) tarasów zalewowych 3,0m n.p. rzeki, znajdują się na piaskach i żwirach rzecznych tarasów zalewowych i na glinach zwałowych (bliżej Odry) zbudowane są one z utworów piaszczysto – żwirowych;

4. Gleby

Na terenie gminy Siechnice znajdują się następujące typy gleb:

- gleby bielcowe i pseudobielcowe,
- gleby brunatne wylugowane,
- czarne ziemie zdegradowane,
- gleby brunatne właściwe,
- czarne ziemie właściwe,
- mady,

największy udział procentowy stanowią mady i ziemie czarne właściwe; mady występują w północnej części gminy, w której znajduje się dolina rzeki Odry i Olawy; stanowią one kompleks pszenney dobry i wadliwy, a także kompleks żytni miejscami bardzo dobry, dobry jak również kompleks zbożowo – pastewny mocny; w większości są to mady wytworzone z glin, ilów i pyłów, często na piaskowych co jest powodem występowania stosunkowo często wadliwych stosunków wodnych; ze względu na to gleby winny być użytkowane jako łąki i pastwiska; ziemie czarne właściwe znajdują się w części południowej i południowo-zachodniej; stanowią one kompleks pszenney bardzo dobry i dobry; gleby te są predysponowane do intensyfikacji rolnictwa jak również do warzywnictwa i sadownictwa; w przypadku największych miejscowości na terenie gminy, czyli Siechnice, Radwanice, Święta Katarzyna, Żerniki Wrocławskie występują gleby częściowo zdegradowane przez zabudowę zagrodową;

do czynników naturalnych, powodujących degradację gleb, można zaliczyć zmiany klimatyczne, zmiany szaty roślinnej oraz przemieszczanie i degradację gleb w wyniku erozji; źródłem degradacji litosfery są także jej współoddziaływanie z atmosferą i hydrosferą; obumarłe składniki biocenozy wnoszą również do litosfery zanieczyszczenia przechwycone z hydrosfery i atmosfery;

czynniki antropogeniczne, powodujące degradację gleb, są związane z uprawą, zmianowaniem, mechanizacją, melioracjami, chemizacją i wpływem wielu innych przejawów działalności człowieka;

w 2002 roku prowadzone były badania skażenia gleby i roślin na obszarach zagrożonych zanieczyszczeniem w gminach powiatu wrocławskiego, także w gminie Siechnice; badaniem objęto obszar w otoczeniu hałdy odpadów pohutniczych w Siechnicach;

badanych próbkach odnotowano istotne zanieczyszczenie metalami ciężkimi. Na 10 pobranych próbek, w 8 stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej zawartości chromu; w 5 próbkach stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej zawartości arsenu i cynku, a w pojedynczych próbkach rtęci i miedzi; we wszystkich badanych próbkach stwierdzono również zanieczyszczenie benzo(a)pirenem; w roślinach uprawnych, pobranych w otoczeniu hałdy odpadów pohutniczych w Siechnicach stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej zawartości cynku;

w 2003 roku na zlecenie Starostwa Powiatowego we Wrocławiu przeprowadzono badania skażenia gleb i roślin na obszarach użytkowanych rolniczo, także w gminie Święta Katarzyna; badane gleby na terenie gminy były na ogół zasobne w próchnicę i makroelementy oraz charakteryzowały się w większości średnią zawartością mikroelementów; zawartość metali ciężkich była niska i nie przekraczała

dopuszczalnych norm;

5. Lasy

Lasy występują głównie we wschodniej części gminy, w rejonie Kotowic; są to w większości lasy mieszane o cechach łęgów i grądów (będące pozostałościami dawnych olsów, łęgów i grądów zabagnionej Doliny Odry); w lasach tych drzewostan składa się z dębu szypułkowego, jesionu wyniosłego, jaworu, lipy drobnolistnej, olszy czarnej, topoli białej, wiązu polnego i górskiego oraz różnych gatunków wierzb, spotyka się też sosnę pospolitą i świerk zwyczajny; w podszycie występują: czeremch zwyczajna, dereń świdwa, kalina koralowa, kruszyna pospolita, leszczyna oraz różne gatunki wierzb w runie lasów łęgowych spotykamy śnieżyczkę przebiśnieg, czosnek niedźwiedzi, szczyr trwały, konwalię majową, kokorycz pustą i paprotnik pospolity; część jednak została zmieniona w jednogatunkowe bory sosnowe lub mieszane;

6. Tereny nieleśne – łąki, pastwiska (użytki zielone)

Na terenie gminy użytki zielone zajmują około 20% ogólnej powierzchni użytków rolnych; rozmieszczenie ich na terenie gminy nie jest równomierne; występują one głównie w części wschodniej i północno – wschodniej gminy na dobrze uwilgotnionych młach i glebach typu czarnych ziem; na pozostałych terenach gminy udział ich w ogólnej powierzchni użytków rolnych jest znikomy, przy czym znaczna ich część to użytki zielone założone na gruntach ornych (pastwiska sztuczne);

w zdecydowanej większości są to użytki zielone średnie, użytki zielone słabe stanowią znacznie mniejszy udział a użytki zielone dobre i bardzo dobre występują sporadycznie;

7. Stosunki wodne

Na terenie gminy poziom wody gruntowej kształtuje się w granicach 0-5 m; najwyższy (0 –2m) występuje w dolinach cieków i nieckowatych obniżeniach ze znacznymi okresowymi wahaniami związanymi z ilością i rozkładem opadów; około 70% gruntów posiada uregulowane stosunki wodne bądź w sposób naturalny bądź poprzez melioracje; są to gleby na ogół średnio – zwarte, rzadziej zwarte o dobrej podsiąkliwości a więc odporne na susze; wśród nich znajduje się niewielki procent gleb zwężłych okresowo za wilgotnych wskutek utrudnionego spływu wód opadowych; gleby o uregulowanych stosunkach wodnych występują na terenie całej gminy, z przewagą części południowej;

około 10% użytków rolnych jest podmokła, są to grunty orne i użytki zielone występujące w obniżeniach terenowych o wysokim poziomie wód gruntowych; tereny te wymagają uregulowania stosunków wodnych. Występują najczęściej w północnej części gminy w obrębie wsi Siechnice, Kotowice, Groblice, Tresno – Blizanowice, Mokry Dwór;

gleby okresowo za suche zajmują około 20% użytków rolnych gminy, są to najczęściej gleby lekkie przepuszczalne wytworzone z piasków; znaczna ich powierzchnie znajdują się we wsi Groblice, Kotowice, Siechnice, Radwanice;

8. Wody

Stan sanitarny wód powierzchniowych w głównych ciekach jest nie najlepszy; potwierdzają to wyniki badań wody;

w chwili obecnej brak jest wód powierzchniowych spełniających wymogi I i II klasy czystości; stan czystości Odry powyżej Siechnic odpowiada III klasie czystości, natomiast poniżej Siechnic, głównie z powodu zanieczyszczeń wprowadzanych z

nieskanalizowanej części miasta, stan wód jest pozaklasowy; w wysokim stopniu zanieczyszczone są również mniejsze cieki na terenie gminy Siechnice; w znacznym stopniu zanieczyszczona jest również rzeka Olawa, największym jej źródłem zanieczyszczeń są miejscowości Ziębice i Henryków, a w jej dolnym biegu – rzeka Zielona, do którego przez Koci Rów odprowadzane są ścieki z części Siechnic oraz Brochówka, prowadząca wody zanieczyszczone ściekami z Wojszyc i częściowo z Brochowa;

wody podziemne jako bardzo ważne źródło wody pitnej, zarówno z uwagi na wysoką jakość jak i duże zasoby, objęte są stałą kontrolą jakości; monitoring wód podziemnych prowadzony jest przez WIOŚ w ramach sieci krajowej i wojewódzkiej; w tabeli przedstawiono wyniki dla sieci krajowej i wojewódzkiej dla punktów zlokalizowanych na terenie gminy Siechnice;

w 2003 roku na terenie powiatu wrocławskiego WIOŚ prowadził pomiar jakości wód podziemnych na terenach wodonośnych Wrocławia; punkty pomiarowe zlokalizowane są w pobliżu składowiska EC „Czechnica” (2 piezometry P16 i P15) oraz w pobliżu hałdy zlikwidowanej Huty „Siechnice” (3 piezometry P8, P5, P23); są to tereny uznane za potencjalnie groźne dla jakości wód podziemnych; badane wody podziemne charakteryzowały się zróżnicowaną jakością od wód średniej jakości (II klasa) do wód pozaklasowych;

wody pobrane z piezometru P15 zakwalifikowano do wód pozaklasowych z powodu przekroczenia dopuszczalnych wartości azotu amonowego, manganu, potasu, a także wartości elektrycznej przewodności wł.; wody pobrane z P16 zakwalifikowano do wód średniej jakości (II klas) z powodu wartości elektrycznej przewodności wł. oraz stężenia potasu; wody z piezometów P5 i P23 zaklasyfikowano do wód niskiej jakości (III klasa); w przypadku P5 zdecydowało o tym w okresie wiosennym pozaklasowe stężenie żelaza i manganu, a także wartości elektrycznej przewodności wł. i utlenialności; w okresie jesiennym o klasyfikacji decydowała także barwa, azot amonowy i pozaklasowe stężenia potasu; w przypadku P23 zdecydowało o tym przekroczenie dopuszczalnych stężeń azotu amonowego, manganu, potasu, a także wartości elektrycznej przewodności wł.; w okresie jesiennym o klasyfikacji decydowały takie same wskaźniki za wyjątkiem manganu.

wody z piezometru P8 cechowały się zmienną jakością; w okresie wiosennym wody zaliczono do wód średniej jakości (II klas) pomimo pozaklasowych stężeń manganu i żelaza; w okresie jesiennym wody te zaliczono do III klasy; zdecydowały o tym stężenia wskaźników wymienionych już wcześniej, jak i potasu, azotu amonowego oraz wartości elektrycznej przewodności wł. i utlenialności;

TABELA 13. WYNIKI MONITORINGU WÓD PODZIEMNYCH PROWADZONEGO PRZEZ WIOŚ W RAMACH SIECI KRAJOWEJ I WOJEWÓDZKIEJ DLA PUNKTÓW ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY SIECHNICE

Otwór	Miejscowość	Sieć	Stratygrafia	Typ wody	Klasa MJZWP	Wskaźniki w klasie II	Wskaźniki w klasie III	Wskaźniki poza klasą
643	Iwiny	krajowa	Tr	HCO ₃ ⁻ SO ₄ NO ₃ Ca-Mg	III	Mg, Mn	SSR, tward. og., Sr, NNO ₃ , NO ₂ , HCO ₃	PE, K
10	Święta Katarzyna	wojewódzka	Tr	HCO ₃ ⁻ SO ₄ Cl-Ca-Na	III	Barwa, mętność, NNH ₄ , PO ₄ , Mn	SSR, tward. og., SO ₄ , Sr,HCO ₃	--

9. Warunki klimatyczne

- 1) średnia temperatura roku 8,0-8,70° C,
- 2) 255-263 dni z temperaturą powyżej 5° C,
- 3) czas trwania bezzimnia wynosi około 300 dni,
- 4) roczna suma opadów 500-600 mm,
- 5) na okres wegetacji przypada 62-65% roku,

10. Stan powietrza atmosferycznego

- 1) źródła zanieczyszczeń możemy zaliczyć do źródeł spowodowanych działalnością człowieka, czyli źródeł antropogenicznych; najważniejszymi antropogenicznymi źródłami emisji (wprowadzania do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych) zanieczyszczeń do powietrza są obecnie:

- procesy energetycznego spalania paliw,
- przemysł,
- transport,

- 2) głównymi składnikami zanieczyszczeń powietrza są substancje gazowe:

- dwutlenek siarki – którego źródłem jest spalanie paliw zanieczyszczonych siarką; ponad 95% emisji stanowi spalanie paliw w kotłach, różnego rodzaju paleniskach oraz silnikach pojazdów, maszyn i urządzeń; dominujący udział mają źródła stacjonarne, w których spalane są paliwa stałe,
- tlenki azotu – w tym 98% dwutlenku azotu powstaje podczas spalania paliw, przy czym około 40% pochodzi ze spalania benzyn i olejów napędowych w różnego rodzaju silnikach pojazdów, maszyn i urządzeń,

tlenki węgla – z czego między innymi tlenek węgla powstaje podczas mało efektywnego spalania paliw, głównie w małych wyeksploatowanych kotłowniach i w paleniskach domowych, a także pyły powstałe głównie podczas spalania paliw w celach energetycznych;

3) charakterystyka źródeł zanieczyszczeń

największa liczba emisji zanieczyszczeń na terenie gminy Siechnice pochodzi z Elektrociepłowni „Czechnica” należącej do Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich „Kogeneracja” S.A. zlokalizowanej na terenie Siechnic; Elektrociepłownia „Czechnica” jest największym źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza z procesów spalania paliw zarówno na terenie gminy, jak również całego powiatu; na terenie gminy z tytułu emisji gazów lub pyłów do powietrza wprowadzały w 2003 roku opłaty 34 jednostki m.in. Spółdzielnia Produkcji Rolnej „Odrodzenie”, Urząd Gminy Siechnice, Zakład Produkcji Opakowań „Karton” s.c., Zakład Rolno – Handlowy „Koko”, Zakłady Metalowe „Siwek”, „Carina Silicones” Sp. z o.o., Prywatne Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Tas – Met”, „POLYGAS” Sp. z o.o., Piekarnia „Interpiek” s.c., „Dem – Pol – Vestoil” Spółka Jawna; obiekty te (bez EC „Czechnica”) mają jedynie nieznaczny udział w ogólnym bilansie emisji z terenu powiatu wrocławskiego; w 2003 roku wyemitowały do powietrza około 1% zanieczyszczeń gazowych oraz 2% zanieczyszczeń pyłowych z terenu powiatu;

4) energetyczne spalanie paliw

w procesach energetycznego spalania paliw wykorzystuje się głównie paliwa kopalne takie jak węgiel, ropa naftowa i gaz ziemny oraz ich pochodne jak np. koks, olej opałowy czy gaz koksowniczy; podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w procesie spalania paliw są: tlenek i dwutlenek węgla, dwutlenek siarki, tlenki azotu i pyły; szczególnie dużo tych zanieczyszczeń powstaje przy spalaniu paliw stałych, a więc węgla i jego pochodnych;

na terenie gminy Siechnice zlokalizowane jest jedno duże źródło energii – elektrociepłownia „Czechnica” w Siechnicach wprowadzająca do powietrza ok. 5% całkowitej ilości dwutlenku siarki emitowanej w województwie; moc zainstalowanej elektrociepłowni wynosi 394 MWt; źródła emisji zanieczyszczeń do atmosfery pochodzi z 4 kotłów węglowych wyposażonych w palniki niskoemisyjne (dzięki, którym ograniczono emisje tlenków azotu) oraz filtr tkaniowy. Skuteczność odpylania filtrów występuje w zakresie od 99,56% - 99,93%;

w roku 2003 zakład wyemitował do atmosfery:

- 2992,3 Mg/rok dwutlenku siarki (norma 4400 Mg/rok),
- 839,7 Mg/rok dwutlenku azotu (norma 1500 Mg/rok),
- 67 Mg/rok tlenku węgla (norma 100 Mg/rok),
- 77,4 Mg/rok pyłu ogółem (norma 450 Mg/rok),

na terenie gminy oprócz elektrociepłowni „Czechnica” znajdują się jeszcze 4 źródła, dla których zostało wydane pozwolenie na emisję zanieczyszczeń do powietrza, decyzją Wojewody Dolnośląskiego i Starosty Powiatu Wrocławskiego lub takie, które zostały zgłoszone do eksploatacji w latach 1999 – 2003;

większość mieszkańców gminy jest jednak zaopatrywana w ciepło ze źródeł lokalnych, co wynika z dużego rozproszenia budownictwa mieszkalnego, w stosunku do których przepisy prawne wymagają co najwyżej uzyskania pozwolenia Starosty Powiatu Wrocławskiego lub jedynie zgłoszenia eksploatacji instalacji;

według danych zebranych podczas Narodowego Spisu Powszedniego, na terenie gminy Siechnice:

- 24% mieszkań ogrzewanych było z centralnych sieci ciepłych,
- 59% mieszkań ogrzewanych było indywidualnie, poprzez systemy grzewcze (piece centralnego ogrzewania, ogrzewanie etażowe)
- 14% mieszkań ogrzewanych było przy pomocy pieców kaflowych, pieców

przenośnych (na węgiel, koks, trociny, drewno),

- 2% mieszkań posiadało inny sposób ogrzewania (tzw. oszczędnościowe piecyki gazowe, dmuchawy elektryczne i inne);

dotatkowo na terenie gminy 60-70% budynków posiada sieć gazową;

lokalne, niewielkie kotłownie, indywidualne paleniska węglowe w gminie o niewielkich mocach charakteryzują się małą sprawnością cieplną, a dalekie od idealnych warunki spalania skutkują nadmierną emisją zanieczyszczeń do powietrza;

5) transport

do podstawowych substancji toksycznych wydalanych ze spalinami z silników o zapłonie spalinowym (ZI) i samoczynnym (ZS) należą:

- tlenek węgla,
- tlenki azotu,
- węglowodory (głównie alifatyczne, w tym aldehydy),
- sadza (głównie silniki ZS)

najpoważniejszym źródłem emisji tych zanieczyszczeń jest układ wydechowy pojazdu; skład emitowanych spalin zależy od rodzaju stosowanego paliwa, jak również warunków pracy silnika; zagrożenia stwarzane przez spaliny silników mają charakter lokalny i dotyczą przeważnie obszarów położonych w bliskim sąsiedztwie dróg, szczególnie dróg o dużym natężeniu ruchu;

teren gminy pełni znaczącą rolę w obsłudze komunikacyjnej Wrocławia – biegają tędy podstawowe połączenia kolejowe i drogowe do Opola, Jelcza – Laskowice, Strzelina oraz całej południowo – zachodniej Polski; przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 94 (Wrocław – Opole – Katowice), która stanowić będzie niepłatną alternatywę dla odcinka płatnej autostrady A4;

w oparciu o dane dotyczące długości poszczególnych rodzajów dróg na terenie gminy, natężenie ruchu na poszczególnych drogach oraz wskaźniki emisji zanieczyszczeń z pojazdów mechanicznych oszacowano orientacyjną wielkość emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych na terenie gminy Siechnice;

łącznie na terenie gminy z transportu drogowego emitowane jest:

- 22,0 Mg dwutlenku siarki,
- 126,9 Mg tlenków azotu,
- 1250,7 Mg tlenku węgla,
- 224,6 Mg węglowodorów;

oszacowana emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych w gminie Święta Katarzyna wynosi 7% całkowitej emisji z terenu powiatu;

pod względem wielkości emisji wyróżnia się droga krajowa 94 o szacowanym natężeniu ruchu – 11605 pojazdów na dobę; pozostałe drogi znajdujące się w granicach gminy charakteryzują się znacznie mniejszym natężeniem ruchu, a co się z tym wiąże zdecydowanie mniejszą emisją zanieczyszczeń do powietrza;

emisja zanieczyszczeń silników samochodowych jest emisją niezorganizowaną, rozproszoną na terenie całej gminy, wzdłuż tras komunikacyjnych; nie można jej więc porównać do emisji zanieczyszczeń ze źródeł zorganizowanych – zakładów oraz innych źródeł punktowych zlokalizowanych na terenie gminy; jednak można wnioskować, że silniki

spalinowe pojazdów mechanicznych stanowią główną przyczynę zanieczyszczenia powietrza szkodliwymi związkami organicznymi; w przypadku emisji zanieczyszczeń z dróg zachodzą one na niewielką odległość, pomiędzy 0,5 – 1,0 m, w związku z czym zasięg emisji zanieczyszczeń jest ograniczony; zanieczyszczenia komunikacyjne są w znacznym stopniu deponowane w niewielkiej odległości od źródła, stanowią więc zagrożenie w bezpośrednim sąsiedztwie dróg i autostrad;

6) przemysł

emisja zanieczyszczeń do powietrza w zakładach przemysłowych może zachodzić w zasadzie z trzech grup źródeł:

- kotłowni zakładowych grzewczych lub technologicznych,
- procesów technologicznych termicznych związanych ze spalaniem paliw w oddzielnych urządzeniach technologicznych takich, jak żeliwniki, piece piekarnicze, suszarki,
- innych procesów technologicznych takich jak lakierowanie, wytrawianie w trakcie których następuje emisja zanieczyszczeń specyficznych dla danego procesu – głównie metale ciężkie oraz lotne związki organiczne;

na terenie gminy zarejestrowane są dwa źródła emisji zanieczyszczeń specyficznych zgłoszone do eksploatacji lub, które uzyskały pozwolenie w latach 1999 – 2003 w starostwie powiatowym (Zakład lakierniczy „MAR – KO” w Siechnicach i Zakłady Metalowe „Siwek” w Biestrzykowie); charakteryzują się one niewielką emisją zanieczyszczeń organicznych, w związku z tym stanowią małą uciążliwość związaną z zanieczyszczeniem powietrza substancjami specyficznymi z procesów przemysłowych;

Na terenie Siechnic przy ulicy Kościelnej przeprowadzane są badania powietrza metodą pasywną, w 2003 roku wartości zanieczyszczenia powietrza były następujące:

dla dwutlenku – średnia roczna $7,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$, średnia w sezonie grzewczym – $10,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, średnia w sezonie pozagrzewczym – $4,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$,

dla dwutlenku azotu – średnia roczna $17,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi 43% normy, średnia w sezonie grzewczym – $25,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, średnia w sezonie pozagrzewczym – $9,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$;

7) hałas komunikacyjny

hałas wywołany ruchem komunikacyjnym z uwagi na znaczny obszar oddziaływania oraz narażoną na niego liczbę ludności stanowi obecnie największy problem;

na terenie gminy znajduje się dobrze rozwinięta sieć dróg:

- drogi lokalne o łącznej długości około 50km,
- drogi ponad lokalne – droga krajowa nr 94 Wrocław – Opole, przebiegająca centralnie przez teren gminy, przez miejscowości Radwanice, Siechnice, Groblice (na długości ok. 9km),
- droga wojewódzka nr 395 Wrocław – Strzelin, przebiegająca przez miejscowość Żerniki Wrocławskie (na długości ok. 4km).

pomiary natężenia ruchu na drogach gminy Siechnice przeprowadzono w 2000 roku; na tej podstawie określono tzw. Średni dobowy ruch (SDR).

TABELA 14. NATĘŻENIE RUCHU DROGOWEGO NA OBSZARZE GMINY SIECHNICE

L.p.	Nr drogi	Odcinek	Wartość zmierzona
Droga krajowa			
1.	94	Wrocław - Olawa	10469
Drogi wojewódzkie			
2.	395	Wrocław – autostrada A4	5684
Drogi powiatowe			
3.		Średnio	1094
Drogi gminne			
4.		Średnio	547

8) hałas kolejowy

mieszkanie w sąsiedztwie taborów kolejowych kojarzy się z uciążliwością głównie z powodu hałasu wywoływanego przez przejeżdżający pociąg; poziom hałasu zależny jest od wielu czynników, głównie stanu technicznego zarówno taboru jak i torowiska, również od prędkości pojazdu oraz rodzaju pociągu (osobowy, towarowy); średnio poziom hałasu mierzony w odległości 5 m od przejeżdżającego pociągu wynosi ok. 96 dB; w powszechnym odbiorze szczególnie uciążliwy jest jednak nie sam przejazd pociągu, a sygnały dźwiękowe lokomotyw czy też hałas powstający przy hamowaniu długich składów towarowych;

przez obszar gminy przebiega linia kolejowa Wrocław – Katowice, Wrocław – Międzyzlesie oraz Wrocław Brochów – Jelcz – Laskowice; z przeprowadzonych obserwacji i obliczeń wynika, że hałas wywoływany przez przejeżdżające pociągi na trasach w obrębie gminy Siechnice może być ponadnormatywny;

9) hałas przemysłowy

hałas wywoływany przez zakłady przemysłowe zaliczany jest do źródeł o zasięgu lokalnym, dotyczącym najbliższych mieszkańców; poziom hałasu wokół zakładów przemysłowych zależy od wielu czynników, m.in.:

- zastosowanych technologii,
- wyposażenia, rozmieszczenia i zabezpieczenia akustycznego głównych źródeł hałasu,
- stosowanych rozwiązań budowlanych,
- systemu pracy,
- funkcji urbanistycznych otaczających terenów.

uciążliwość powodują głównie instalacje wentylacyjno – klimatyzacyjne oraz instalacje pracujące bez stosowania zabezpieczeń akustycznych; również procesy technologiczne jeśli prowadzone są bez dbałości o stan środowiska, np. na zewnątrz pomieszczeń lub w pomieszczeniach niewystarczająco izolowanych akustycznie powodują znaczące pogorszenie warunków akustycznych; problem stanowią również lokalizowane na terenie zabudowy mieszkaniowej tzw. nieuciążliwych zakładów np. ślusarskie;

Na terenie gminy Siechnice stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnego poziomu hałasu emitowanego do środowiska w wyniku działalności dwóch zakładów przemysłowych – Sklep spożywczy „EKOSAM” w Świętej Katarzynie, ESV Sp. z o.o. w Siechnicach;

§2. OCHRONA PRZYRODY.

Walory przyrodnicze na terenie gminy Siechnice należy uznać w skali regionu za przeciętne. Są one typowe dla obszarów położonych w pasie przyległym od południa do miasta

Wrocławia.

Na terenie gminy Siechnice oprócz głazu narzutowego mającego statut pomnika przyrody nie spotykamy innych pomników. Część drzew na tym terenie została uznana jedynie jako drzewa pomnikowe, czyli takie, które w przyszłości będą mogły ubiegać się o miano pomnika przyrody.

TABELA 15. WYKAZ DRZEW POMNIKOWYCH [E. LENARD, A. KĘSOWICZ] NA TERENIE GMINY SIECHNICE

L.p.	Położenie		NAZWA		Rodzaj obiektu	OPIS		
	Miejscowość	Lokalizacja	Polska	Łacińska		Obwód na wys. 130 cm [cm]	Wysokość [m]	Zdrowotność skala 1 - 5
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Bogusławice	droga Bogusławice – Ozorzyce	Robinia biała	Robinia pseudoacacia	Aleja jednogatunkowa	260	26	3
2.	Grodziszów	Park	Topola biała	Populus alba	pojedyncze drzewa	400	28	3
3.	Grodziszów	Park	Skrzydłorzec h kaukaski	Pterocarya fraxinifolia	grupa drzew jednogatunkowa	80	14	5
4.	Grodziszów	Park	Topola biała	Populus alba	pojedyncze drzewa	445	27	2
5.	Kotowice	okolice leśniczówki	Klon polny	Acer campestre	pojedyncze drzewa	245	20	5
6.	Kotowice	okolice leśniczówki	Robinia biała	Robinia pseudoacacia	grupa drzew jednogatunkowa	194-308	24-26	4
7.	Łukaszowice	park podworski	Platan klonolistny	Platanus acerifolia	pojedyncze drzewa	406	24	4
8.	Łukaszowice	park podworski	Platan klonolistny	Platanus acerifolia	pojedyncze drzewa	335	26	4
9.	Łukaszowice	park podworski	Platan klonolistny	Platanus acerifolia	Pojedyncze drzewa	358	26	2
10.	Łukaszowice	park podworski	Platan klonolistny	Platanus acerifolia	grupa drzew jednogatunkowa	300-331	27-28	3-4
11.	Sulimów	droga Sulimów - Bogusławice	Dąb szypułkowy	Quercus robur	Aleja jednogatunkowa	160-260	23	2-3
12.	Sulimów	park podworski	Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis	Pojedyncze drzewa	342	21	4
13.	Sulimów	park podworski	Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis	Pojedyncze drzewa	255	26	3
14.	Sulimów	droga Sulimów – Św. Katarzyna	Dąb szypułkowy	Quercus robur	grupa drzew jednogatunkowa	200-280	22-23	3
15.	Święta Katarzyna	park podworski	Klon zwyczajny	Acer platanoides	Pojedyncze drzewa	340	26	4
16.	Trestno	południowa część wsi	Dąb szypułkowy	Quercus robur	Pojedyncze drzewa	402	24	3
17.	Trestno	droga Trestno-Blizanowice, wał przeciwpowodziowy	Dąb szypułkowy	Quercus robur	Pojedyncze drzewa	376	21	3
18.	Trestno	droga Trestno-Blizanowice, wał przeciwpowodziowy	Dąb szypułkowy	Quercus robur	Pojedyncze drzewa	387	22	2
19.	Trestno	droga Trestno-Blizanowice, wał przeciwpowodziowy	Dąb szypułkowy	Quercus robur	Pojedyncze drzewa	353	21	3

10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
20.	Trestno - Blizanowice	przy drodze na Siechnice	Dąb szypułkowy	Quercus robur	Pojedyncze drzewa	370	19	2
21.	Trestno - Blizanowice	przy drodze na Siechnice	Dąb szypułkowy	Quercus robur	Pojedyncze drzewa	407	21	2
22.	Zacharzyce	park podworski	Dąb szypułkowy odm. stożkowata	Quercus robur Fastigiata	Pojedyncze drzewa	228	16	3
23.	Zacharzyce	park podworski	Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis	Pojedyncze drzewa	356	27	4
24.	Zacharzyce	park podworski	Lipa drobnolistna	Tilia cordata	Pojedyncze drzewa	285-393	28	3
25.	Zacharzyce	park podworski	Grab zwyczajny	Carpinus betulus	grupa drzew jednogatunkowa	115-245	2-4	2-4
26.	Zerniki Wrocławskie	park podworski	Klon zwyczajny	Acer platanoides	Pojedyncze drzewa	293	27	3
27.	Zerniki Wrocławskie	park podworski	Dąb szypułkowy odm. stożkowata	Quercus robur Fastigiata	Pojedyncze drzewa	260	20	4
28.	Zerniki Wrocławskie	park podworski	Wiązowiec zachodni	Celtis occidentalis	Pojedyncze drzewa	310	16	3
29.	Zerniki Wrocławskie	park podworski	Jesion wyniosły	Fraxinus excelsior	Pojedyncze drzewa	329	30	4
30.	Zerniki Wrocławskie	park podworski	Jesion wyniosły	Fraxinus excelsior	Pojedyncze drzewa	418	29	3
31.	Zerniki Wrocławskie	park podworski	Jesion wyniosły	Fraxinus excelsior	grupa drzew jednogatunkowa	345-350	28	3-4

Na obszarze gminy planowane jest utworzenie Parku Krajobrazowego – „Dolina Odry II”. Obszar projektowanego Parku jest położony w środkowej części doliny Odry na południowy – wschód od miasta Wrocławia (stanowi on fragment korytarza ekologicznego ECONET). Jego zasięg obejmuje tereny następujących gmin: Święta Katarzyna, Czernica, Jelcz Laskowice, miasta i gminy Oława, miasta Wrocław. Obszar projektowanego parku wynosi 17 000 ha, z czego 39 km² przypada na gminę Siechnice (co stanowi 38% powierzchni gminy). Zasięg Parku Krajobrazowego na terenie gminy obejmuje doliny rzeczne Odry i Oławy z wyłączeniem miejscowości – Mokry Dwór, Trestno, Blizanowice, Kotowice, Groblice, Durok i częściowo Radwanice.

Obszar projektowanego Parku cechuje się dużą różnorodnością pod względem flory i fauny. Z ssaków spotkamy bobra, wydrę, popielicę i 5 gatunków nietoperzy. Szczególnie bogata jest ornitofauna – zimorodek, kropiatka, perkoz rdzawoszyi, cyranka, remiz, bocian czarny, trzmiel. Pod względem florystycznym ciekawe są stanowiska: groszka błotnego, selernicy żyłkowej, wilczomleczka błotnego, kosaćca syberyjskiego, mieczyka dachówkowatego, zimowita jesiennego, goryczki wąskolistnej, gnieźnika leśnego, kaliny koralowej, konwalii majowej, kruszyny pospolitej, bluszczu pospolitego, śnieżyczki przebiśniega i naparstnicy zwyczajnej.

Na terenie gminy Siechnice oraz gminy Oława – gmina wiejska, Oława – gmina miejska, Jelcz – Laskowice, Czernica, Wrocław został utworzony obszar chroniony w ramach Natury 2000, obejmuje on Grądy Odrzańskie. Według Ministerstwa Środowiska nadano mu następujący kod PLB02000 2. Powierzchnia całego obszaru wynosi 7 987,8 ha.

Natura 2000 to sieć obszarów chronionych, powstała na mocy prawa europejskiego (Dyrektywy 79/403/EEC zwanej dziś Dyrektywą Ptasią, w skrócie DP oraz Dyrektywy 92/43/EEC czyli Dyrektywy Siedliskowej - DS). Celem Natury 2000 jest stworzenie Europejskiej Sieci Ekologicznej Obszarów Chronionych, której podstawowym celem jest zachowanie wszystkich zagrożonych i najbardziej reprezentatywnych dla naszego kontynentu siedlisk przyrodniczych wraz z towarzyszącą im fauną i florą. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 pełni kluczową rolę w ochronie różnorodności biologicznej terytorium

Na terenie Grądów Odrzańskich stwierdzono występowanie następujących siedlisk przyrodniczych:

- górskie i nizinne ziołorośla nadrzeczne i okrajkowe – 1% całej powierzchni obszaru
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny – 20%
- lasy łęgowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe – 10%
- łąki sełernicowe – 5%
- łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe – 30%
- nizinne i górskie łąki użytkowane ekstensywnie 3%
- starorzeczka i inne naturalne; eutroficzne zbiorniki wodne – 5%
- zmiennowilgotne łąki trzęślicowe – 20%

Stwierdzono na tym terenie występowanie 13 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej – bóbr, wydra, żółw błotny (reintrodukowany), kumak nizinny, traszka grzebieniasta, kielb białopłetwy, koza, piskorz, boleń, różanka, przeplatka maturna, jelonek rogacz, kozioróg dębosz. A także 22 ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasię – w tym m.in. dzięcioł średni, mucholówka białoszyja, mucholówka mała, bocian czarny, orzeł bielik, kania czarna, kania ruda, bocian czarny.

Powierzchnia obszaru Natury 2000 na terenie gminy Siechnice wynosi 2587,9 ha.

Część terenu gminy Siechnice znajduje się również w granicach projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 „Grądy w Dolinie Odry”. Zasięg obszaru „Grądy w Dolinie Odry” w zasadniczej mierze pokrywa się na terenie gminy Siechnice z zasięgiem obszaru „Grądy Odrzańskie”.

Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące w obszarze „Grądy w Dolinie Odry”

- 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi
- 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton*
- 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Coelerion glaucae*)
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvulalia sepium*)
- 6440 Łąki sełernicowe (*Cnidion dubii*)
- 6510 Nizinne i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 9190 Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*)
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*)
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

Gatunki występujące na terenie „Grądów w Dolinie Odry”:

Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

A022 *Ixobrychus minutus*
 A030 *Ciconia nigra*
 A031 *Ciconia ciconia*
 A072 *Pernis apivorus*
 A073 *Milvus migrans*
 A074 *Milvus milvus*
 A075 *Haliaeetus albicilla*
 A081 *Circus aeruginosus*
 A120 *Porzana parva*
 A122 *Crex crex*
 A127 *Grus grus*
 A224 *Caprimulgus europaeus*
 A229 *Alcedo atthis*
 A234 *Picus canus*
 A236 *Dryocopus martius*
 A238 *Dendrocopos medius*
 A246 *Lullula arborea*
 A307 *Sylvia nisoria*
 A320 *Ficedula parva*
 A321 *Ficedula albicollis*
 A338 *Lanius collurio*
 A379 *Emberiza hortulana*

Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

A006 *Podiceps grisegena*
 A008 *Podiceps nigricollis*
 A052 *Anas crecca*
 A067 *Bucephala clangula*
 A070 *Mergus merganser*
 A136 *Charadrius dubius*
 A153 *Gallinago gallinago*

Ssaki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

1308 *Barbastella barbastellus*
 1318 *Myotis dasycneme*
 1324 *Myotis myotis*
 1337 *Castor fiber*
 1355 *Lutra lutra*

Płazy i gady wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

1166 *Triturus cristatus*
 1188 *Bombina bombina*

Ryby wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

1124 *Gobio albipinnatus*
 1130 *Aspius aspius*
 1134 *Rhodeus sericeus amarus*
 1145 *Misgurnus fossilis*
 1146 *Sabanejewia aurata*

1149 *Cobitis taenia*

Bezkregowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

1052 *Hypodryas maturna*

1059 *Maculinea teleius*

1060 *Lycaena dispar*

1061 *Maculinea nausithous*

1074 *Eriogaster catax*

1083 *Lucanus cervus*

1084 *Osmoderma eremita*

1088 *Cerambyx cerdo*

Do najważniejszych zagrożeń na obszarze gminy Siechnice dla tego terenu należy zaorywanie łąk, inwestycje związane ze zmianą koryta Oławy oraz prace związane z modernizacją urządzeń ochrony przeciwpowodziowej wchodzących w skład Wrocławskiego Węzła Wodnego.

Przy modernizacji urządzeń i obiektów ochrony przeciwpowodziowej powinna zostać zachowana dbałość o utrzymanie dobrego stanu ekologicznego doliny i nie pogorszenie stanu zachowania siedlisk przyrodniczych i gatunków

1. Zwierzęta chronione

1) bezkregowce

Na terenie gminy najbogatszym terenem pod względem występowania chronionych gatunków bezkregowców jest kompleks łąkowo – gradowy w okolicach Kotowic. Występuje tam naturalne stanowiska *Carabus scheidleri preysleri*, gatunku wskaźnikowego dla naturalnych łąk w Dolinie Odry. Dodatkowo występuje tam *Carabus coriaceus*, *Carabus granulatus*, *Carabus violaceus*, *Carabus ulrichi*, *Bombus ruderarius*, *Bombus spp.*

Wiele z wymienionych gatunków spotykanych w okolicach Kotowic można również zaobserwować na terenach wodonośnych na północ od Siechnic - *Carabus coriaceus*, *Carabus granulatus*, *Carabus ulrichi*, *Bombus ruderarius*, *Bombus spp.* Gatunkiem nie spotykanym wcześniej, a występującym na terenach wodonośnych jest *Papilio machaon*.

Z gatunków spotykanych wcześniej na terenie pól w okolicach Żernik Wrocławskich występuje tylko *Carabus granulatus*.

2) ryby

Na terenie stwierdzono występowanie 29 gatunków ryb (w wyniku odłowów na 10 stanowiskach) – węgorz (*Anguilla anguilla*), szczupak (*Esox lucius*), płoć (*Rutilus rutilus*), jelec (*Leuciscus leuciscus*), kleń (*Leuciscus cephalus*), jaź (*Leuciscus idus*), wzdręga (*Scardinius erythrophthalmus*), amur (*Ctenopharyngodon idella*), słonecznica (*Leucaspis delineatus*), ukleja (*Alburnus alburnus*), krap (*Blicca bjoerkna*), leszcz (*Abramis brama*), rozpiór (*Abramis ballerus*), lin (*Tinca tinca*), różanka (*Rhodeus sericeus*), kielb (*Gobio gobio*), karp (*Cyprinus carpio*), karaś (*Carassius carassius*), karaś srebrzysty (*Carassius auratus*), śliz (*Orthobias barbatulus*), piskorz (*Misgurnus fossilis*), koza (*Cobitis taenia*), sum (*Silurus glanis*), sumik (*Ictalurus nebulosus*), miętus (*Lota lota*), ciernik (*Gasterosteus aculeatus*), okoń (*Perca fluviatilis*), jazgarz (*Gymnocephalus cernuus*), sandacz (*Stizostedion lucioperca*). Praktycznie wszystkie z wymienionych gatunków można spotkać na rzece Oławie pomiędzy miejscowościami Grablice a Radwanice, a także na terenie starorzeczy.

Z wymienionych wyżej gatunków ryb występujących na terenie gminy według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28.09.2004r. w sprawie gatunków dziko występujących objętych ochronie, ochronie całkowitej podlegają różanka, koza, śliz. Dodatkowo występujące razem na stosunkowo niewielkim terenie wymienione gatunki tworzą bardzo interesujący zespół ryb. Ważny na tym terenie jest dolny bieg Oławy który stanowi naturalny matecznik suma, ginącego już największego drapieżnika naszych wód.

3) płazy i gady

Większa część gminy, położona na południe od drogi Wrocław – Oława charakteryzuje się dużym ubóstwem biotopów odpowiednich dla płazów i gadów.

Część północna gminy, związana z doliną Odry i występującymi tam starorzeczami oraz zbiornikami wodnymi stwarza odpowiednie warunki dla życia i rozwoju herpetofauny.

Na terenie gminy stwierdzono występowanie następujących gatunków płazów i gadów: traszka zwyczajna (*Triturus vulgaris*), żaba moczarowa (*Rana arvalis*), żaba trawna (*Rana temporaria*), żaba wodna (*Rana esculenta*), żaba jeziorkowa (*Rana lessonae*), ropucha zwyczajna (*Bufo bufo*), kumak zwyczajny (*Bombina bombina*), rzekotka drzewna (*Hyla arborea*), jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), jaszczurka żyworodna (*Lacerta vivipara*), zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*).

i)

4) ssaki

Ssaków chronione na terenie gminy można podzielić na trzy grupy:

- I. drobne ssaki owadożerne, występujące pospolicie w charakterystycznym dla siebie środowisku - jeż zachodni (*Erinaceus europaeus*), ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*), ryjówka malutka (*Sorex minutus*), rzęsorek rzeczek (*Neomys fodiens*), zębielek karliczek (*Crocidura suaveolens*) - ochrona całkowita, kret (*Talpa europaea*) – ochrona częściowa
- II. ssaki drapieżne spotykane w niewielkiej liczbie lub pojedynczo, na terenie całej gminy lub na kilku stanowiskach – zaliczamy do nich kunę domową (*Martes foina*), gronostaja (*Mustela erminea*) i lasicę łaskę (*Mustela nivalis*).

III. gatunki reprezentowane przez nieliczne osobniki, które występują na pojedynczych stanowiskach – wydra (*Lutra lutra*), popielica (*Glis glis*)

5) ptaki

Terenem ciekawym pod względem ornitofauny w gminie Święta Katarzyna są obszary położone w dolinie Odry, istnieją tam bowiem większe kompleksy leśne i położone nieopodal tereny wodonośne. Ptaki występujące na tym terenie można podzielić na trzy grupy: gatunki pospolite, rzadsze i rzadkie.

TABELA 16. GATUNKI PTAKÓW WYSTĘPUJĄCYCH W DANEJ GRUPIE.

Lp.	Grupa	Gatunki występujące w danej grupie	Opis
1.	Gatunki pospolite	<p>Myszołów (<i>Buteo buteo</i>), czajka (<i>Vanellus vanellus</i>), sierpówka (<i>Streptopelia decacto</i>), turkawka (<i>Streptopelia turtur</i>), kukułka (<i>Cuculus canarus</i>), puszczyk (<i>Strix aluco</i>), jerzyk (<i>Apus apus</i>), krętogłów (<i>Jynx torquilla</i>), dzięcioł czarny (<i>Dryocopus martius</i>), dzięcioł duży (<i>Dendrocopus minor</i>), dzięciołek (<i>Dendrocopus minor</i>), skowronek (<i>Alauda arvensis</i>), dymówka (<i>Hirundo rustica</i>), oknówka (<i>Delichon urbica</i>), świergotek drzewny (<i>Anthus trivialis</i>), pliszka żółta (<i>Motacilla flava</i>), pliszka siwa (<i>Motacilla alba</i>), strzyżyk (<i>Troglodytes troglodytes</i>), pokrzywnica (<i>Prunella modularis</i>), rudzik (<i>Erithacus rubecula</i>), słowik rdzawy (<i>Luscinia megarhynchos</i>), muchołówka żałobna (<i>Ficedula hypoleuca</i>), muchołówka szara (<i>Muscicapa striata</i>), kopciuszek (<i>Phenicurus ochruros</i>), pokląskwa (<i>Saxicola rubetra</i>), paszkot (<i>Turdus viscivorus</i>), kwiczol (<i>Turdus pilaris</i>), kos (<i>Turdus merula</i>), śpiewak (<i>Turdus philomelos</i>), rokitniczka (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>), łozówka (<i>Acrocephalus palustris</i>), trzcinniczek (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>), trzciniak (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>), zaganiacz (<i>Hippolaris icterina</i>), cierniówka (<i>Sylvia communis</i>), piegża (<i>Sylvia curruca</i>), gajówka (<i>Sylvia borin</i>), kapturka (<i>Sylvia atricapilla</i>), świstunka (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>), pierwiosnek (<i>Phylloscopus collybita</i>), piecuszek (<i>Phylloscopus trochilus</i>), mysikrólik (<i>Regulus regulus</i>), raniuszek (<i>Aegithalos caudatus</i>), sikora uboga (<i>Parus palustris</i>), czarnogłówka (<i>Parus mentanus</i>), modraszka (<i>Parus caeruleus</i>), bogatka (<i>Parus major</i>), kowalik (<i>Sitta europaea</i>), pęzacz leśny (<i>Certhia familiaris</i>), pęzacz ogrodowy (<i>Certhia brachydactyla</i>), wilga (<i>Oriolus oriolus</i>), gąsiorek (<i>Lanius collurio</i>), sójka (<i>Garrulus glandarius</i>), szpak (<i>Sturnus vulgaris</i>), zięba (<i>Fringilla coelebs</i>), kulczyk (<i>Serinus serinus</i>), dzwonec (<i>Carduelis chloris</i>), szczygieł (<i>Carduelis carduelis</i>), makolągwa (<i>Acanthis cannabina</i>), grubodziób (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>), trznadel (<i>Emberiza citrinella</i>), ortoland (<i>Emberiza hortulana</i>), potrzos (<i>Emberiza schoeniclus</i>), potrzyszcz (<i>Miliaria calandra</i>), białorzytka (<i>Oenanthe oenanthe</i>), wrona siwa (<i>Corvus corone</i>).</p>	
2.	Gatunki rzadsze	<p>Perkoz (<i>Tachybaptus ruficollis</i>), Trzmielojad (<i>Pernis apivorus</i>), Kania czarna (<i>Milvus migrans</i>), Błotniak stawowy (<i>Circus aeruginosus</i>), Jastrząb (<i>Accipiter gentilis</i>), Krogulec (<i>Accipiter nisus</i>), Pustulka (<i>Falco tinnunculus</i>), Wodnik (<i>Rallus aquaticus</i>), Kokoszka wodna (<i>Gallinula chloropus</i>),</p>	<p>Ok.15 par 2 pary 2 pary 3 pary 5-7 par 1 para 11 par 5-7 par 20 par</p>

		Sieweczka rzeczna (<i>Charadrius dubius</i>), Bekas (<i>Gallinago gallinago</i>), Sowa uszata (<i>Asio otus</i>), Zimorodek (<i>Alcedo atthis</i>), Dudek (<i>Upupa epops</i>), Dzięciol zielonosiwy (<i>Picus canus</i>), Dzięciol zielony (<i>Picus nirdis</i>), Dzięciol średni (<i>Dendrocopus medius</i>), Świergotek polny (<i>Anthus campestris</i>), Świergotek łąkowy (<i>Anthus pratensis</i>), Mucholówka białoszyja (<i>Ficedula albicollis</i>), Kłaskawka (<i>Saxicola torquata</i>), Świerszczak (<i>Locustella naevia</i>), Brzeczka (<i>Locustella luscinioides</i>), Strumieniówka (<i>Locustella fluviatilis</i>), Pokrzewka jarzębata (<i>Sylvia nisoria</i>), Srokosz (<i>Lanius excubitor</i>), Kruk (<i>Corvus corax</i>), Dziwonia (<i>Carpodacus erythrinus</i>),	5 par 3 pary 3 stanowiska 2 pary 1 para 2 pary 6 par kilka stanowisk 2 pary kilka par kilkanaście stanowisk kilkanaście par 27 samców 20 samców 11 par kilka stanowisk 12 stanowisk 1 para 3 pary
3.	Gatunki rzadkie	Bączek (<i>Ixobrychus minutus</i>), Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>), Bocian biały (<i>Ciconia ciconia</i>), Łabędź niemy (<i>Cygnus olor</i>), Jaskółka brzegówka (<i>Riparia riparia</i>), Remiz (<i>Remiz pendulinus</i>)	1 stanowisko 1 stanowisko 6 stanowisk 2 stanowiska 2 stanowiska 3 stanowiska

Na terenie gminy Siechnice stwierdzono występowanie dodatkowo 3 gatunków nietoperzy: mroczek późny (*Eptesicus serotinus*), borowiec wielki (*Nyctalus noctula*), i karlika malutkiego (*Pipistrellus pipistrellus*)

i) rośliny chronione

Na terenie gminy Siechnice, na podstawie badań przeprowadzonych przez panią Aniol – Kwiatkowską stwierdzono występowanie 17 gatunków chronionych na 116 stanowiskach. Z tego 10 gatunków należy do gatunków chronionych całkowicie, natomiast 7 objętych jest częściową ochroną gatunkową.

Spośród gatunków chronionych całkowicie największą liczbę stanowisk posiada śnieżyczka przebiśnieg – 21 stanowisk, grązel żółty – 11, bluszcz pospolity – 6, z kolei spośród roślin częściowo chronionych największą liczbę stwierdzonych stanowisk posiada konwalia majowa – 27, kalina koralowa – 21, kruszyna pospolita – 10, pozostałe gatunki możemy spotkać na kilku zaledwie stanowiskach.

2. Rośliny chronione

Do najciekawszych pod względem florystycznym obszarów należą duże powierzchnie leśne rozciągające się pomiędzy Siechnicami a Kotowicami. Wyróżniamy tam zbiorowiska grądowe, przedstawiające typowe postacie grądów, jak i grądy niskie, nawiązujące do zbiorowisk łęgowych. Szczególnie bogate pod względem stanowisk z roślinami chronionymi są partie leśne po obydwu stronach torów kolejowych od Siechnic po Zakrzów Kotowice. Wiosną obficie kwitnie tu śnieżyczka przebiśnieg, a w późniejszym okresie spotyka się tu często konwalię majową, kalinę pospolitą, kruszynę, a także bluszcz pospolity. Na nielicznych stanowiskach spotykamy tutaj lilie złotogłó, naparstnicę zwyczajną i kruszczyk szerokolistny. W licznych starorzeczach spotyka się często stanowiska grązela żółtego,

rzedziej grzybienia białego.

Ciekawe pod względem florystycznym są tereny położone na wschód od Kotowic. Spotykamy tam zbiorowiska leśne zbliżone do opisywanych wyżej, spotykamy tam również liczne stanowiska roślin chronionych, do najciekawszych należą stanowiska salwii pływającej i śnieżycy wiosennej.

Na uwagę zasługują także tereny położone na wschód od Wrocławia i ciągnące się do rzeki Odry. Obserwowano tutaj stosunkowo bogate populacje kosaćca syberyjskiego.

TABELA 17. WYKAZ ROŚLIN CHRONIONYCH I LICZBA STANOWISK NA TERENIE GMINY SIECHNICE (ŹRÓDŁO J. ANIOŁ – KWIATKOWSKA)

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba stanowisk	Stanowiska
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Barwinek pospolity	<i>Vinca minor</i> L.	3	Kotowice - 3
2.	Bluszcz pospolity	<i>Hedera helix</i> L.	6	Kotowice - 5 Siechnice - 1
3.	Centuria pospolita	<i>Centurium erythraea</i> ssp. <i>Erythraea</i> Rab.	3	Groblice Durok - 2 Kotowice - 1
4.	Grażel żółty	<i>Nuphar lutea</i> (L.) Sibth.	11	Siechnice - 6 Kotowice - 5
5.	Grzybień biały	<i>Nymphaea alba</i> L.	2	Kotowice - 1 Siechnice - 1
6.	Kalina koralowa	<i>Viburnum opulus</i> L.	21	Siechnice - 8 Mokry Dwór - 2 Kotowice - 8 Groblice Durok - 1 Groblice - 2
7.	Konwalia majowa	<i>Convallaria majalis</i> L.	27	Siechnice - 6 Kotowice - 17 Smardzów - 1 Groblice Durok - 2 Groblice - 1
8.	Kosaciec syberyjski	<i>Iris sibirica</i> L.	2	Mokry Dwór - 2
9.	Kruszyna pospolita	<i>Frangula alnus</i> Mill.	10	Kotowice - 8 Groblice Durok - 2

1.	2.	3.	4.	5.
10.	Lilia złotogłów	<i>Lilium margaton</i> L.	1	Kotowice – 1
11.	Naparstnica zwyczajna	<i>Digitalis grandiflora</i> L.	1	Kotowice – 1
12.	Porzeczka czarna	<i>Ribes nigrum</i> L.	2	Kotowice – 2
13.	Salwinia pływająca	<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	2	Kotowice – 2
14.	Kruszczyk szerokolistny	<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	2	Kotowice – 2
15.	Śnieżycza wiosenna	<i>Leucojum vernum</i> L.	1	Kotowica – 1
16.	Śnieżyczka przebiśnieg	<i>Galanthus nivalis</i> L.	21	Kotowice – 9 Mokry Dwór – 3 Siechnice – 9
17.	Zimowit jesienny	<i>Colchicum autumnale</i> L.	1	Mokry Dwór - 1

Spośród gatunków chronionych całkowicie największą liczbę stanowisk posiada śnieżyczka przebiśnieg – 21 stanowisk, grązel żółty – 11, bluszcz pospolity – 6, z kolei spośród roślin częściowo chronionych największą liczbę stwierdzonych stanowisk posiada konwalia majowa – 27, kalina koralowa- 21, kruszyna pospolita – 10, pozostałe gatunki możemy spotkać na kilku zaledwie stanowiskach.

3. Parki

Na terenie gminy znajduje się 7 obiektów podlegających ochronie: 4 parki pałacowe i 3 parki dworskie. Parki pałacowe znajdują się w Łukaszowicach, Sulimowie, Świętej Katarzynie i Zacharzycach. Parki dworskie w Radwanicach, Świętej Katarzynie i Żernikach Wrocławskich.

TABELA 18. WYKAZ PARKÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA TERENIE GMINY SIECHNICE

Lp.	Miejscowość	Typ parku	Charakterystyka pod względem flory	Powierzchnia
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Święta Katarzyna	PARK PAŁACOWY	Zachowały się ślady alejki grabowej. Gatunki charakterystyczne – brzoza brodawkowata, cis pospolity, grab pospolity, głóg jednoszyjkowy, jesion wyniosły, klon pospolity, klon zwyczajny, olsza czarna, robinia akacjowa, świerk pospolity, topola biała, wierzba szypułkowa. W runie – śnieżyczka przebiśnieg i zawilec leśny.	1,3 ha
2.	Łukaszowice	PARK PAŁACOWY	Gatunki charakterystyczne – platan, buk pospolity, cis pospolity, dąb szypułkowy, dziki bez czarny, jabłoń, jesion wyniosły, kasztanowiec zwyczajny, lipa drobnolistna, olsza czarna, robinia akacjowa, świerk kłujący, żywotnik zachodni.	1,7 ha

1.	2.	3.	4.	5.
3.	Sulimów	Park pałacowy	Zachowały się ślady alejki grabowej. Gatunki charakterystyczne – brzoza brodawkowata, cis pospolity, dziki bez czarny, głóg jednoszyjkowy, grab pospolity, jesion wyniosły, kasztanowiec zwyczajny, klon pospolity, lipa drobnolistna, olsza czarna, robinia akacjowa, śnieguliczka biała, świerk pospolity, topola biała, wiąz szypułkowy.	1,3 ha
4.	Zacharzyce	Park pałacowy	Zachowały się rzędowe nasadzenia grabów i lip. Gatunki charakterystyczne – brzoza brodawkowata, buk pospolity, choina kanadyjska, czerecha pospolita, dąb bezszypułkowy, głóg dwuszyjkowy i jednoszyjkowy, grab zwyczajny, jabłoń kwiecista, jarzębina, jawor, katalpa żółtokwiatowa, kasztanowiec zwyczajny, klon pospolity, lipa drobnolistna i szerokolistna, olsza czarna, orzech włoski, osika, platan klonolistny, robinia akacjowa, sosna pospolita i wejmutka, śnieguliczka biała, świerk kłujący i pospolity, topola czarna, tulipanowiec amerykański, wiąz górski i szypułkowy, żywotnik zwyczajny.	4,3 ha
5.	Radwanice	Park dworski	Zachowała się aleja lipowa. Gatunki charakterystyczne –buk pospolity, czereśnia, cyprysik groszkowy, dąb szypułkowy i czerwony, głóg jednoszyjkowy, grab pospolity, jesion wyniosły, kasztanowiec zwyczajny, klon pospolity, lipa drobnolistna, robinia akacjowa, topola biała, wierzba biała	1,26 ha, 0,38 ha staw
6.	Święta Katarzyna	Park dworski	Zachowała się aleja lipowa. Gatunki charakterystyczne – brzoza brodawkowata, buk pospolity, czereśnia, dąb szypułkowy, głóg jednoszyjkowy, grab pospolity, jabłoń, jawor, jesion wyniosły, kasztanowiec zwyczajny, topola biała i czarna, wiąz szypułkowy.	2,44 ha
7.	Żerniki Wrocławskie	Park dworski	Gatunki charakterystyczne – dąb szypułkowy, dziki bez czarny, głóg jednoszyjkowy, grab pospolity, jawor, jesion wyniosły, jodła jednobarwna, kasztanowiec zwyczajny, klon pospolity i polny, lipa drobnolistna, modrzew europejski, platan, robinia akacjowa, sosna wejmutka i czarna, świerk pospolity, wierzba biała, wiązowiec zachodni.	2,75 ha

4. Biotopy

Typy biotopów na terenie gminy zostały określone wzdłuż Odry, Oławy i Zielonej, są to tereny związane bezpośrednio z dorzeczem Odry. Spotykamy tam następujące typy biotopów:

- łęgi topolowo – wiazowe – zalewane lasy wierzbowe i topolowe, łącznie z nadrzeczными zaroślami wierzbowymi. Fitosocjologicznie należą do zespołów *Salici* – *Populetum* lub *Salicetum triandro – viminalis*,
- łęgi wiazowe – lasy na nie odciętych wałami obszarach zalewowych oraz obszarach poddanych zalewom leżących na międzywałach. Zalicza się tu również lasy rosnące na zawalu (ale nie poza zasięgiem naturalnego obszaru zalewowego), wokół będących w różnych stadiach rozwoju starorzeczy o dynamicznie zmieniającym się poziomie wód gruntowych bądź okresowo przez nie zalewanych. Fitosocjologicznie należą do zespołów *Ficario* – *Ulmetum*, obejmując także wyżej położone drzewostany łęgowe florystycznie przechodzące w grądy – *Galio* – *Carpinetum* i *Tilio* – *Carpinetum*,
- formy przejściowe pomiędzy łęgami wiazowymi a grądami – lasy rosnące na siedliskach naturalnych obszarów zalewowych (obecne i były tereny zalewowe), które w skutek antropogenicznych zmian częstości zalewów i obniżenia poziomu wód są tylko epizodycznie zalewane powierzchniowo lub też jedynie objęte dynamicznym wahaniami poziomu wód gruntowych. Po przywróceniu regularnych reżimów zalewów, mogą przekształcić się w typowe łęgi wiazowe. Fitosocjologicznie należą te lasy najwyżej położonych stanowisk (rzadko poddanych zalewom) łęgów wiazowych, z bogatym udziałem klonu polnego (*Acer campestre*), lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*) i graba pospolitego (*Carpinus betulus*) – do specyficznych typów *Galio* – *Carpinetum* i *Tilio* – *Carpinetum*.
- Mezotroficzne lasy liściaste (grądy) – lasy na dawnych obszarach zalewowych lub na najwyżej położonych stanowiskach obecnych terenów zalewowych. Fitosocjologicznie należą do zespołów *Galio* – *Carpinetum* i *Stellario* – *Carpinetum*,
- łęgi olszowo – jesionowe w obniżeniach terenu i źródłiskach – lasy o drzewostanie tworzoną z olsz i/lub jesionu na siedliskach łęgowych w ich zabagnionych partiach, a także na obszarze źródlisk. Fitosocjologicznie są to zespoły łęgu olszowo – jesionowego – *Alno* – *Fraxinetum*,
- szuwały i zbiorowiska wielkoturzycowe – trzcinowiska i zbiorowiska wysokich turzyc na siedliskach podmokłych i bagiennych lub w litoralu zbiorników wodnych. Fitosocjologicznie są to zespoły ze związków: szuwarów właściwych – *Phragmition* i szuwarów wielkoturzycowych – *Magnocaricion* (*Phragmitetalia*),
- bogate gatunkowo łąki podmokłe i wilgotne – zmienno wilgotne łąki na siedliskach o dużej amplitudzie wahań poziomu wód gruntowych: w tym również okresowo zalewanych. Choć są one różnorodnie użytkowane i potencjalnie mogą również występować na zmienionych siedliskach, stanowią obecnie główne ostoje rzadkich, ale dla biocenoz łęgowych typowych gatunków roślin i zwierząt. Fitosocjologicznie są to zbiorowiska roślinne ze związków *Cnidion*, *Molinion* i *Calthion*.
- pozostałe łąki podmokłe i wilgotne jak i łąki zalewowe – naturalnie ubogie gatunkowo lub zubożone wskutek intensywnego gospodarowania użytki zielone, które częściowo są regularnie zalewane. Fitosocjologicznie są to zespoły roślinne ze związków łąk świeżych – *Arrhenatherion* i *Cynosurion* na wyżej położonych siedliskach, jak również w niżej położonych częściach doliny, łąki zalewowe ze związku *Agropyro* – *Rumicion crispi* oraz zbiorowiska ze związku łąk wyczyńcowych – *Alopecurion*.
- Monokultury leśne – nasadzenia topolowe, rzadziej wierzbowe

TABELA 19. TYPY BIOTOPÓW WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE GMINY SIECHNICE.

L.p.	Nazwa ciekut wodnego/ lub miejscowości	Odcinek ciekut wodnego	Typ środowiska
1.	Odra	Okolice Tresna	<ul style="list-style-type: none"> - pozostałe łąki podmokłe i wilgotne jak i łąki zalewowe, - szuwary i zbiorowiska wielkoturzycowe, - łągi topolowo – wierzbowe, - łągi wiazowe, - monokultury leśne,
2.		Okolice Siechnic	<ul style="list-style-type: none"> - bogate gatunkowo łąki podmokłe i wilgotne, - pozostałe łąki podmokłe i wilgotne jak i łąki zalewowe, - szuwary i zbiorowiska wielkoturzycowe, - monokultury leśne, - mezotroficzne lasy liściaste; grądy, - formy przejściowe pomiędzy łąkami wiazowymi a grądami, - łągi topolowo-wierzbowe, - łągi wiazowe,
3.		Okolice Kotowic	<ul style="list-style-type: none"> - bogate gatunkowo łąki podmokłe i wilgotne, - pozostałe łąki podmokłe i wilgotne jak i łąki zalewowe, - szuwary i zbiorowiska wielkoturzycowe, - mezotroficzne lasy liściaste; grądy, - formy przejściowe pomiędzy łąkami wiazowymi a grądami, - łągi topolowo-wierzbowe, - łągi wiazowe,
4.	Oława	Okolice Groblice - Durok	<ul style="list-style-type: none"> - bogate gatunkowo łąki podmokłe i wilgotne, - pozostałe łąki podmokłe i wilgotne jak i łąki zalewowe, - szuwary i zbiorowiska wielkoturzycowe, - mezotroficzne lasy liściaste; grądy,

L.p.	Nazwa cieklu wodnego/ lub miejscowości	Odcinek cieklu wodnego	Typ środowiska
5.		Okolice Siechnic	- bogate gatunkowo łąki podmokłe i wilgotne, - pozostałe łąki podmokłe i wilgotne jak i łąki zalewowe, - szuwary i zbiorowiska wielkoturzycowe, - mezotroficzne lasy liściaste; grądy, - formy przejściowe pomiędzy łęgami wiązowymi a grądami, - łęgi wiązowe
6.		Na wysokości Radwanic	- bogate gatunkowo łąki podmokłe i wilgotne, - szuwary i zbiorowiska wielkoturzycowe, - łęgi olszowo –jesionowew obniżeniach terenu i źródłiskach, - łęgi wiązowe,
7.		Na wysokości Mokrego Dworu	- bogate gatunkowo łąki podmokłe i wilgotne,
8.	Zielona	Na wysokości Radwanic	- pozostałe łąki podmokłe i wilgotne jak i łąki zalewowe,
9.		Na wysokości Mokrego Dworu	- bogate gatunkowo łąki podmokłe i wilgotne, - pozostałe łąki podmokłe i wilgotne jak i łąki zalewowe, - łęgi olszowo –jesionowew obniżeniach terenu i źródłiskach, - szuwary i zbiorowiska wielkoturzycowe,

Na wyżej wymienionych typach stanowisk stwierdzono występowanie wybranych bioindykatorów (biowskazyńników) z grupy roślin wyższych, ryb i ptaków lęgowych.

I tak stwierdzono występowanie w grupie roślin wyższych: selernicy żyłkowej, rutewke żółtą i wąskolistną, okrzęnicę bagienną, kokorycz pustą, śnieżyczkę przebiśnieg. W grupie ryb: świnkę, piskorza, jaźia i suma. W grupie ptaków lęgowych: dzięcioła średniego, kanię czarną i rudą, kszycę, krwawodzioba, baka, brzegówkę. Występowanie charakterystycznych gatunków roślin i zwierząt na danym terenie jest wskaźnikiem określonych stosunków wodnych w przypadku roślin i zwierząt wodnych, a także oceny stanu lasów i łąk - bioindykatory charakterystyczne dla tego typu stanowisk.

TABELA 20. WYKAZ BIOINDYKATORÓW WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE GMINY SIECHNICE.

L.p.	Bioindykator	Charakterystyka środowiska występowania bioindykatora	Miejsce występowania		
			okolice Tresna	okolice Siechnic	okolice Kotowic
Rośliny wyższe					
1.	śnieżyczka przebiśnieg (<i>Galanthus nivalis</i>)	charakteryzują one żyzne siedliska lasów lęgowych i wilgotnych mezofilnych lasów liściastych, na luźnych łatwo przepuszczalnych glebach znacznej miąższości i zmiennych stosunkach wodnych		X	X
2.	kokorycz pusta (<i>Corydalis cava</i>)			X	
3.	selernica żyłkowana (<i>Cnidium dubium</i>)	jej obecność charakteryzuje umiarkowanie żyzne łąki, o zmiennych warunkach wilgotnościowych, zwłaszcza podmokłe, okresowo zalewane wodami powierzchniowymi lub wskutek podnoszenia się poziomu wód gruntowych	X	X	X
4.	rutewka żółta (<i>Thalictrum flavum</i>) i wąskolistna (<i>Thalictrum lucidum</i>)	oba gatunki rutewek są wskaźnikami ekstensywnie użytkowanych łąk (na obszarze naturalnych terenów zalewowych) o zmiennym poziomie wód gruntowych	X	X	X
5.	okrężnica bagienna (<i>Hottonia palustris</i>)	roślina ta jest wskaźnikiem płytkich, okresowo również wysychających starorzeczy często na ocienionych stanowiskach w lasach lęgowych	X		X
Ryby					
1.	świnka (<i>Chondrostoma nasus</i>)	jest wskaźnikiem dynamicznych odcinków biegu rzeki z na przemian spokojniejszymi, głębszymi dolami i bystrzynami o żwirowym dnie	X		
2.	jaź (<i>Leuciscus idus</i>)	wskazuje na funkcjonalną łączność głównego koryta rzeki z odnogami bocznymi i starorzeczami		X	
3.	sum (<i>Silurus glanis</i>)	Jest wskaźnikiem dużych ciepłych starorzeczy i wolno płynących meandrujących odcinków rzek o urozmaiconym podłożu i zróżnicowanej strefie brzegowej w krainach brzany i leszcza	X		
4.	piskorz (<i>Misgurnus fossilis</i>)	Jest wskaźnikiem starorzeczy o mulistym dnie, bujnie porośniętych makrofitami, podlegających znacznym wahaniom poziomu lustra wody, a nawet na krótko wysychających	X		
Ptaki lęgowe					
1.	brzegówka (<i>Riparia riparia</i>)	Gniazduje w urwistych brzegach powstających w wskutek intensywnych procesów erozji bocznej rzeki	X	X	

L.p.	Bioindykator	Charakterystyka środowiska występowania bioindykatora	Miejsce występowania		
			okolice Tresna	okolice Siechnic	okolice Kotowic
2.	kszyk (<i>Gallinago gallinago</i>)	Jest wskaźnikiem biotopów otwartych wilgotnych i podmokłych łąk w dolinie rzeki, cechującym się płytkim poziomem wód gruntowych			X
3.	kania czarna (<i>Milvus migrans</i>) kania ruda (<i>Milvus milvus</i>)	Są wskaźnikami starych lasów łęgowych połączonych z obfitującymi w ryby rzekami i starorzeczmi		X	X
4.	dzięciol średni (<i>Dendrocopos medius</i>)	Jest wskaźnikiem starych drzewostanów grądowych i łęgów wiązowych o zachowanej strukturze wiekowej ze znacznym udziałem dębów		X	X

STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Na obszarze gminy Siechnice nie zachowało się wiele cennych obiektów zabytkowych. Na uwagę zasługuje tylko kilka miejsc lub obiektów. Na ochronę w tym wypadku zasługują:

- zespół kościelny, kościoła parafialnego p.w. Św. Katarzyny w Świętej Katarzynie, gdzie sylweta wieży kościelnej jest widoczna dziś z prawie każdego miejsca na terenie gminy Siechnice – ograniczenie możliwości realizacji zabudowy na terenie miejscowości Święta Katarzyna do 12 m pozwoli na zachowanie tego elementu krajobrazu kulturowego,
- średniowieczna wieża mieszkalna w Biestrzykowie, jako nieliczny tego typu obiekt zlokalizowany na terenie Polski, również wymaga tego typu ochrony, czyli ograniczenia możliwości realizacji zabudowy na terenie miejscowości Biestrzyków do 12 m,
- kolejnym ważnym elementem krajobrazu kulturowego wymagającym ochrony jest Zespół Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia SS Pasterek od Opatrzności Bożej w Świętej Katarzynie i tutaj należy przeprowadzić dokładną analizę dotyczącą możliwości realizacji zabudowy między tym zespołem a drogą powiatową prowadzącą ze Świętej Katarzyny do Sulimowa,

przykład zabudowy przemysłowej, jakim jest Zespół Elektrociepłowni Czechnica z początku XX wieku w Siechnicach – ochrona tego zespołu powinna polegać na zachowaniu jego architektoniczno-urbanistycznego charakteru, natomiast wszelkie dysharmonizujące zmiany jakie zaszły po roku 1945 powinny być eliminowane; Na terenie gminy Siechnice występuje szereg terenów, obszarów i obiektów podlegających ochronie. Zarówno krajobraz kulturowy, zabytkowe układy urbanistyczne, obiekty będące w rejestrze i wykazie zabytków, obszary występowania stanowisk archeologicznych podlegają ustawowej ochronie. Elementy tego dziedzictwa na obszarze gminy są zinwentaryzowane i chronione na zasadach określonych w 1994 r., przez Regionalny Ośrodek Studiów Ochrony Dziedzictwa Kulturowego we Wrocławiu, w Wytycznych konserwatorskich do planu zagospodarowania przestrzennego gminy Święta Katarzyna.

§1. STRUKTURA OSADNICZA

1. Biestrzyków

Dawne nazwy miejscowości:

Petrz (1221), Przetersitze (?), Petrzowa (1234), Eckehardisdorff (1358), Ekkehardsdorf (1382), Przeterzite (1514), Eckersdorff (1748), Eckersdorf (1765-1945), Bistrzyków (po 1945r.).

Etymologia nazwy wsi:

Patronimiczna nazwa wsi została utworzona od imienia Piotr, osadnika lub raczej właściciela dóbr. Nowsza nazwa Eckersdorf również patronimiczna, stosowana była najprawdopodobniej od czasów likacji na prawie niemieckim i wywodziła się od niemieckiego imienia Eckehard – prawdopodobnie imienia biskupiego prokuratora i kanonika, wzmiankowanego w XIIIw. Obecna nazwa Biestrzyków nie ma związku z

lokalną tradycją.

Układ Przestrzenny wsi:

W 1 połowie XVII wieku wieś była owalnicą, ale już ok. roku 1826 – ulicówką.

W 1 ćw. XIXw. ukształtowany już był zasadniczy obecny układ wsi, z wyjątkiem odcinka drogi na północ od folwarku. Główna droga biegła prosto ku drodze z Lamowic do Suchego dworu. Siedlisko było zwarte i jednolite, prostokątne w zarysie. Zabudowa wsi skromna.

W 1411 wzmiankowano po raz pierwszy murowaną wieżę mieszkalno – obronną, być może związaną z systemem obronnym miasta Wrocławia

2. Radomierzycze

Dawne nazwy miejscowości

Razomicz(1269), Rathmiricz (1321), Jensch, Ratheborowicz (1316), Rasmeriz (1320), Razmeriz (1323), Radmeriz (1329), Rathmerowicz, Radmerowicz, Radmeritz (1331)k, Raceborowicz (1350), Raczmaricz und Jencz (1360), Groben Jentsch (1387), Dorff u. Furverg Ratzeborewitz zur groszen Jentsch (1387), Grosz und Dor – Jentsch (1502), Tirgenisch (1579), Dürr Jentrch (1617), Dürjentsch (1765-1926), Riembergshof (ok. 1932-1945), Radomierzycze (po roku 1945).

Etymologia nazwy wsi

Najstarsza patronimiczna nazwa wsi pochodni od imion Razom. Radim, Ratibor, Ratimir. Nowszą nazwa Jentsch powstała od zniekształcenia imienia: Johann, Janusz, Jedniczek lub też od słowa jeny, jen – oznaczenie słowa jednego, jedyne. Dodatek dürr (suchy) z języka średniogórnoniemieckiego został dodany dla odróżnienia od miejscowości Wasserjentsch (Komorowice). Obecna Nazwa powstała w odniesieniu od najstarszego jej miana.

3. Bogusławice

Układ Przestrzenny wsi

Okolo roku 1826 były wsią ulicową z niezabudowanymi przecznicami. Ukształtowany był już obecny zasadniczy układ dróg a siedlisko było zwarte i jednolite. Niemal całą wieś zajmowało założenie dworskie, po 1945 rozebrane. Po założeniu dworskim została granitowa droga będąca główną ulicą wiejską

Dawne nazwy miejscowości

Boguslauci (1245), Bogussizze (1253), Boguslauewicz in der Nähe von Zwiehof (1295), Boguslavici Boguslauevich, Bogusławiczi maius (ok. 1300), Boguslauouicz, Bogisławitz (1666, 1736, 1795, 1845), Schwarzaue (1937-1945), Bogusławice (po roku 1945).

Etymologia nazwy wsi

Stara nazwa patronimiczna utworzona została od imienia Bogusław. Nowszą, nie związaną z miejscową tradycją, (Szwarzaue – czarna łąka) nadano przed 1932r. Obecna odnosi się do najstarszego miana.

Układ przestrzenny wsi

Ok. 1826 r. wieś była niewielką owalnicą z dobrami w części północnej. Już przed rokiem 1826 wykształcił się obecny, zasadniczy układ dróg. Siedlisko było zwarte, jednolite i

zawierało się w obrysie prostokąta. Zabudowa była rzadka i skromna.

4. Groblice

Dawne nazwy miejscowości:

Gobelicz (1337, 1338), Grebelwitz (1372)? Pererwitz? (1383), Grobilwicz (1394)?, Growilwitz, Grewilwitz (1519), Graebelwitz (1574), Gröbelwitz (1666/67, 1767), Grebelwitz (1743) ?Graebelwitz, Greblowitz (1783), Gräbelwitz, Greblowitz (1814), Grebelwitz (1817-1945), Groblice (po 1945).

Etymologia nazwy wsi

Nazwa wsi, kulturowa, utworzona została od słowa grobla z przyrostkiem – ice. Obecna nazwa wsi nawiązuje do lokalnej tradycji.

Układ przestrzenny wsi

Wieś początkowo była owalnicą. Koło 1826 nawsie nie było czytelne w miejscowości, która stała się wielodrożnicą. Zasadnicza i najstarsza część wsi znajdowała się przy głównej drodze odchodzącej od trasy z Wrocławia do Opola i prowadzącej do Kotowic. Przed 1826 r. wykształcił się obecny układ wsi. Siedlisko było zwarte, jednolite ale nieregularne. Zabudowa wsi była skromna i dość rzadka.

5. Durok

Dawne nazwy miejscowości

Neovorwerek (1826, 1894 – 1917), Durock (1830, 1845, 1926 – 1945), Durak, Durok, (po 1945).

Etymologia nazwy wsi.

Początkowo nosił nazwę Neovorwerek, która można przetłumaczyć jako Nowy Folwark. Obecna nazwa dzierżawcza od nazwy Durak, typ bezsufiskalny. Nazwę tę utworzono od nazwy łąki przy folwarku. Obecna nazwa przysiółka odnosi się do lokalnej tradycji.

Układ przestrzenny folwarku

Okolo roku 1826 było to założenie na planie regularnego czworoboku obudowane z trzech stron, usytuowane przy bocznej drodze, odnodze drogi z Groblic do Kotowic. Układ ten zachował się w l. 1887-1926. Obecnie czytelny jest układ założenia z lat 1887 – 1926, króe po 1826r. zostało zamknięte od wschodu nowym budynkiem chlewni. Zachowała się cała zabudowa folwarku, głównie murowana – ceglana.

6. Grodziszów

Dawne nazwy wsi

Rorow (1294, 1329, 1338), Rorau (1666/67), Rohrau (1743, 1783 do 1945). Po 1945 – Grodziszów.

Etymologia nazwy wsi:

Nazwa wsi ma charakter topograficzny i utworzona została zapewne od staroniemieckiego słowa ror – trzcina. Obecna nazwa Grodziszów nie jest związana z lokalną tradycją.

Układ przestrzenny wsi

Okolo roku 1826 wieś była niewielką ulicówką założoną przy lokalnej drodze z założeniem dworskim w części północno – zachodniej. Zwarte jednolite siedlisko wsi wypełniała

skromna i stosunkowo rzadka zabudowa. Przed rokiem 1826 wykształcił się obecny, zasadniczy układ dróg wzbogacony w późniejszym czasie. Do lat 1885 – 1930 siedlisko ulegało silnej redukcji. Skromna obecna zabudowa wsi powstała w okresie od końca IX w. do okresu międzywojennego włącznie.

7. Iwiny

Dawne nazwy miejscowości:

Oldrewo, Olderewo, Oldrewe (1282), Olderow (1345), Gross- und Wenigen Olderaw (1371, 1440, 1588), Oldrewe (1582), Olderen, Oldern (1630), Oldern (1666-1667, 1736), Gross- und Klein Oldern (1795, 1826, 1830 – 1845), Oldern Gross i Klein (1830 – 1945), Iwiny (po 1945).

Etymologia nazwy wsi

Starą nazwę patronimiczną można uznać za hybrydalną, utworzoną od imion Oldra, Oldrzych. Nowa nazwa nie jest związana z lokalną tradycją.

Układ przestrzenny wsi

Okolo roku 1826 Iwiny były ulicówką założoną na skrzyżowaniu lokalnych dróg: z Zacharzyc do Radomierzyc i z Bieńko wic do Żerniki Wrocławskich. Miejscowość założona była na osi wschód – Zachód. Folwark usytuowano w południowo – wschodniej części wsi. Przed rokiem 1826 wykształcił się obecny układ wiejskich dróg, a siedlisko było zwarte i nieregularne.

8. Kotowice

Dawne nazwy miejscowości:

Kottowicz cum fluvio Odra (1208), Cotouici (1245), Cotovici (1252), Cotonici (1267), Cothowiczi (ok. 1300), Kotewicz, Kotwycz (1334), Quothowicz (1336), Kothewicz villa (1353-1364) Kottwic (1666-1667), Kottwitz (1743, 1795, 1845-1932), Jungferensee (od 1932) Kotowice (po 1945),

Kotowickie Jeziora – Jungferensee. Obecna nazwa jednego z nich – Dziewicze Jezioro powstała z przetłumaczenia niemieckiej jego nazwy.

Etymologia nazwy wsi

Jest to stara nazwa patronimiczna utworzona od nazwy zwierzęcia Kot, z przyrostkiem -ice. Nazwa reprezentuje typ wczesnej nazwy słowiańskiej. Późniejszą nazwę wsi Jungferensee utworzono od miana położonego nieopodal jeziora. Obecna nazwa miejscowości odnosi się starej lokalnej tradycji.

Układ Przestrzenny wsi

Przed rokiem 1826 wykształcił się z układu ulicowego w wielodrożny układ wsi. Niemniej jednak w pierwszym kwartale XIX w. główną osią układu była obecna ul. Główna, wówczas zabudowana jednostronnie a częściowo dwustronnie. Nie była wytyczona tak regularnie jak obecnie. Mimo to niezabudowane w pełni siedlisko wsi wydzielone groblą nadodrzańską i lokalnymi, wiejskimi drogami zarysowało się stosunkowo regularnie (na planie prostokąta). i typowo dla ulicowego układu wsi. Z północno – zachodniego krańca wsi wychodziła dwustronnie obsadzona droga do Groblic. Zabudowa wsi była rzadka i skromna, ale występowały zagrody na planie podkowy. Folwark usytuowany był w zachodniej części wsi. Było to założenie dwudzielnkowe przedzielone główną wiejską drogą.

9. Utrata

Dawne nazwy kolonii, przysiółka (przeprawy)

Otrate (1830, 1845, 1885-1908), Oder u Fährhäuser, Oderfähre (ok. 1887 – 1932) Utrata (po 1945).

Etymologia nazwy kolonii, przysiółka wsi (przeprawy)

Nazwa Otrate utworzona została zapewne od polskich słów utrata lub tratwa, natomiast nazwy Fährhäuser i Oderfähre były już nowsze i odnosiły się do funkcji przysiółka, jako miejsca przeprawy przez odr. Obecna nazwa dawnej przeprawy związana jest z lokalną tradycją.

Układ przestrzenny kolonii, przysiółka wsi (przeprawy)

W latach ok.1887 – 1932 po obu stronach przeprawy istniały budynki mieszkalne. Parę skupionych było na terenie uprawnym na zachód od przeprawy, a jeden gospodarczy usytuowano na wschód od niej. Tu też zgrupowano nasadzenia. Ku Kotowicom prowadziła brukowana droga, której wylot znajdował się przy zajezdzie we wsi.

10. Łukaszowice

Dawne nazwy miejscowości

Grunow (1282, 1332, 1341) Grunau (1370, 1456), Grunau (1515), Grune (1598) Grunaw (1630) Grunau (2 pol. XVII w.) Gruna (1669), Gruhnau (1736) Grunau (1783 – 1891) Gross Grunau (przed 1932), Łukaszowice (po 1945)

Etymologia nazwy wsi

Nazwa wsi została utworzona zapewne od słów grün = zielony i aue = łąka. Nowa nazwa wsi Łukaszowice nie jest związana z lokalną tradycją.

Układ przestrzenny wsi:

Okolo r. 1826 Łukaszowice były niewielką ulicówką z paroma zasadniczo niezabudowanymi przecznkami. Wówczas zaznaczony był obecny zasadniczy układ dróg na terenie wsi i w jej otoczeniu. Folwark znajdował się w południowo – zachodniej części wsi. Siedlisko było zwarte

i regularne, założone na planie czworoboku. Skupiona zabudowa prezentowała się skromnie. Nie było typowych zagrod o układach na planie podkowy lub czworoboku.

11. Mokry Dwór

Dawne miejscowości:

Antiqua curia, Curia antiqua (1286), Altenhof (1340), Aldinshoff (1360), Althof (1630, 1736), Althof, Althoff (1579, 1666), Althoff [Nass] (1765), Althof (1783, 1814, 1817), Naß – Althof (1842, 1867), Althof Naß (1830 – 1845), Althofnaß (ok. 1887 – 1945), Mokry Dwór (po roku 1945).

Etymologia nazwy wsi:

Najstarsza nazwa wsi – Althof oznacza stary dwór, a nazwa nowsza z określeniem nass (mokry, wilgotny) związana jest z usytuowaniem miejscowości na terenach nadrzecznych (tu

przy rzece Olawie, która często wylewała). Obecna nazwa miejscowości związana jest z lokalną tradycją.

Układ Przestrzenny wsi

Okolo roku 1826 wieś była niewielką ulicówką z niezabudowanymi przecznicami. Już wówczas istniały wały przeciwpowodziowe w dolinie Odry chroniące miejscowość przed powodzią oraz ukształtowany był obecny zasadniczy układ dróg na terenie miejscowości i w jej otoczeniu. Ze względu na konfigurację terenu zwarte i jednolite siedlisko było nieregularne. W centrum wsi usytuowany był klasztor folwark i ogród ozdobny. Skromna zabudowa wsi z rzadka była urozmaicona zagrodami na planie podkowy lub w czworobok. Scharakteryzowany układ wsi pozostał bez większych zmian w latach 1886 – 1926, redukcji uległo siedlisko. W tym też okresie powstała obecna zabudowa. W latach 30 tych XXw. na południowym krańcu wsi znajdowała się murowana kapliczka z XIXw. z figurą św. Małgorzaty.

12. Ozorzyce

Dawne nazwy miejscowości:

Ozorentici (1155), Ozorovich (1208), Ozoretichi (1245), Ozorouic (1267), Ozeritz (1345), Ozoricz (1358), Schildin u. Osericz villa (1360), Schilden alias Ozerowicz (Onerowicz) (1363), Schilden (1364), dobra Schildern we wsi Osericz (1661 – 1891), Schildern (ok. 1932 – 45).

Po roku 1945 – Ozorzyce.

Etymologia nazwy wsi:

Hefftner wywodzi dwie zasadnicze nazwy wsi (Schildin i Osericz) od dwóch na jej terenie. Nazwa najstarsza (Ozorowicz) wywodzona jest od starosłowiańskiego słowa osr oznaczającego chwałę, lub też od słowiańskich słów ozero, jezero, jezioro. Nie można też wykluczyć, że nazwa ta powstała od imienia Ozorzeta. Nowsze miano wsi (Schildin) wywodzi się z niemieckiego, od słowa Schild i oznacza osobę noszącą tarczę (rycerza?). Kolejna nazwa wsi występująca w czasach nowożytnych (Oderwitz) mogła powstać w wyniku zniekształcenia przez niemieckojęzyczną ludność niezrozumiałego miana Osericz w bardziej kojarzoną nazwę odnoszącą się do głównej, śląskiej rzeki. Następna nowożytna nazwa wsi (Wielomonice) mogła powstać od imienia Wilhelma, może kolejnego właściciela dóbr. Obecna nazwa wsi odnosi się do jej nazwy najstarszej.

Układ Przestrzenny wsi

Początkowo Ozorzyce miały układ owalnicy, który ok. 1826r. został zmieniony na ulicowy. Wykształcony został wówczas obecny zasadniczy układ dróg na terenie wsi i w bezpośrednim jej sąsiedztwie. Siedlisko było jednolite, zwarte i regularne, charakterystyczne dla układu ulicowego. Zabudowę wsi zdominowały okazalsze kmiece zagrody. W latach 1886-1926 zachowany został zasadniczy układ przestrzenny wsi, redukcji uległo siedlisko. W tym też czasie do roku 1945 powstała obecna zabudowa wsi. tworząca czytelny układy dużych zagród związanych z dawnymi kmiecymi gospodarstwami. Budynki mieszkalne sytuowane były szczytowo lub kalenicowo w stosunku do głównej ulicy wiejskiej. Obecnie czytelny jest ulicowy układ wsi.

13. Radwanice

Dawne miejscowości wsi:

Radwentitz (1338), Radwenticz (1353 – 1364), Radewanowicz (1354), Radelwitz (1630),

Radwentitz (1830 – 1932), Wasserborn po 1932). Po roku 1945 Radwanice.

Etymologia nazwy wsi:

Nazwa wsi jest nazwą patronimiczną i wywodzi się od imienia Radwan. Nie wykluczone, że miejscowość była pierwotnie wsią rodową związaną z rodem Radwana. Nowsza nazwa wsi Wasserborn była nazwą utworzoną sztucznie na fali zamian starych słowiańskich nazw miejscowości na rdzennie niemieckie. W tłumaczeniu miano to brzmie – Wodne Źródło. Obecna nazwa miejscowości nawiązuje do lokalnej tradycji.

Układ Przestrzenny wsi

Początkowo wieś była niewielką, regularną, jednostronnie zabudowaną ulicówką z jednolitym nieregularnym siedliskiem usytuowanym pomiędzy główną ulicą wiejską (obecnie ul. Starowiejską) i bitą, lokalną drogą na południe od niej. Przed rokiem 1826 ulicowy układ wsi zaczął przekształcać się w wieloulicowy, gdyż powstała wówczas niewielka nowa część siedliska usytuowana na południe od wsi, przy wjeździe na główny trakt z Wrocławia do

Opola. Siedlisko było już jednolite. Do roku 1826 wykształciły się główna ulica wiejska łącząca się dwukrotnie z głównym traktem z Wrocławia do Opola oraz lokalne drogi w kierunku Siechnic i Blizanowic. Zabudowę wsi tworzyły skromne zagrody z nielicznymi przykładami zagród w układzie podkowy i czworoboku. W latach ok. 1886 – 1926 zachowany został dawny zasadniczy układ przestrzenny starszej części wsi (przy ul. Starowiejskiej) z tym, że siedlisko uległo redukcji. W tym też czasie i do roku 1945 powstała obecna zabudowa tej ulicy.

14. Solniki

Dawne nazwy miejscowości:

Selun? (1155), Szelim (1252), Zelnig ? (1274), Zelun sonst Segietz (1287), Sagicz vel Hornsonkretschan (1353), Zelim, Zelum, Segicz (1360), Segwitz, Sagewitz (1651), Klein Sagewitz (1750), Klein Sagewitz z Rothkretschan, Hornsenkretschan, Hurnsonskretschan alias Sagicz, (bez określenia daty), Segnitz (XVI w.), Klein Saegerwitz (1765), Klein Sagewitz (1795 – 1932), Kampfwasser (1932 – 1945). Solniki (po roku 1945).

Etymologia nazwy wsi:

Nazwa wsi (Szelim) mogła być utworzona od polskich słów sól, solić z końcówką –un, –um i oznaczać miejsce sprzedaży soli. Miano Zelnik (solnik) mogło oznaczać kupca solnego. Nie wykluczone też, że nazwa ta mogła zostać utworzona od słów: starosłowiańskiego zelu, lub polskiego zielony. Trzecia stara nazwa miejscowości Salgenicz mogła być ukształtowana od słów za (za), i lgiencz (lgnąć) w odniesieniu do gruntu wilgotnego, bagnistego. Od tego miana ukształtowała się nowożytna wersja nazwy miejscowości. Obecna nazwa wsi nawiązuje do lokalnej tradycji.

Układ Przestrzenny wsi

Okolo roku 1826 Solniki były niewielką nieregularną ulicówką, z dominującym przestrzennie założeniem dworskim. Wykształcony został już wówczas obecny zasadniczy układ dróg na terenie wsi i w bezpośrednim sąsiedztwie. Siedlisko było jednolite i zwarte, charakterystyczne dla układu ulicowego, ale nieco nieregularne w związku z zakrętami głównej wiejskiej ulicy. Zabudowa wsi była skromna, bez okazałych zagród. W latach 1886 – 1926 z dawnego układu ulicowego wykształcił się układ wielodrożny, redukcji uległo siedlisko. W tym też czasie i do roku 1945 powstała obecna zabudowa wsi.

15. Siechnice

Dawne nazwy miejscowości:

Sechenice villa, Tschechnitz villa (1253), Scheniz (1277), Schehnicz (1294, 1353 – 1361), Cechnicz (1309), Czechnicz (1337), Czechnicz villa (1353 – 1361), Schechnitz, Czechnicz (1351, 1399), Czechin (1353), Zcechnicz (1354), Szechnicz (1367), Tzechnitz (1519), Schechnitz (1456, 1574), Czechin (1540 – 1617), Schechnicz (1540), Tschechnitz (1540, 1767 – 1932), Kraftborn (1932 – 1945). Po 1945 – Siechnice.

Etymologia nazwy wsi:

Nazwa wsi została utworzona od nazwy własnej Tjeh, Ciech i oznaczała wieś rodową związaną z rodem Ciecha, lub też ukształtowała się od starosłowiańskiego słowa ciecha oznaczającego radość. Mogła też powstać od słowa Tschech (Czech) określającego mieszkańca Czech i Moraw.

Obecna nazwa miejscowości nawiązuje do lokalnej tradycji.

Układ przestrzenny wsi

W XVII wieku wieś była owalnicą. Jej niezabudowane nawsie wzmiankowano w roku 1614. Nawsie to zostało zabudowane w XVII wieku. Ten dawny układ owalnicy nie jest niestety czytelny w obecnym wieloulicznym układzie miejscowości. Zmiana układu przestrzennego Siechnic musiała nastąpić już w XVIII wieku, o czym świadczy duża ilość gospodarstw na jej terenie. Około roku 1826 wykształcony już był wielouliczny układ wsi oraz obecny zasadniczy układ dróg we wsi i jej otoczeniu. Siedlisko docierało do traktu z Wrocławia do Opola, było zwarte i jednolite choć nieregularne. W części wsi przy głównej ulicy wiejskiej (ul. Świerczewskiego) miało zarys najbardziej regularny i typowy dla układu ulicznego. Zabudowa w 1 ćw. XIX wieku przedstawiała się dość skromnie. Okazałe zagrody kmieci znajdowały się jedynie u wylotu głównej ulicy wiejskiej przy trakcie z Wrocławia do Opola. Szybki rozwój przestrzenny następował od końca XIX w. Przede wszystkim na północ od wsi zostało zbudowane odgałęzienie linii kolejowej z Wrocławia do Jelcza. W pierwszych dziesięcioleciach XX wieku powstały elektrownia i fabryka karbidu. Funkcjonowanie fabryki i elektrowni w 1 połowie XX wieku wpłynęło na przestrzenny rozwój Siechnic. Powstały wówczas ulica Szkolna wraz ze skwerem przechodząca w ul. 1 Maja. Przy linii kolejowej powstała ul. Kolejowa łącząca się z drogą do Świętej Katarzyny, a na zachód od fabryki karbidu wytyczono po roku 1926 ul. Kościuszki. Na wschód powstała ulica Zacisze prowadząca od drogi z Wrocławia do Opola, ku folwarkowi. Zabudowa ulic powstała w okresie międzywojennym. Przy ul. Szkolnej i skwerze wzniesiono robotnicze dwukondygnacyjne bloki z czterospadowymi dachami oraz szkołę. Przy Kolejowej powstały zróżnicowane budynki jednorodzinne, częściowo robotnicze i o charakterze willowym. Przy ul. Kościuszki powstało jednolite architektonicznie osiedle domków robotniczych ustawionych szczytowo względem ulicy i dachach dwuspadowych. W II połowie XIX w. i w okresie międzywojennym powstała obecna zabudowa mieszkalna – gospodarcza ulic Świerczewskiego, Fabrycznej i Opolskiej. Nieliczne domy są o charakterze willowym. Przy ul. Świerczewskiego zachowującej charakter głównej ulicy wiejskiej zachowały się stare sklepy oraz modernistyczna remiza strażacka z lat 20 – tych XX w. zbliżona do budynków elektrowni. Przy ul. 1 Maja skupiono domy robotnicze, jednorodzinne oraz częściowo zagrody.

Obecnie zachowany jest dawny układ przestrzenny miejscowości oraz jej zabudowa z 2 połowy XIX wieku i z okresu międzywojennego oraz zespół elektrociepłowni.

16. Smardzów

Dawne nazwy wsi:

Zmarsowici (1151), Smarchow (1193 – 1220, 1281), Smarchouo, Smarchovo (1245), Schmarczow (1282), Smartscow (1284), Smartschow (1314), Smarczow, Smartzow (1353 – 1443), Smartow, Smartzaw, Schmarczow (bez określenia dat), Schmortsch (1736, 1842), Schmarz (1826), Schmartsch (ok. 1885 – 1932), Dörfel N.S. (ok. 1932 – 1945). Po roku 1945 – Smardzów.

Etymologia nazwy wsi:

Nazwa wsi utworzona została od staropolskiego słowa smardz, smard oznaczającego człowieka służebnego. Kolejna nazwa wsi Dörfel N.S. (Wioseczka Dolnośląska) była tworem sztucznym, nie związanym z lokalną tradycją. Z tradycją tą związane jest obecne miano wsi.

Układ przestrzenny wsi

Nie jest możliwe ustalenie czy wieś wykształciła się przy dobrach, czy była od nich wcześniejsza. Około roku 1826 była to niewielka miejscowość z dominującym rozległym założeniem dworskim w części południowo – zachodniej. Już przed rokiem 1826 wykształcony był wielodrożny układ wsi, z uwagi na położenie na skrzyżowaniu lokalnych dróg. Dwie z dróg zachodnia i południowa wydzielają jej część dworska. Po przeciwnych stronach tych dróg skupiła się (jednostronnie) zabudowa wsi. Siedlisko było dość regularne. WW układ wsi oraz stary zasięg siedliska zachowały się do l. ok. 1886 – 1926. Zabudowa wsi wąsko i szerokofrontowa w XIX w. była bardzo skromna i mało zagęszczona. Obecnie nadal czytelny jest dawny układ miejscowości tworzony przez dwie prostopadłe do siebie drogi (ul. m. Reja i ul. Polną). Siedlisko uległo redukcji. Nieczytelne też są jego granice w postaci lokalnych bitych dróg otaczających wieś. W układzie przestrzennym wsi dominuje założenie dworskie. Zachowana zabudowa z początku wieku XX jest zróżnicowana i współcześnie uzupełniana. Zachowana jest dawny architektoniczny obraz wsi.

17. Sulęcín

Dawne nazwy miejscowości:

Nadliczi sive Sulenczino (ok. 1300), Czolonitzin (1564), Saulwitz (1765 – 1945), Sulęcín (po roku 1945).

Etymologia nazwy wsi:

Bliżej nieznana. Obecna nazwa wsi nawiązuje do lokalnej tradycji.

Układ przestrzenny wsi

Około 1826 r. Sulecin był niewielką ulicówką (z niezabudowanymi przecznicami) o nieregularnym siedlisku, które wypełniały duże zagrody w czworoboku. W p ćzw. XIX w. wykształcony był obecny, zasadniczy układ dróg. W latach 1886-1926 ulicowy układ wsi uległ przekształceniu na wielodrożny. Zabudowana odcinki niektórych przecznicy oraz nowej krótkiej ulicy, wytyczonej w latach dwudziestych XX w. od drogi z Zębic do Sulęcina. Obecnie zachowany jest dziewiętnastowieczny układ przestrzenny wsi ze zlokalizowanym w zachodniej części wsi wiejskim prostokątnym placem (pocz. XX) oraz pomnikiem żołnierzy poległych w I wojnie światowej. Zachowane są również bruki placu oraz ulicy łączącej się z drogą do Zębic oraz ulicy powiązaną z drogą do Jankowic . Jest zachowany dawny architektoniczny obraz miejscowości.

18. Szostakowice

Dawne nazwy wsi

Zakowicze (brak daty), Sakowicz, Tschkowitz (1390), Schakowicz, (1353 – 1443), Schodolwitz (1422), Zakowitz (1666), Schokcwitz (1736), Schockwitz (1826 – 1945),

Żakowice, Szostakowice (po roku 1945).

Etymologia nazwy wsi

Etymologia nazwy wsi jest bliżej nieznana. Może jest to nazwa patronimiczna utworzona od nazwy osobowej Żak. Obecna nazwa nawiązuje do lokalnej tradycji.

Układ Przestrzenny wsi

Ok. roku 1826 była to niewielka ulicówka z dużym folwarkiem po południowej stronie głównej wiejskiej drogi. Zabudowa wsi była bardzo skromna. Przed rokiem 1826 wykształciła się główna ulica wiejska połączona z drogą pomiędzy Sulęcinem a Bogusławicami zakończona ślepo od wschodu. Prostokątne siedlisko w zarysie było zwarte, jednolite i regularne. Na północ od folwarku znajdowały się dwa stawy hodowlane. W latach 1886 – 1926 zachowany był nadal ulicowy układ wsi. Rozbudowana też była sieć dróg. Ze względu na powiększenie folwarku siedlisko wsi uległo dalszej redukcji. Zniszczenie folwarku spowodowało zatarcie dawnego układu przestrzennego. Bardzo skromna zabudowa wsi pochodzi z pierwszych dziesięcioleci XX w.

19. Sulimów

Dawne nazwy miejscowości

Sulmenow (1324), Sylmenow (1351), Slimenow (1339, 1347 – 1364), Sylmenow (1351), Silmenaw (1409), Sylmenaw (1546), Silmenaw, Sylymow (1630), Sillmenau (ok. 1765 – 1945). Po roku 1945 – Sulimów.

Etymologia nazwy wsi

Nazwa utworzona została od nazwy własnej Sula, Sulko, Zulis, Zulka, Sulkowski, Sulczyński lub też od starosłowiańskich słów sulej – lepszy, lub zulu – zły. Obecna nazwa wsi nawiązuje do lokalnej tradycji.

Układ przestrzenny wsi

Początkowo był owalnicą. W centrum wsi na wprost folwarku zachowała się pozostałość nawsia zredukowanego obecnie do niewielkim, częściowo zabudowanej działki o wrzecionowatym zarysie. Około roku 1826 wieś była wielodrożnicą ze zwartym regularnym siedliskiem z centralnie usytuowanym folwarkiem i ze skromną zabudową nie tworzącą charakterystycznych układów zagrod. W 1 ćw. XIX w. wykształcony był obecny, zasadniczy układ dróg na terenie wsi i jej otoczeniu. Redukcji uległo siedlisko. Zabudowa nabrała okazałości, gdyż powstały większe zagrody, najczęściej frankońskie z budynkami mieszkalnymi usytuowanymi szczytowo. Obecnie czytelny jest dawny układ przestrzenny wsi z relikami nawsia.

20. Święta Katarzyna

Dawne nazwy miejscowości

Hereditas sanctae Katerine (12570, Dorf ad St. Katrerinam (1264), Sancta katherina (1282, 1300, 1329, 1351) villa da S.Katherina (1307), sande Kathrn (1353), villa s. Katherina (1409), Sandte Kataran (1456), Sande Katheren (1353), st. Cattern (1564), Sanct Kattarin (1647), Cattern (1624, 1675, 1768, 1772, 1802, 1891), Kattern (ok. 1895 – 1945). Święta Katarzyna (po roku 1945).

Etymologia nazwy wsi

Nazwa miejscowości utworzona została od wezwania kościoła (Św. Katarzyny). Obecna nazwa wsi nawiązuje do lokalnej tradycji.

Układ przestrzenny wsi

Około roku 1826 wieś była dużą owalnicą z zabudowanym, dwuczęściowym nawsiem, rozdzielonym przez teren przykościelny. Siedlisko wsi kształtowało się regularnie i jednolicie. Już w 1 czew. XIX wieku wykształcony był zasadniczy, obecny układ dróg na terenie wsi i w jej otoczeniu. Wśród zróżnicowanych układów zagród, występowały również zagrody w czworobok i na planie podkowy. W centrum wsi znajdowały się kościół oraz dwa folwarki. W latach 1886 – 1926 została rozbudowana ku linii kolejowej północno wschodnia część siedliska miejscowości. W latach ok. 1902 – 7 powstała na południe od Świętej Katarzyny, na terenie nieurbanizowanym klasztor Sióstr od Dobrego Pasterza. W okresie międzywojennym rozpoczęto budowę niewielkich osiedli w sąsiedztwie obecnej ulicy Żernickiej i przy obecnych ulicach Dąbrowskiego i Żeromskiego. Obecnie czytelny jest dawny układ przestrzenny wsi wraz z dwuczęściowym, zabudowanym nawsiem wydzielonym ulicą Główną, Sienkiewicza, i Powstańców Śląskich.

21. Trestno

Dawne nazwy miejscowości

Crechšina (1216), Creschino (1226), Creksinou, Trestino (1234), Treschino (1277, 1339, 1378), Treschin, Dreschin (1326, 1345), Dreschen (1732), Treschen (ok. 1765 – 1945), Trstno (po 1945)

Etymologia nazwy wsi.

Nazwa wsi została utworzona od słowiańskiego słowa tresku oznaczającego trzaskanie, huczenie trzeszczenie, karanie, karcenie oraz grzywnę. Miano to mogło też powstać od imienia Tresko od polskiego słowa trześnia (czereśnia) lub też od starosłowiańskiego słowa trusti, tristi – trzcina. Obecna nazwa nawiązuje do lokalnej tradycji.

Układ przestrzenny wsi

Już około roku 1826 wieś była wielodrożnicą w części południowej. Siedlisko wsi było zwarte

i nieregularne. Do 1 ćw. XIX wieku został już wykształcony obecny układ dróg na terenie miejscowości i jej otoczeniu. Zabudowa wsi była skromna. Wieś sąsiadowała z terenami nadodrzańskimi poprzecinany licznymi, obsadzonymi ciekami wodnymi. Od wschodu ograniczał ją nadrzeczny las ze stawami. W latach 1886 – 1926 zachowany został dawny układ przestrzenny wsi. Redukcji uległo siedlisko. Od głównej drogi wiejskiej na południe od kościoła i cmentarza wytyczono nową drogę ku Odrze, która prowadziła do przeprawy na linii Trestno – Łany. Było to może pośrednie połączenie z Kamieńcem Wrocławskim. W ostatniej ćw. XIX wieku i w pierwszych dziesięcioleciach wieku XX powstała obecna, skromna zabudowa wsi, skupiona po zachodniej stronie głównej wiejskiej drogi. Obecnie czytelny jest stary układ przestrzenny Trestna. Nie są widoczne granice dawnego siedliska, które zostało współcześnie zredukowane do działek budowlanych.

22. Blizanowice

Dawne nazwy miejscowości.

Blizanouich (11930, Blizanovici (1257), Blizanowiz (1264), Bliscowicz, Plischowitz, Plischowitz, Plischkowicz (1317), Bliscowicz (1353), leischkewicz (1425), Bleiskowicz (1427), Blischkowicz, Bleischwitz (1736), Pleischwitz (1743, 1795 – 1945). Blizanowice (od 1945).

Etymologia nazwy wsi

Nazwa wsi utworzona została od słowiańskich słów blizi, bliznici, blizinec, lub od polskiego słowa Bliźniak. Nazwa Pleischwitz była zniemczeniem słowa starej nazwy

miejsowości. Obecne jej miano nawiązuje do najstarszej wersji nazwy wsi.

Układ Przestrzenny wsi

Jeszcze w połowie XIII wieku miejscowość nie miała wyraźnie wyodrębniającego się układu przestrzennego. Około roku 1826 była to niewielka, dwuczęściowa wieś, złożona z części północnej i południowej. Osią założenia były wysunięty na południe dwór i oddalony od niego

w kierunku północnym folwark. Dwór i folwark połączono drogą. I tak południowa część wsi założona była na północ od dworu, przy drodze między dworem a folwarkiem, a część północna – na północ od folwarku, na zachód od drogi do Trestna. Obie części miejscowości miały układ ulicowy z niezabudowanymi przecznicami. Regularniejsze było siedlisko południowej części wsi przy dworze, zawierające się w obrysie prostokąta. Siedlisko Blizanowic przy folwarku miało zarys zwarty, wrzecionowaty. Zabudowa wsi była skromna i rzadka. Już przed rokiem 1826 wykształcił się układ dróg.

23. Zachrzyce

Dawne nazwy wsi

Bathowiczi allodio filiorum Zacharie (ok. 1300), Czacharicz (1300), Zachary i także Oppirschicz (1336), Zacheris (1338, 1360), Zacchericz (1341), Sagiencz (1344), Czacheris (1341), Sacherwitz (1765 – 1932), Sachern (ok. 1932 – 1945). Po roku 1945 Zacharzyce.

Etymologia nazwy wsi

Najstarsza nazwa wsi (Zacheris) utworzona została utworzona

Ochrona zabytków archeologicznych

Na terenie Gminy Siechnice znajdują się 184 stanowiska archeologiczne zawierające materiały zabytkowe sklasyfikowane w różnych jednostkach chronologiczno o kulturowych.

Wśród wymienionych w opracowaniu obiektów można wyróżnić kilka typów w zależności od funkcji, którą prawdopodobnie pełniły: osady, cmentarzyska ciałopalne i szkieletowe, Grodziska, skarby oraz ślady osadnictwa (głównie pojedyncze znaleziska tzw. luźne, czyli bez wyraźnego kontekstu kulturowo – chronologicznego np.: toporki, siekierki). Do najstarszych śladów pobytu grup ludzkich na obszarze pozostającym obecnie w granicach administracyjnych gminy Siechnice należą: stanowiska neolityczne (5000/4500 – 1800 lat p.n.e.) nr: Iwiny – stanowisko nr 6/36 (na mapie nr 41) – Ślad osadnictwa kultur cyklu wstęgowego; Groblice – stanowisko nr 1/1 (na mapie nr 5) – Cmentarzysko szkieletowe kultury pucharów lejkowatych; Iwiny – stanowisko nr 1/31 (na mapie nr 37), stanowisko nr 4/34 (na mapie nr 39), Siechnice stanowisko nr 7/25 (na mapie nr 94) – osady kultury pucharów lejkowatych; Radwanice stanowisko nr 3/7 (na mapie nr 72) – Ślad osadnictwa kultury ceramiki sznurowej. Kolejna epoka (epoka brązu) jest dobrze reprezentowana. Zarejestrowano obecność śladów osadnictwa ludności kultury unietyckiej (I okres epoki brązu) np.: Święta Katarzyna stanowisko nr 1/5 (na mapie nr 137), Sulimów stanowisko nr 1/43 (na mapie 119) – cmentarzyska szkieletowe; tzw. kultury przedłużyckiej (II okres epoki brązu); kultury lużyckiej (III okres epoki brązu do okresu halsztackiego ok. 1300 – 400 lat p.n.e.). Wystąpiły pojedyncze znaleziska kultury pomorskiej i celtyckiej (okres halsztacki i lateński). Oprócz ww. stanowisk odkryto również na terenie gminy Siechnice liczne obiekty datowane na okres trwania kultury przeworskiej (II wiek p.n.e. – V wiek n.e.) oraz okres średniowiecza (wczesne średniowiecze VI – początek XIII wieku późne średniowiecze XIII-X wiek) Obraz osadnictwa wydaje się niepełny ze względu na utrudnienie prowadzenia badań na terenach leśnych o podmokłym gruncie (okolice Kotowic). Co nie oznacza, że

mogą tam znajdować się nowe obiekty.

Obiekty będące w rejestrze lub wykazie zabytków

Na obszarze gminy Siechnice jedynie siedem obiektów wpisanych jest do rejestru zabytków. Jeden z nich – średniowieczna wieża mieszkalna – jest w Biestrzykowie, zaś pozostałych sześć jest w Świętej Katarzynie. Natomiast 192 obiekty figurują w wykazie zabytków i są rozproszone te obiekty po terenie całej gminy Siechnice.

TABELA 21. WYKAZ ZABYTEKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA
ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY SIECHNICE

Lp	Rodzaj obiektu	Adres	Data powstania	Numer i data wpisu do rejestru zabytków
BIESTRZYKÓW				
1	Wieża mieszkalna	Biestrzyków	2 poł. XIVw. - XVIw.	421, 01-04-1957
2	Dom mieszkalny	Biestrzyków ul. Lipowa 1	1900-1926	
3	Oficyna	Biestrzyków ul. Lipowa 2a	1900-1926	
4	Zagroda	Biestrzyków, ul. Lipowa 2b	XIX/XXw.	
5	Dom mieszkalny	Biestrzyków, ul. Lipowa 2	1900-1926	
6	Stajnia	Biestrzyków, ul. Lipowa 2b	XIX/XXw.	
7	Stodoła	Biestrzyków, ul. Lipowa 2b	XIX/XXw.	
GROBLICE				
8	Dom mieszkalny	Groblice	pocz. XXXw.	
9	Nowa rządcówka obecnie dom mieszkalny nr 15	Groblice	kon. XIXw.	
10	Stara rządcówka obecnie dom mieszkalny nr 16	Groblice	1 poł. XIXw, XXw.	
11	Dom mieszkalny nr 17	Groblice	2 poł. XIXw.	
12	Dom mieszkalny nr 27	Groblice	2 poł. XIXw.	
13	Dom mieszkalny nr 29	Groblice	pocz. XXw.	
14	Dom mieszkalny nr 36	Groblice	pocz. XXw.	
DUROK				
15	Dom zarządcy obecnie budynek mieszkalny	Durok	pocz. XXw.	
16	Obora w zespole folwarcznym	Durok	przed 1926	
17	Chlewnia w zespole folwarcznym	Durok	przed 1926	

18	Stodoła w zespole folwarcznym	Durok	przed 1926	
GRODZISZÓW				
19	Dom mieszkalny nr 8	Grodziszów	2 poł. XIXw, XXw.	
20	Dom mieszkalny nr 10	Grodziszów	2 poł. XIXw, XXw.	
21	Dom mieszkalny nr 13	Grodziszów	pocz. XXw.	
IWINY				
22	Dom mieszkalny	Iwiny, ul. Kościuszki nr 17	xiX/XXw.	
23	Dom mieszkalny	Iwiny, ul. Kościuszki nr 16/18/20/22	pocz. XXw.	
24	Dom mieszkalny	Iwiny, ul. Kościuszki nr 24/26/28	pocz. XXw.	
25	Dom mieszkalny	Iwiny, ul. Kościuszki nr 30/32/34	pocz. XXw.	
26	Dom mieszkalny	Iwiny, ul. Kościuszki nr 31	k. XIXw. XXw.	
27	Dom mieszkalny	Iwiny, ul. Kościuszki nr 36	II poł. XIX/XXw.	
28	Dom mieszkalny	Iwiny, ul. Kościuszki nr 40/42	XIX/XXw.	
29	Dom mieszkalny	Iwiny, ul. Kościuszki nr 44	pocz. XXw.	
KOTOWICE				
30	Budynek Nadleśnictwa	Kotowice, ul. Główna 5	2 poł. XIXw.	
31	Dom mieszkalny	Kotowice, ul. Główna nr 1	k. XIXw. XXw.	
32	Dom mieszkalny	Kotowice, ul. Główna nr 12	poł. XIXw.	
33	Dom mieszkalny	Kotowice, ul. Główna nr 17	k. XIXw.	
34	Dom mieszkalny	Kotowice, ul. Odrzańska nr 8	poł. XIX /XXw.	
35	Dom mieszkalny	Kotowice, ul. Ogrodowa nr 10	k. XIXw.	
36	Dom mieszkalny	Kotowice, ul. Sławna nr2	1930r.	
37	Dom mieszkalny	Kotowice, ul. Spacerowa nr 25	pocz. XXw.	
38	Dom mieszkalny	Kotowice, ul. Spacerowa nr 27	pocz. XXw.	
39	Dom mieszkalny	Kotowice, ul. Spacerowa nr 31	pocz. XXw.	

ŁUKASZOWICE				
40	Pałac ob.. Zootechniczny Zakład Doświadczalny nr 31	Łukaszowice	1836r - 1918r.	
41	Oficina mieszkalna nr 27a	Lukaszowice	pocz. XXw.	
42	Oficina mieszkalna nr 28	Lukaszowice	pocz. XXw.	
43	Obora w zespole folwarcznym	Lukaszowice	1924r.- 1925r.	
44	Park naturalistyczny	Lukaszowice	ok. 1850r.	
OZORZYCE				
45	Zespół mieszkalno - gospodarczy (dom mieszkalny)	Ozorzyce, ul. Krasieńskiego 3	1 poł. XIXw. XXw.	
46	Zespół mieszkalno - gospodarczy (budynek gospodarczy)		k.XIX	
RADWANICE				
47	Kościół parafialny, p.w. Matki Bożej Różańcowej	Radwanice, ul. Kościelna 6	1937r.	
48	Szkoła Podstawowa	Radwanice, ul. Szkolna 16	pocz. XXw.	
49	Dom mieszkalny	Solniki-Radwanice, ul. Szklna 1	XIX/XXw.	
50	Dom mieszkalny	Solniki-Radwanice, ul. Szklna 2	pocz. XXw.	
51	Dom mieszkalny	Solniki-Radwanice, ul. Szklna 4	pocz. XXw.	
52	Dom mieszkalny	Solniki-Radwanice, ul. Szklna 7	poł. XIXw., XXw.	
53	Park naturalistyczny	Solniki-Radwanice,	(ogród XVIII/XIXw.)	
SIECHNICE				
54	kaplica cmentarna	Siechnice	1930	
55	Zespół, ul. Świerczewskiego, Gimnazjum nr 40	Siechnice	20-30-te XXw.	
56	Zespół, ul. Świerczewskiego, dom mieszkalny nr 40/2	Siechnice	XIX/XXw.	
57	Zespół, ul. Świerczewskiego, dom mieszkalny nr 40/3	Siechnice	XIX/XXw.	
58	Zespół, ul. Świerczewskiego, dom mieszkalny nr 40/5	Siechnice	XIX/XXw.	
59	Zespół, ul. Świerczewskiego, dom mieszkalny nr 40/12	Siechnice	XIX/XXw.	
60	Zespół, ul. Świerczewskiego, dom mieszkalny nr 40/16	Siechnice	pocz. XXw.	

61	Zespół, ul. Świerczewskiego, Cieleśnik nr 40	Siechnice	20-30-te XXw.	
62	Zespół Elektrociepłowni Czechnica,	Siechnice, ul. Fabryczna 22A	ok. 1925	
63	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, budynek pompowni wody sieciowej	Siechnice, ul. Fabryczna 22A	1925-1926r.	
64	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, budynek turbogenerators II	Siechnice, ul. Fabryczna 22A	ok. 1925	
65	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, budynek turbogeneratorów I i II	Siechnice, ul. Fabryczna 22A	ok. 1925	
66	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, budynek kotłowni i szatni	Siechnice, ul. Fabryczna 22A	ok. 1926	
67	Budynek młynowni węgla surowego	Siechnice	ok. 1925	
68	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, budynek nastawni rozdzielni napowietrznej	Siechnice	ok. 1925	
69	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, budynek zmiękczałni wody	Siechnice, ul. Fabryczna 22A	ok. 1925	
70	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, budynek warsztatów mechanicznych	Siechnice	ok. 1925	
71	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, magazyn i laboratorium	Siechnice, ul. Fabryczna 22D	ok. 1926	
72	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, budynek przychodni i stołówki	Siechnice, ul. Fabryczna 22C	ok. 1925	
73	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, budynek straży pożarnej	Siechnice, ul. Fabryczna 22B	ok. 1925	
74	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, budynek wartowni	Siechnice	ok. 1920	
75	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, Komin (czynny)	Siechnice, ul. Fabryczna 22A	ok. 1930	
76	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, Komin (nieczynny)	Siechnice, ul. Fabryczna 22A	ok. 1930	
77	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, chłodnia kominowa	Siechnice	ok. 1935	
78	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, dom mieszkalno - pracowniczy nr 22/2	Siechnice, ul. Fabryczna 22/II	20-30-te XXw.	

79	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, dom mieszkalno - pracowniczy nr 22/2a	Siechnice, ul. Fabryczna 22/IV	20-30-te XXw.	
80	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, dom mieszkalno - pracowniczy nr 22/3	Siechnice, ul. Fabryczna 22/III	20-30-te XXw.	
81	Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej	Siechnice, ul. Świerczewskiego	pocz. XXw.	

82	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, dom mieszkalno - pracowniczy nr 22/4	Siechnice, ul. Fabryczna 22/V	20-30-te XXw.	
83	Zespół Elektrociepłowni Czechnica, dom mieszkalno - pracowniczy nr 22/9	Siechnice, ul. Fabryczna 22/IX	20-30-te XXw.	
84	Dom mieszkalny	Siechnice, ul. Fabryczna nr 6	1 poł. XIXw. XXw.	
85	Dom mieszkalny - willa	Siechnice, ul. Kolejowa nr 10	ok. 1920-25r.	
86	Dom mieszkalny	Siechnice, ul. Opolska nr 5	XIX/XXw.	
87	Dom mieszkalny	Siechnice, ul. Opolska nr 7	pocz. XXw.	
88	Dom mieszkalny	Siechnice, ul. Opolska nr 14	k. XIXw.	
89	Dom mieszkalno - gospodarczy	Siechnice, ul. Opolska nr 19	2 poł. XIX/XXw.	
90	Dom mieszkalny	Siechnice, ul. Opolska nr 21	pocz. XXw.	
91	Zespół dom mieszkalno - gospodarczy, dom mieszkalny	Siechnice, ul. Świąrczewskiego nr 2	pocz. XXw.	
92	Zespół dom mieszkalno - gospodarczy, budynek gospodarczy	Siechnice, ul. Świąrczewskiego nr 2	pocz. XXw.	
93	Dom mieszkalny	Siechnice, ul. Świąrczewskiego nr 3	2 poł. XIX/XXw.	
94	Dom mieszkalny	Siechnice, ul. Świąrczewskiego nr 7	pocz. XXw.	
95	Dom mieszkalny	Siechnice, ul. Świąrczewskiego nr 16	XIX/XXw.	
96	Dom mieszkalno - gospodarczy	Siechnice, ul. Świąrczewskiego nr 19	2 poł. XIXw.	
97	Dom mieszkalny - willa	Siechnice, ul. Świąrczewskiego nr 37	ok. 1910-15r.	
98	Dom mieszkalny	Siechnice, ul. Świąrczewskiego nr 39	XIX/XXw.	
SMARDZÓW				
99	Obora na terenie folwarku	Smardzów	kon. XIXw.	
100	Dawna rządówka, obecnie budynek mieszkalny	Smardzów, ul. Polna 8	pocz. XXw.	
SULĘCIN				
101	Kapliczna przydrożna	Sulęcín	kIX/XXw.	
102	Budynek szkoły nr 3	Sulęcín	1903r.	
103	Dom mieszkalny nr 6	Sulęcín	2 poł. XIXw.	
104	Dom mieszkalny nr 9	Sulęcín	1904r.	
105	Dom mieszkalny nr 14	Sulęcín	2 poł. XIX/XXw.	

SULIMÓW				
106	Kościół filialny p.w.św. Franciszka z Asyżu	Sulimów	1847-1905r.	
107	Dawna plebania obecnie zespół mieszkalno - gospodarczy, dom mieszkalny	Sulimów, ul. Kochanowskiego nr 35	2 poł. XIXw.	
108	Dawna plebania obecnie zespół mieszkalno - gospodarczy, stodoła	Sulimów, ul. Kochanowskiego nr 35	k. XIXw.	
109	Dwór, ob budynek mieszkalny,	Sulimów, ul. Kochanowskiego nr 24	przed 1826, IV ćw. XIXw.	
110	Dom mieszkalny	Sulimów, ul. Kochanowskiego 2	2 poł. XIX/XXw.	
111	Dom mieszkalny	Sulimów, ul. Kochanowskiego 15	k. XIXw.	
112	Dom mieszkalny	Sulimów, ul. Kochanowskiego 25	k. XIX/XXw.	
113	Dom mieszkalny	Sulimów, ul. Kochanowskiego 26	XIX/XXw.	
114	Dom mieszkalny	Sulimów, ul. Kochanowskiego 31	2 poł. XIX/XXw.	
115	Dom mieszkalny	Sulimów, ul. Kochanowskiego 34	pocz. XXw.	
116	Dom mieszkalny	Sulimów, ul. Kochanowskiego 37	pocz. XXw.	
117	Park naturalistyczny (ogród)	Sulimów	ok.1820, k. XIXw.	
ŚWIĘTA KATARZYNA				
118	Zespół kościelny, kościół parafialny p.w.św. Katarzyny	Święta Katarzyna, ul. Sienkiewicza 21	2 poł. XIIIw	197, 31-05-1950
119	Zespół kościelny, mur obronny cmentarza przy kościele	Święta Katarzyna, ul. Sienkiewicza 21		
120	Zespół kościelny, plebania	Święta Katarzyna, ul. Sienkiewicza 21	XIX/XXw.	
121	Zespół kościelny, budynek gospodarczy	Święta Katarzyna, ul. Sienkiewicza 21	2 poł. XIXw.	
122	Kaplica cmentarna przy drodze do Żernik Wrocławskich	Święta Katarzyna	2 poł. XIXw.	
123	Zespół Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia SS Pasterek od Opatrzności Bożej: Dom Pomocy Społecznej	Święta Katarzyna	1908-1925	655/W, 05-07-1991
124	Zespół Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia SS	Święta Katarzyna	1908	655/W, 05-07-1991

	Pasterek od Opatrzności Bożej: Kaplica			
125	Zespół Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia ss Pasterek od Opatrzności Bożej: dom mieszkalny SS Pasterek	Święta Katarzyna	1925	655/W, 05-07- 1991
126	Zespół Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia ss Pasterek od Opatrzności Bożej: budynek pralni	Święta Katarzyna	1925	655/W, 05-07- 1991
127	Zespół Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia ss Pasterek od Opatrzności Bożej, budynek gospodarczy (obora)	Święta Katarzyna	l. 30-te XXw.	655/W, 05-07- 1991
128	Dwór (rządcówka) obecnie dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Powstańców Śl. 7	XIX/XXw.	
129	Dawny Budynek Urzędu Gminy	Święta Katarzyna, ul. Główna	pol. XIX/XX	
130	Dom Ludowy, ob. klub i biblioteka	Święta Katarzyna, ul. Powstańców Śl. 8	pocz. XXw.	
131	Zespół dworca PKP: budynek dworca kolejowego z wiatą	Święta Katarzyna, ul. Kolejowa	XIX/XXw.	
132	Zespół dworca PKP: budynek I	Święta Katarzyna, ul. Kolejowa	XIX/XXw.	
133	Zespół dworca PKP: budynek dworca II	Święta Katarzyna, ul. Kolejowa	XIX/XXw.	
134	Zespół dworca PKP: budynek WC	Święta Katarzyna	XIX/XXw.	
135	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Dombrowskiego 1	1920	
136	Dom mieszkalny - willa	Święta Katarzyna, ul. Dąbrowskiego 6	1925	
137	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 1	XIX/XXw.	
138	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 3	p. XXw.	
139	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 5	XIX/XXw.	
140	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 8	p. XXw.	
141	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 15	ok. 1915-20	
142	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 21	p. XXw.	
143	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 25	1910-15	
144	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 32	2 poł. XIX p. XX w.	
145	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 34	p. XX w.	

146	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 56	1902	
147	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 72	XIX/XXw.	
148	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 76	1909	
149	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 78	XIX/XXw.	
150	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 86	2 poł. XIX w. P. XX w.	
151	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 88	1887	
152	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 90	XIX/XXw.	
153	Zespół mieszkalno - gospodarczy: dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 96	XIX/XXw.	
154	Zespół mieszkalno - gospodarczy: wozownia	Święta Katarzyna, ul. Główna 96	XIX/XXw.	
155	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 102	2 poł. XXw. XXw.	
156	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 104	3 poł. XXw. XXw.	
157	Zespół mieszkalno - gospodarczy: dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Główna 108	p. XXw.	
158	Zespół mieszkalno - gospodarczy: budynek gospodarczy	Święta Katarzyna, ul. Główna 108	p. XXw.	
159	Zespół mieszkalno - gospodarczy: budynek gospodarczy	Święta Katarzyna, ul. Główna 108	p. XXw.	
160	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Kolejowa 1	p. XXw.	
161	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Kolejowa 3	XIX/XXw.	
162	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Powstańców Śl. 11	XIX/XXw.	
163	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Powstańców Śl. 13	p. XXw.	
164	Zespół mieszkalno - gospodarczy: dom mieszkalno - gospodarczy	Święta Katarzyna, ul. Powstańców Śl. 15	2 poł. XIXw. XX w.	
165	Zespół mieszkalno - gospodarczy: wozownia	Święta Katarzyna, ul. Powstańców Śl. 15	XIXw.	
166	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Powstańców Śl. 23	XIX/XXw.	
167	Dom mieszkalny	Święta Katarzyna, ul. Powstańców Śl. 27	XIX/XXw.	
168	Dom mieszkalny - willa	Święta Katarzyna, ul. Strażacka 1	pocz. WW w.	

TRESTNO				
169	Kościół filialny Niepokalanego Poczęcia MB	Trestno	1934r.	
170	Kaplica grobowa na cmentarzu	Trestno		
171	Dom mieszkalny nr 21	Trestno	pocz. XXw.	
ZACHARZYCE				
172	Rządcówka ob. dom mieszkalny	Zacharzyce, ul. Kościuszki nr 9	XIX/XXw.	
173	Dom mieszkalny	Zacharzyce, ul. Kościuszki nr 10	XIX/XXw.	
174	Park krajobrazowy	Zacharzyce	XVIII/XIX	
ZĘBICE				
175	Dom mieszkalny nr 2	Zębice	XIX/XXw.	
176	Dom mieszkalny nr 7	Zębice	pol. XIX/XX	
177	Dom mieszkalny nr 10	Zębice	pol. XIX/XX	
178	Dom mieszkalny nr 13	Zębice	pol. XIX/XX	
179	Dom mieszkalny nr 20	Zębice	pol. XIX/XX	
180	Dom mieszkalny nr 22	Zębice	pol. XIXw.	
ŻERNIKI WROCŁAWSKIE				
181	Kościół parafialny p. w. Najświętszego Serca Pana Jezusa	Żerniki Wrocławskie	ok. 1930	
182	Zespół szkolny: Szkoła Podstawowa	Żerniki Wrocławskie	ok. 1920	
183	Zespół szkolny: budynek WC	Żerniki Wrocławskie	ok. 1920-25r.	
184	Budynek przedszkola	Żerniki Wrocławskie, ul. Kolejowa 2	pocz. XXw.	
185	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Błotna 1	lata 20-te XXw.	
186	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Długosza 4	lata 20-te XXw.	
187	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Długosza 14	pol. XIX/XX	
188	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Kolejowa nr 9	pocz. XXw.	
189	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Kolejowa nr 11	k. XIX	
190	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Kolejowa nr 14	pocz. XXw.	

191	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Kolejowa nr 16	ok. 1920r.	
192	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Wrocławska nr 3	XIX/XXw.	
193	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Wrocławska nr 6/8	kon. XIXw.	
194	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Wrocławska nr 12	k. XIX/XXw.	
195	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Wrocławska nr 17	k. XIX/XXw.	
196	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Wrocławska nr 35	XIX/XXw.	
197	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Wrocławska nr 39	lata 20-te XXw.	
198	Dom mieszkalny	Żerniki Wrocławskie, ul. Wrocławska nr 41	pocz. XXw.	
199	Park Naturalistyczny ob. Park osiedlowy	Żerniki Wrocławskie,	poł.XIXw. ok. 1870	

WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA**§1. DEMOGRAFIA****1. Liczba ludności**

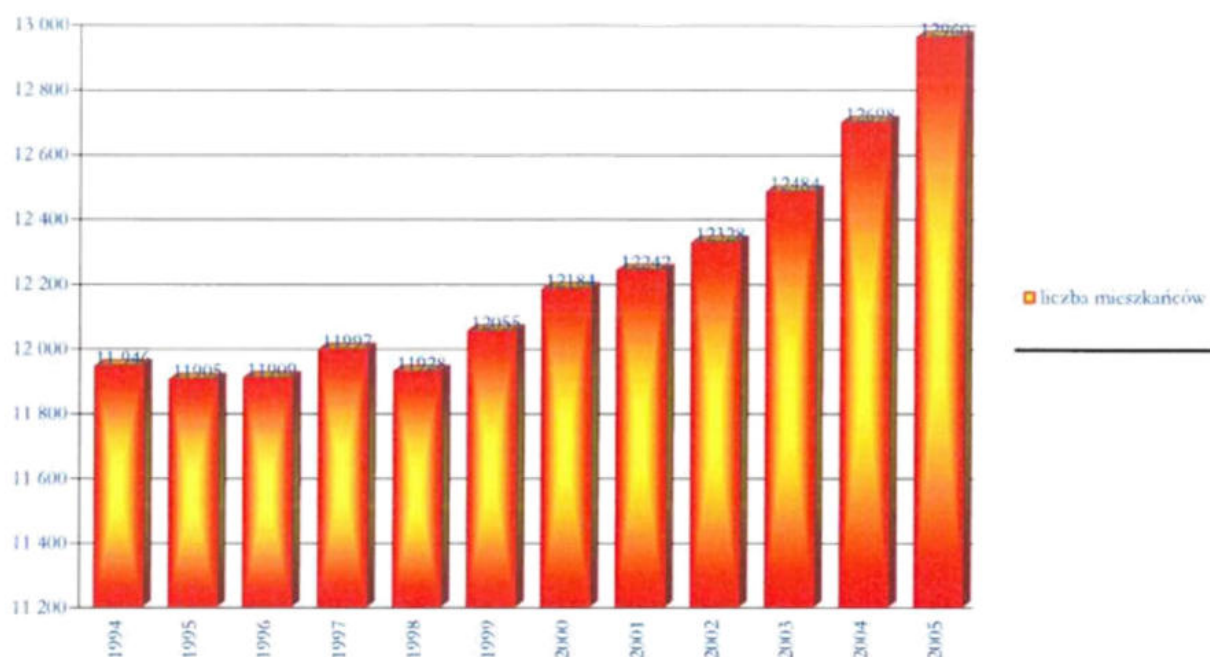
W niniejszym opracowaniu wykorzystano dwa źródła danych statystycznych - Dane Urzędu Gminy, które posłużyły do szczegółowych analiz związanych z obrazowaniem zjawisk występujących w danym obrębie oraz dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, które zostały wykorzystane do szczegółowych analiz zjawisk zachodzących na terenie całej gminy Siechnice. Pod koniec 2005 roku gmina Siechnice liczyła 12 960 mieszkańców wg danych Urzędu Gminy i 13 177 wg danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu. W okresie od 1994 do 2005 roku liczba mieszkańców gminy wzrosła o 1055, tj. prawie o 9% (8,86%). Jednak do roku 1998 zachodziły tylko niewielkie wahania tej wielkości i dopiero w 1999 roku liczba mieszkańców gminy Siechnice przekroczyła 12 tys. o 55 osób. Od 2000 roku obserwuje się dynamiczny przyrost liczby mieszkańców w średnim tempie około 1,5% rocznie.

Na terenie gminy Siechnice są 24 jednostki osadnicze. Na terenie czterech z nich liczba mieszkańców przekracza 1000. Największą jednostką osadniczą na terenie gminy Siechnice jest miasto Siechnice z 4008 mieszkańcami na koniec 2005 r. Kolejno pod względem liczby mieszkańców plasują się Radwanice z 2191 mieszkańcami, Święta Katarzyna z 1806 mieszkańcami oraz Żerniki Wrocławskie z 1301 mieszkańcami. W pozostałych miejscowościach, poza Kotowicami (647), liczba mieszkańców nie przekracza 500. Najmniejszą jednostką jest przysiółek wsi Groblice Durok, który pod koniec 2005 roku liczył 14 mieszkańców.

W badanym okresie 1994-2005 najdynamiczniejszy przyrost liczby mieszkańców nastąpił w dwóch miejscowościach położonych w północno-wschodniej części gminy, w Radomierzycach o 175,0% oraz w Biestrzykowie o 102,56%. Znaczny wzrost liczby mieszkańców wystąpił również w Zębicach o 63,33%, a w Trestnie, Zacharzycach i Żernikach Wrocławskich przyrost przekroczył 30%. Największy spadek liczby mieszkańców zanotowano w Duroku, gdzie liczba mieszkańców w tym samym czasie spadła o 58,82%.

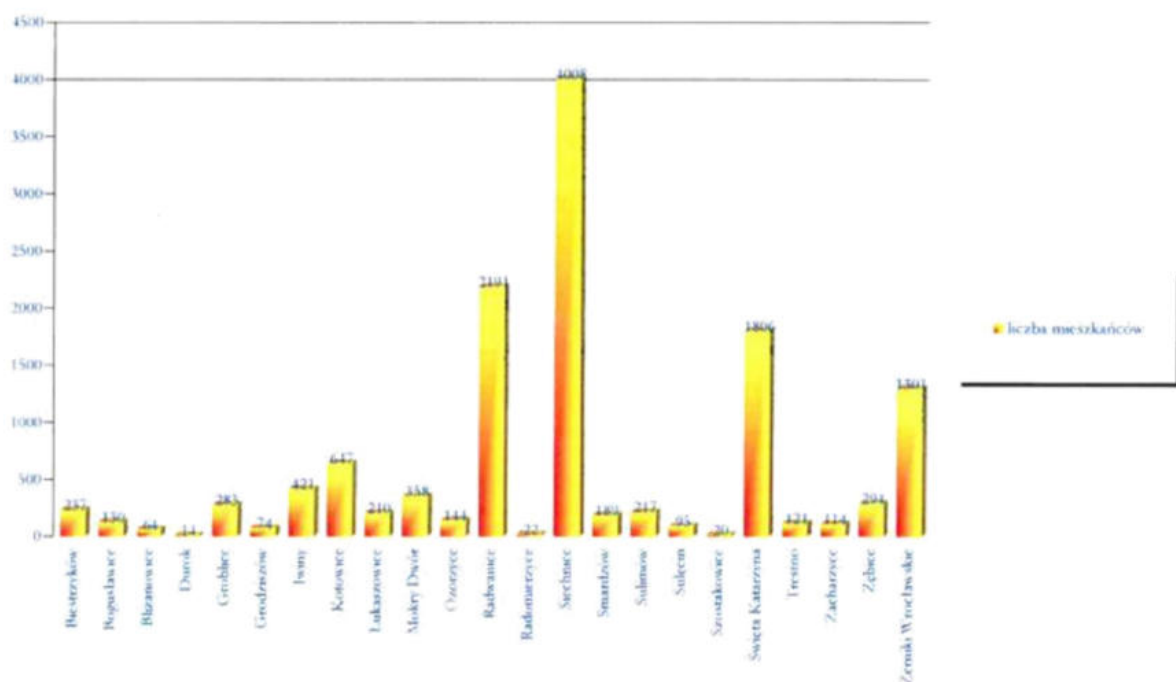
W liczbach bezwzględnych zanotowały Żerniki Wrocławskie – o 312 mieszkańców oraz Święta Katarzyna – o 299 mieszkańców. Wzrost powyżej 100 mieszkańców zanotowały Biestrzyków (120), Zębice (114) i Radwanice (106). Znaczny wzrost nastąpił także w Iwinach – o 83 mieszkańców. Największy spadek nastąpił w tym czasie w Sulimowie – 29 mieszkańców, Mokrym Dworze – 28 mieszkańców i Duroku – 20 mieszkańców

Liczba mieszkańców gminy Siechnice w latach 1994-2005

WYKRES 7. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY SIECHNICE W LATACH 1994-2005.

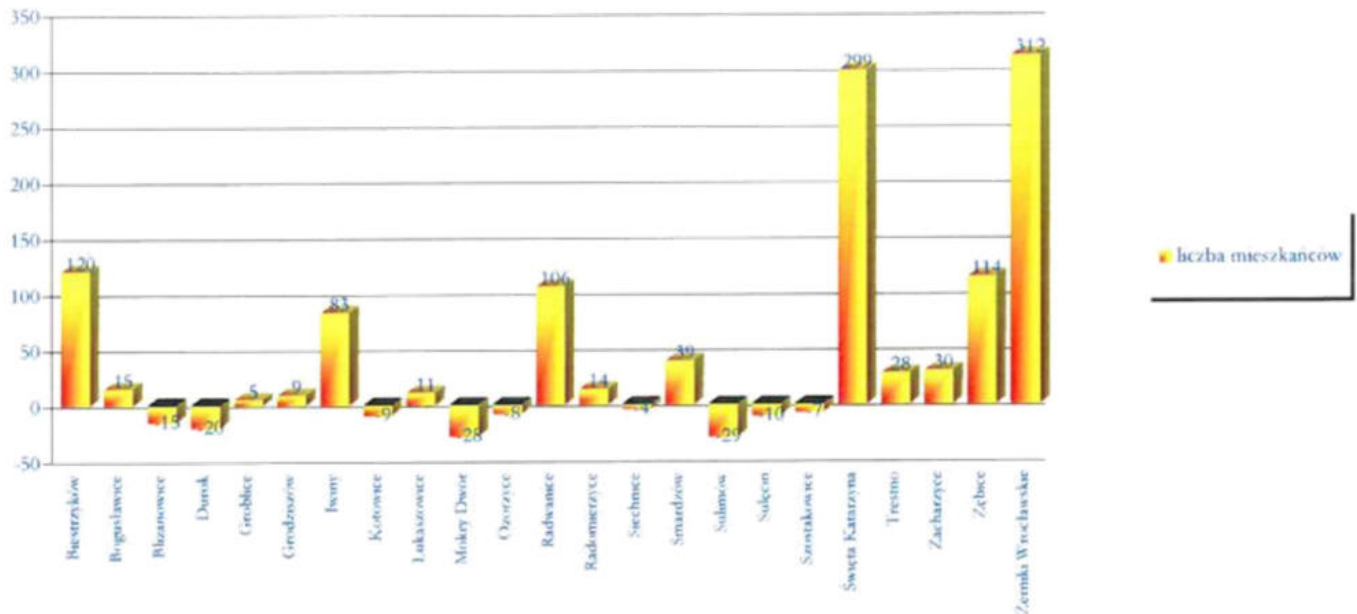
Liczba mieszkańców gminy Siechnice wg jednostek osadniczych w 2005 r.

WYKRES 8. LICZBA MIESZKAŃCÓW JEDNOSTEK OSADNICZYCH GMINY SIECHNICE W 2005 R.

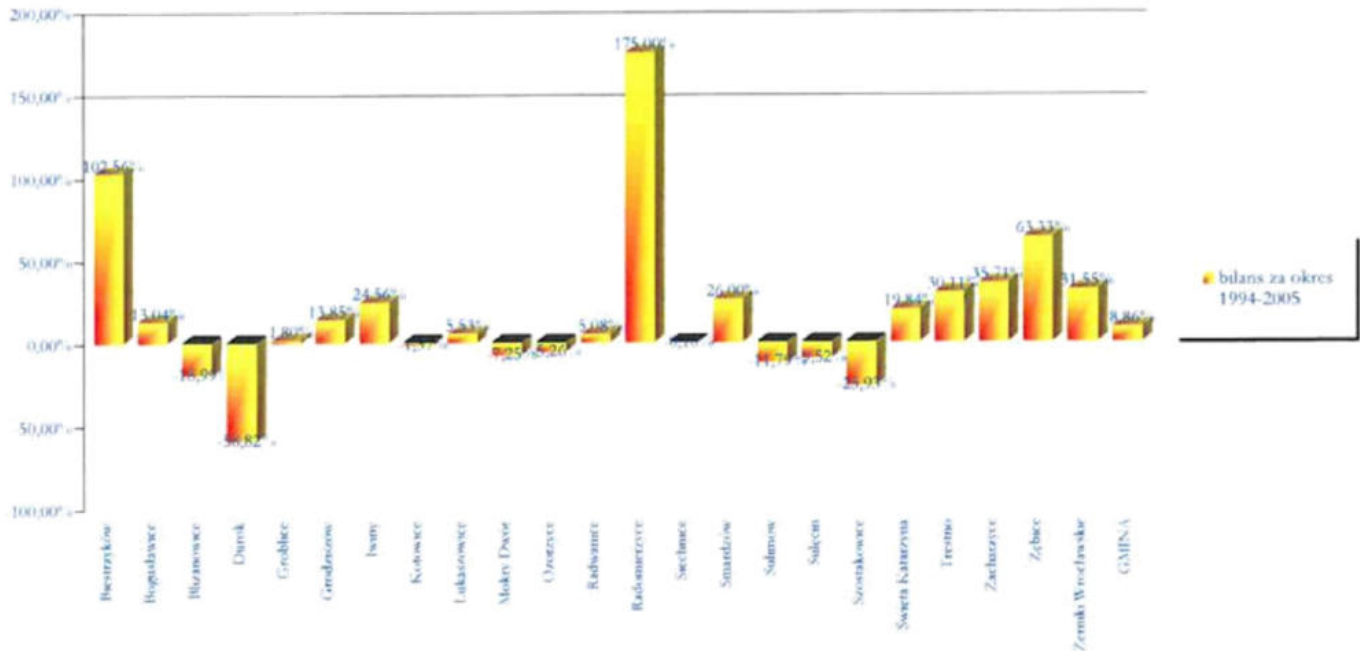

Bilans liczby mieszkańców gminy Siechnice wg jednostek osadniczych w okresie 1994-2005

WYKRES 9. ZMIANA LICZBY MIESZKAŃCÓW GMINNY SIECHNICE W OKRESIE 1994-2005.

Bilans liczby mieszkańców gminy Siechnice wg jednostek osadniczych w okresie 1994-2005

WYKRES 10. BILANS LICZBY MIESZKAŃCÓW GMINNY SIECHNICE W OKRESIE 1994-2005.

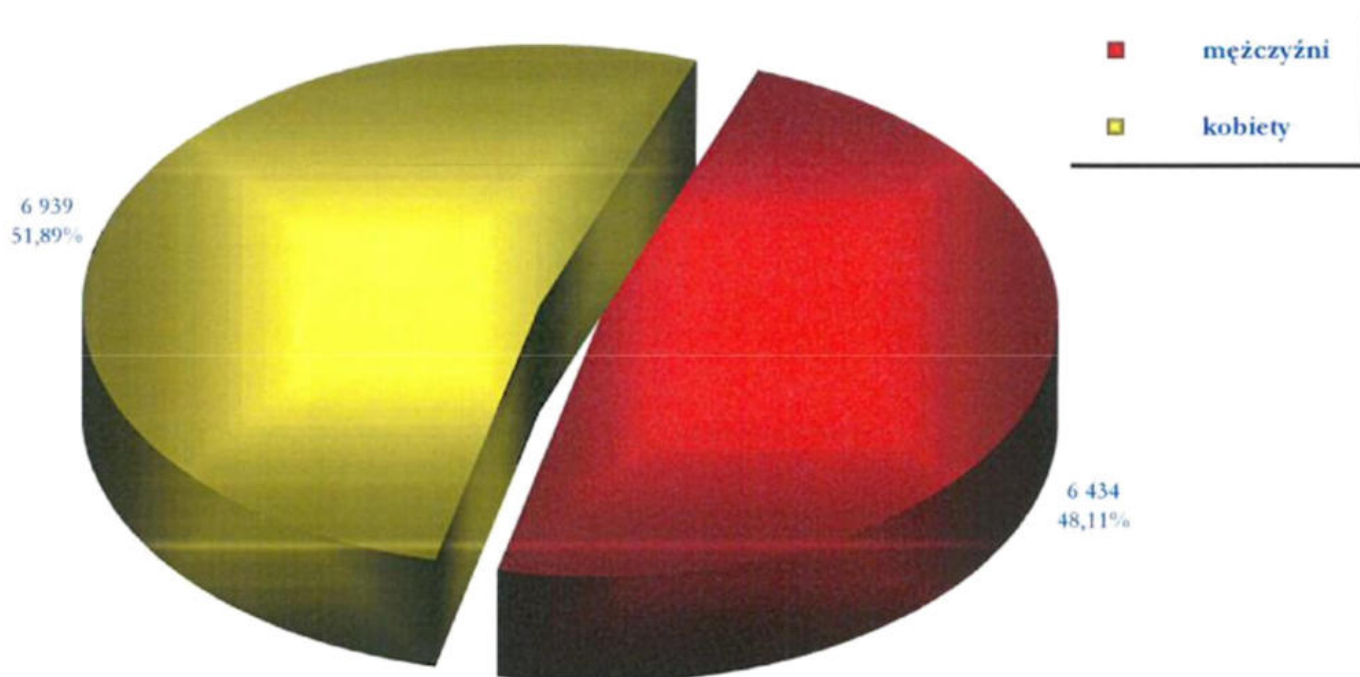
TABELA 22. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY ŚIECHNICE W LATACH 1994-2005.

Lp.	Miejscowość	1994 r.	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r.	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	Prognoza na 2015 r.	Prognoza na 2027 r.
1	Biestryków	124	117	124	125	135	147	164	162	177	196	216	237	300	700
2	Bogusławice	117	115	119	122	122	125	126	126	127	128	127	130	130	160
3	Blizanowice	80	79	82	78	79	66	68	68	64	64	63	64	80	100
4	Durok	36	34	29	26	19	19	17	16	17	16	17	14	25	30
5	Groblice	278	278	273	270	267	271	276	273	277	282	277	283	400	700
6	Grodziszów	66	65	63	69	70	71	74	72	74	76	72	74	100	150
7	Iwiny	342	338	340	344	341	364	380	386	387	400	415	421	800	2000
8	Kotowice	669	656	670	674	652	654	664	670	665	654	644	647	800	1000
9	Lukaszowice	198	199	204	205	212	210	211	215	217	214	210	210	230	250
10	Mokry Dwór	384	386	384	373	377	369	365	362	359	357	352	358	400	450
11	Ozortyce	160	152	152	150	151	146	148	148	148	145	149	144	200	300
12	Radwanice	2081	2085	2086	2109	2078	2086	2101	2099	2115	2136	2146	2191	3000	4200
13	Radomierzyce	8	8	16	16	17	17	18	18	17	17	19	22	150	400
14	Śiechnice	4022	4012	3984	3987	3927	3929	3943	3921	3921	3892	3956	4008	4500	6000
15	Śmardzów	152	150	148	156	162	170	175	184	183	185	186	189	300	500
16	Sulimów	247	246	248	249	226	234	242	239	233	226	222	217	340	350
17	Sulęcín	98	105	103	104	99	96	94	95	101	97	96	95	105	125
18	Szostakowice	28	27	25	25	24	24	22	22	22	21	20	20	25	25
19	Święta Katarzyna	1524	1507	1494	1496	1549	1612	1624	1641	1664	1704	1754	1806	2000	2500
20	Trestno	92	93	93	110	110	111	108	108	110	111	121	121	150	200
21	Zacharzyce	78	84	81	89	86	85	84	86	89	94	105	114	200	500
22	Zębice	175	180	187	189	197	212	221	221	225	267	276	294	350	500
23	Zerniki Wrocławskie	987	989	1004	1031	1028	1037	1059	1110	1136	1202	1255	1301	1600	2500
24	Prawocin	42	44	47	47	42	40	-	-	-	-	-	-	-	-
GMINA OGÓŁEM		11 946	11905	11909	11997	11928	12055	12184	12242	12328	12484	12698	12960	16 185	23 640

2. Ludność wg płci

Pod koniec 2005 roku liczba mężczyzn wynosiła 6419, natomiast kobiet 6840, a więc na 100 mężczyzn w gminie Siechnice przypadało 106 kobiet.

Liczba mieszkańców gminy Siechnice wg płci.

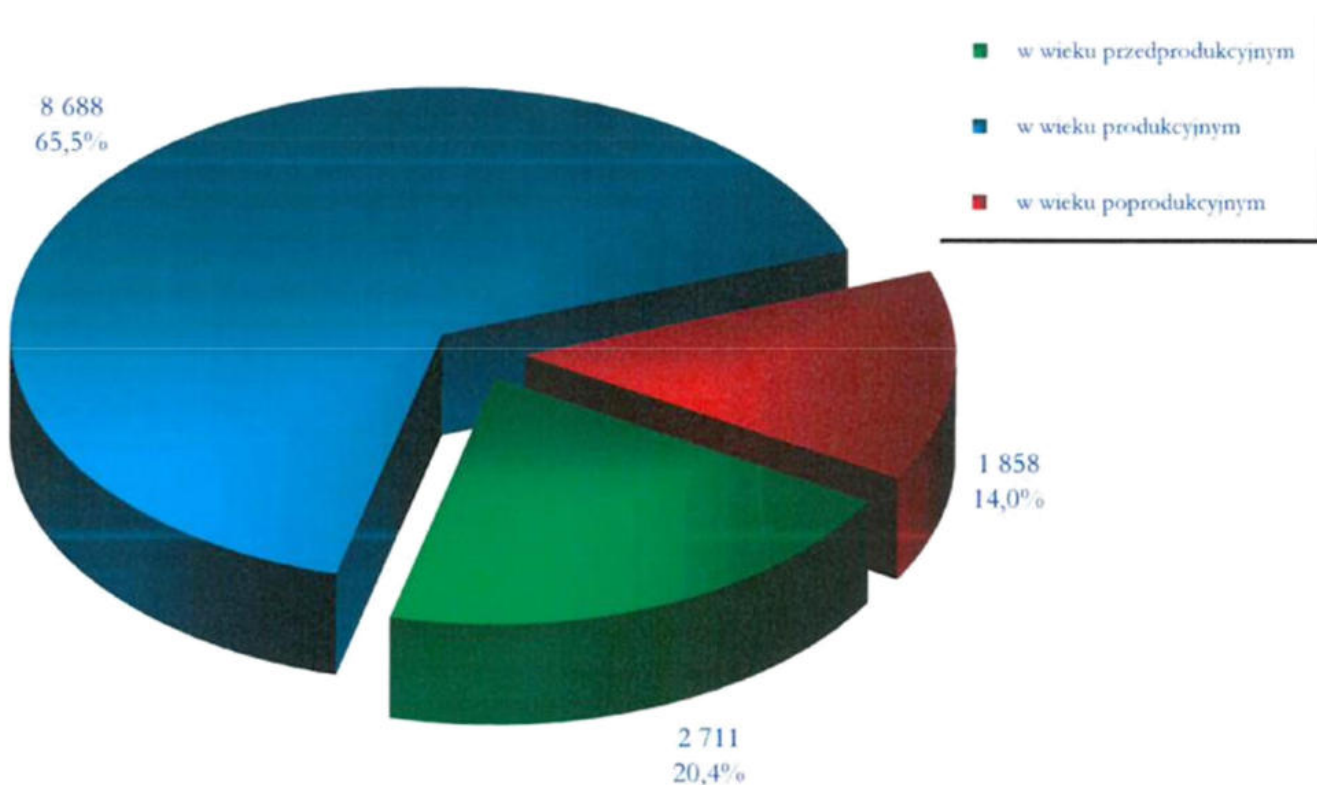
WYKRES 11. LICZBY MIESZKAŃCÓW GMINY SIECHNICE WG PŁCI W 2005 R.

3. Ludność wg grup wieku

Blisko 2/3 – 65,5% mieszkańców gminy w 2004 r. było w wieku produkcyjnym, 20,4 % w wieku przedprodukcyjnym i najmniejszą grupę stanowili mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym – 14,0%

Mieszkańcy gminy Siechnice wg poszczególnych grup wieku w 2004 r.

WYKRES 12. MIESZKAŃCÓW GMINNY SIECHNICE WG GRUP WIEKU W 2004 R.

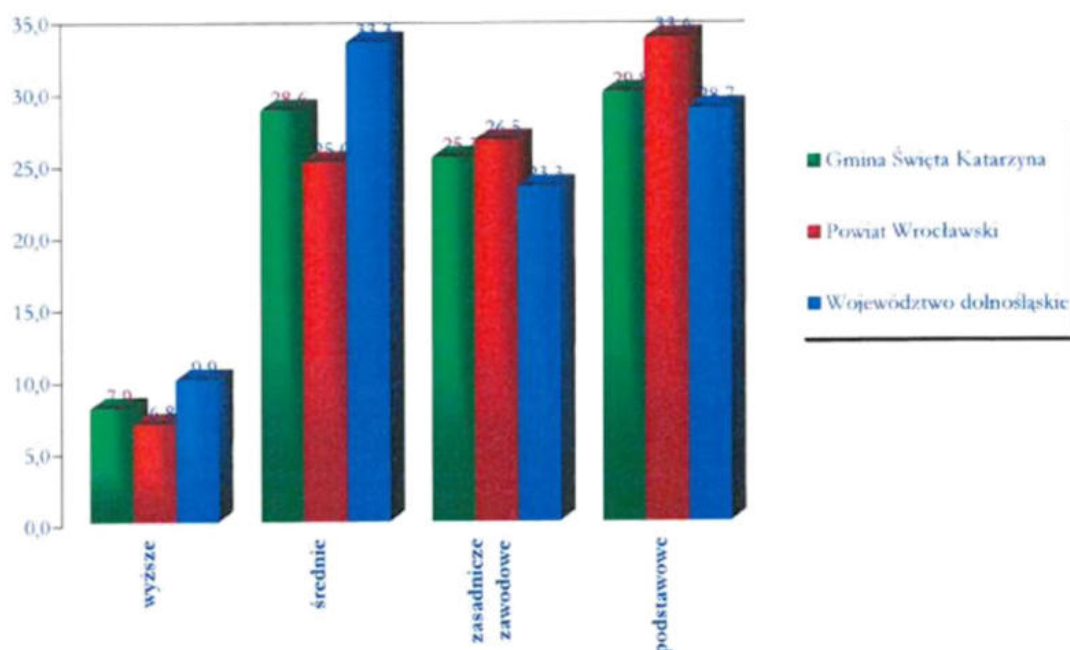
4. Poziom wykształcenia mieszkańców

Na terenie gminy Siechnice zamieszkuje najwięcej osób z wykształceniem podstawowym, tj. 29,8%, ale prawie taki sam odsetek mieszkańców ma wykształcenie średnie – 28,6%. Osób z wykształceniem wyższym na terenie Świętej Katarzyny jest prawie 8% (7,9%), a 1/4 (25,3%) to osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe. Zarówno w przypadku osób z wykształceniem wyższym, jak i średnim poziom gminy jest niższy od krajowego o odpowiednio 2,0% i 4,7%, to o tyle na tle mieszkańców powiatu wrocławskiego wypada korzystnie mając proporcjonalnie o 1,1% więcej mieszkańców z wyższym wykształceniem i o 3,6% więcej z wykształceniem średnim.

TABELA 23. POZIOM WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW GMINY SIECHNICE NA TLE INNYCH JEDNOSTEK ADMINISTRACYJNYCH W 2002 R.

L.p.	Jednostka administracyjna	Poziom wykształcenia			
		wyższe	średnie	zasadnicze zawodowe	podstawowe
		udział w %			
1	Gmina Siechnice	7,9	28,6	25,3	29,8
2	Powiat Wrocławski	6,8	25,0	26,5	33,6
3	Województwo dolnośląskie	9,9	33,3	23,3	28,7

Ludności wg wykształcenia w 2002 r. - porównanie wskaźników.

WYKRES 13. POZIOM WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW GMINY SIECHNICE NA TLE INNYCH JEDNOSTEK ADMINISTRACYJNYCH W 2002 R.

5. Ruch naturalny

1) urodzenia

w okresie 2000-2004 liczba urodzeń była na jednakowym poziomie i oscylowała na poziomie 100 urodzeń rocznie, gdzie największą liczbę 129 zanotowano w 2004, a najniższą 86 w 2003 r.,

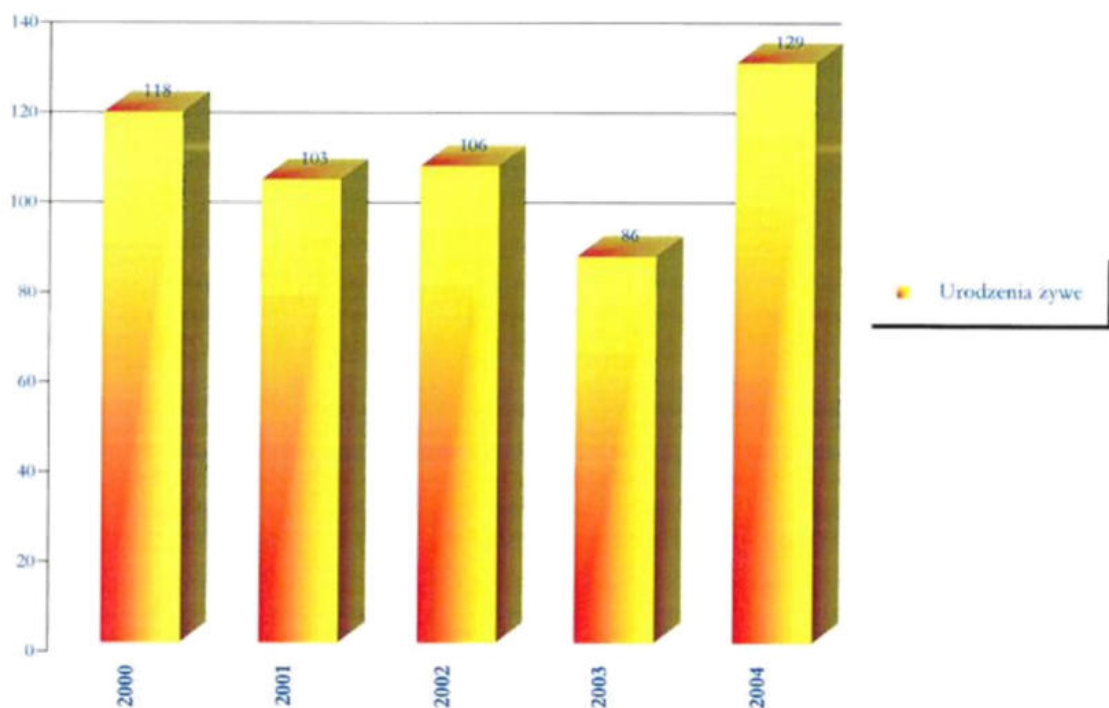
2) zgony

liczba zgonów w tym samym okresie kształtowała się na podobnym poziomie 100 rocznie, i tak w 2003 r. było ich najwięcej 127, a najmniej w 2002 r. 102,

3) przyrost naturalny

w okresie 2000-2004 łączny przyrost naturalny był ujemny i wyniósł – 23 osoby, lecz nie była to tendencja spadkowa ale wahania roczne, z uwagi na niższą liczbę urodzin najmniej korzystnie zamknął się rok 2003, gdzie przyrost naturalny był mocno ujemny i wyniósł – 41 osób

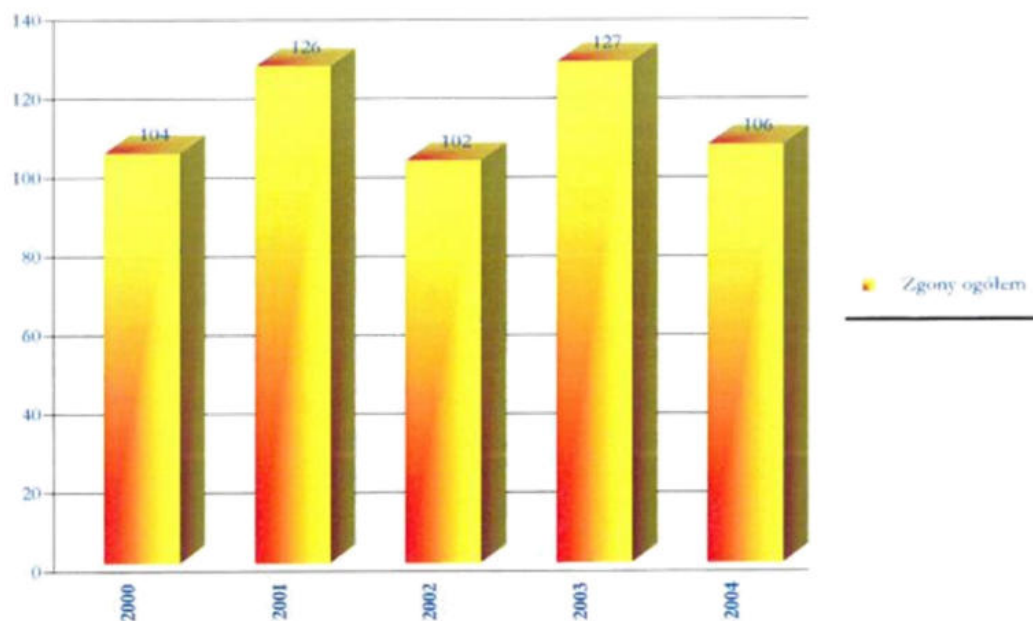
Urodzenia żywe na terenie gminy Siechnice w okresie 2000-2004.

WYKRES 14. LICZBA URODZEŃ NA TERENIE GMINY SIECHNICE W OKRESIE 2000-2004.

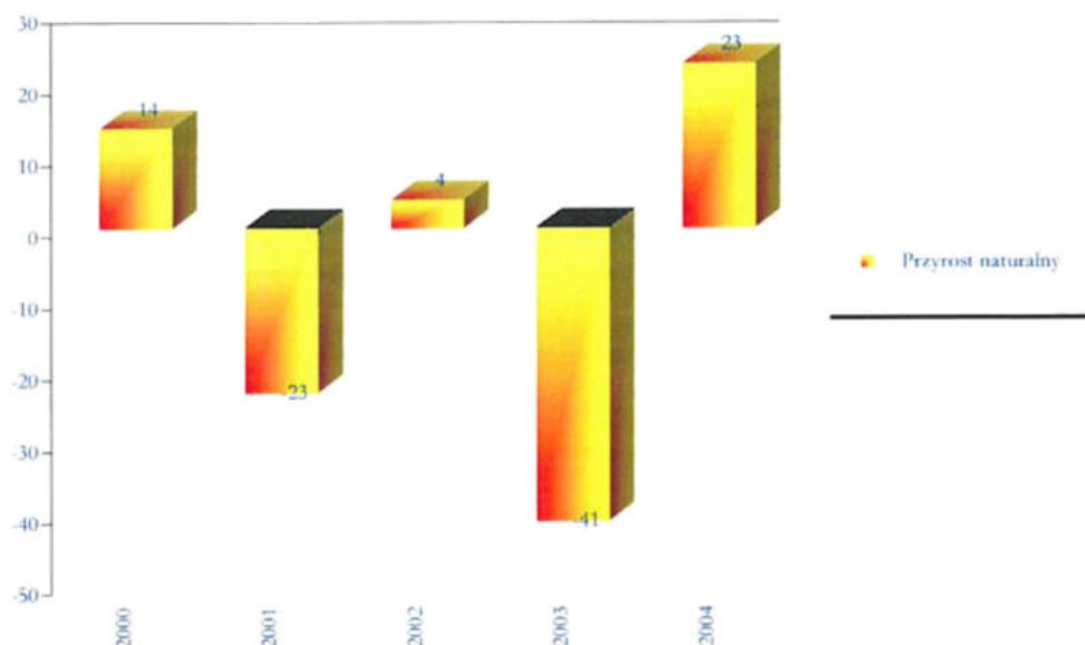

Zgony na terenie gminy Siechnice w okresie 2000-2004.

WYKRES 15. LICZBA ZGONÓW NA TERENIE GMINNY SIECHNICE W OKRESIE 2000-2004.

Przyrost naturalny na terenie gminy Siechnice w okresie 2000-2004.

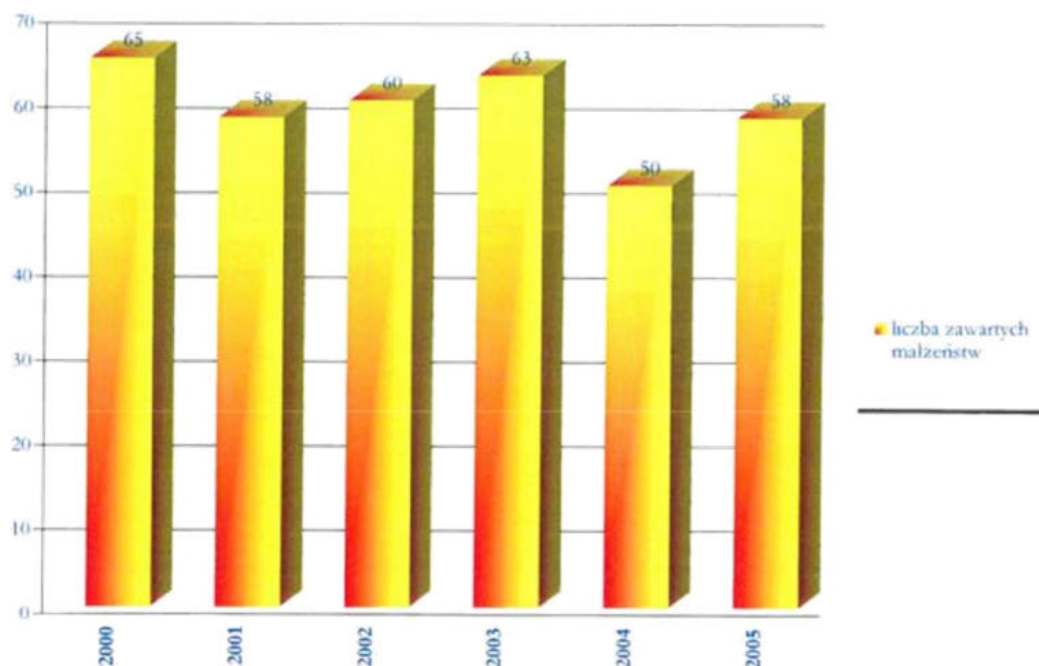

WYKRES 16. PRZYROST NATURALNY NA TERENIE GMINNY ŚWIĘTA KATARZYNA W OKRESIE 2000-2004.

6. Małżeństwa

Na terenie gminy Siechnice zawieranych jest średnio 60 małżeństw rocznie. Najwięcej zawarto ich w 2000 r., bo 65, a najmniej 50 w 2004 r. Wyniki takie wskazują na niewielką tendencję spadkową

Liczba zawartych małżeństw zawartych na terenie gminy Siechnice w latach 2000-2005.

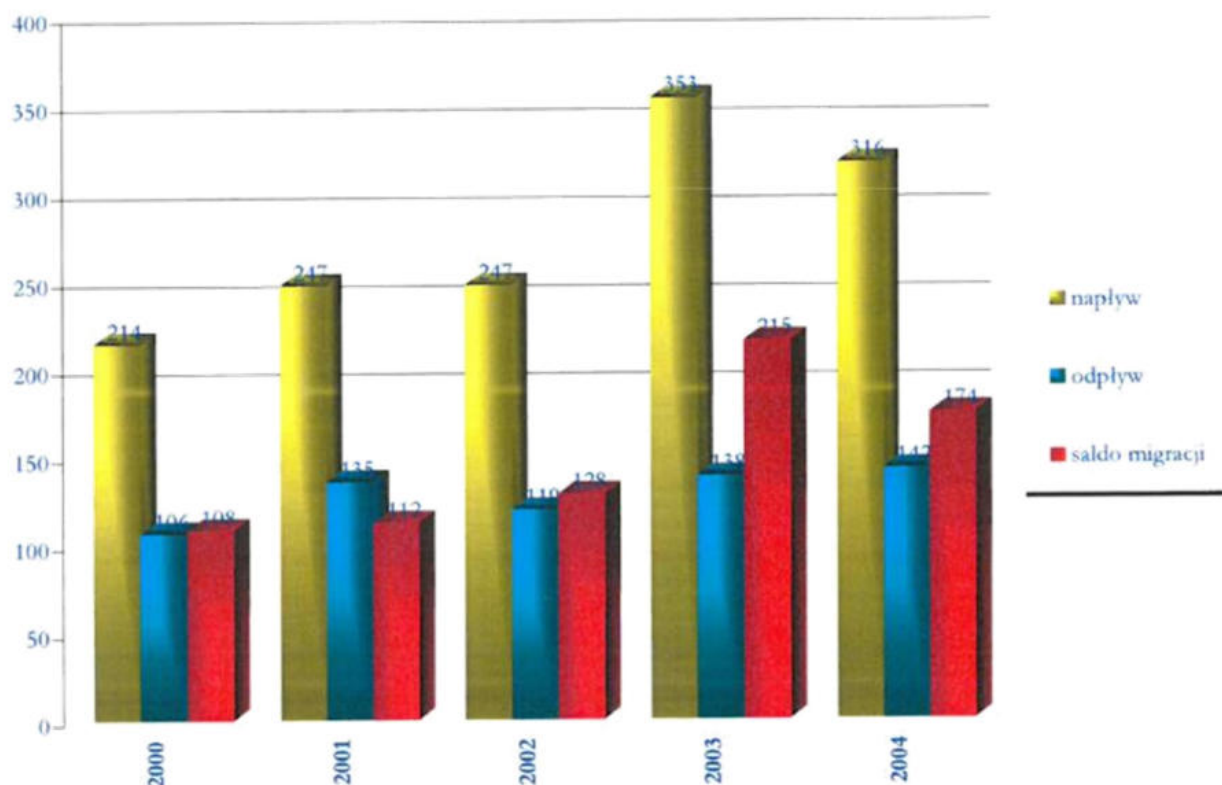

WYKRES 17. LICZBA ZAWIERANYCH MAŁŻEŃSTW NA TERENIE GMINY SIECHNICE W OKRESIE 2000-2005.

7. Migracje

W ostatnim okresie 2000-2004 gmina Siechnice ma zdecydowanie dodatnie saldo migracji, gdzie dzięki przewadze ludności napływowej nad osobami, które wyjechały liczba ludności gminy wzrosła o 737 osób. Największy napływ mieszkańców w liczbie 353 nastąpił w 2003 r., natomiast odpływ w liczbie 142 w 2004 r. Tak silne ruchy migracyjne, na poziomie ponad 4%, spowodowane czynnikiem, jakim jest bezpośrednie sąsiedztwo gminy z Wrocławiem, którego mieszkańcy sukcesywnie osiedlają się w strefie podmiejskiej, natomiast on wchłania część ludności z gmin go otaczających, i tak około 65% osób, które wymeldowało się z terenu gminy przeniosło się do miasta (nie koniecznie Wrocławia).

Migracje ludności na terenie gminy Siechnice w okresie 2000-2004.

WYKRES 18. MIGRACJE LUDNOŚCI NA TERENIE GMINY SIECHNICE W OKRESIE 2000-2004.

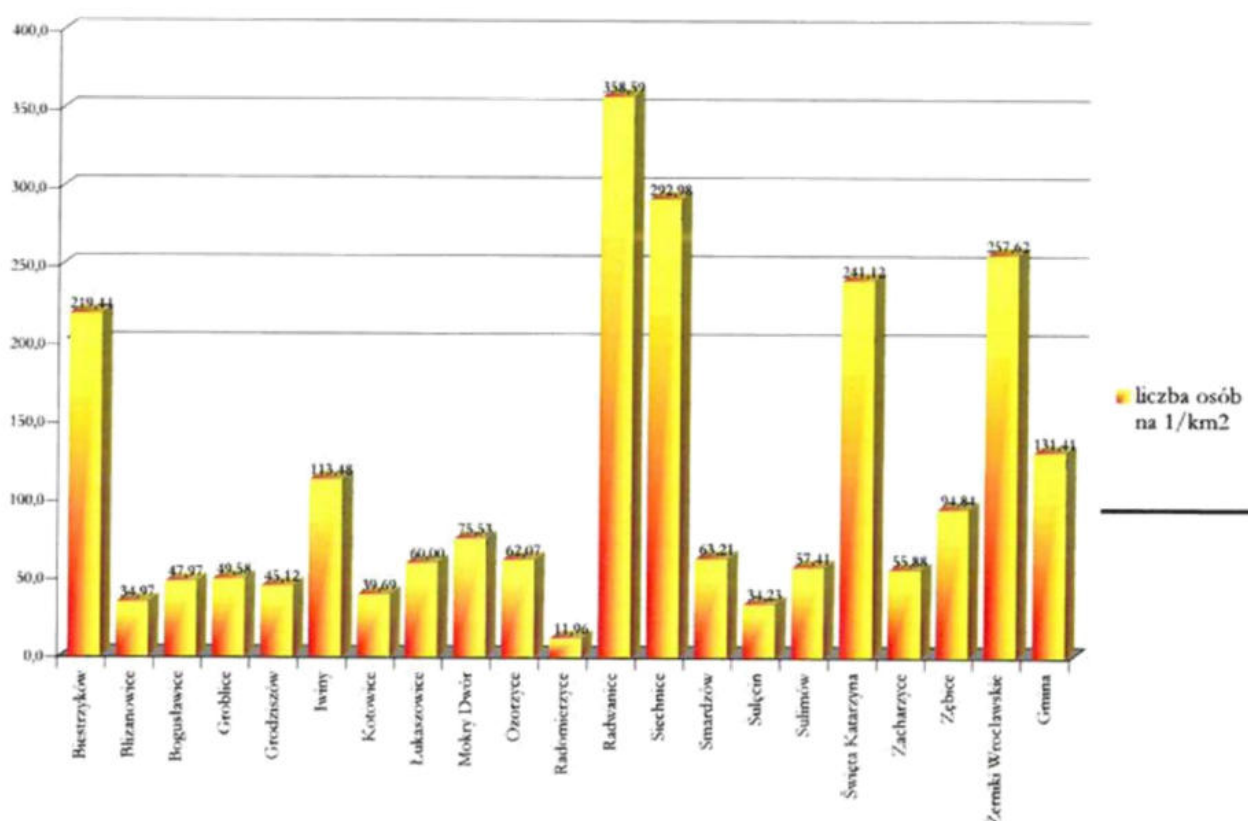

8. Gęstość zaludnienia

Gęstość zaludnienia obszaru gminy Siechnice w latach 1994-2005 wzrosła o podobny rząd wielkości jak liczba ludności, tj. o 8,05%. Dzisiaj wg danych Urzędu Gminy wynosi 131,4 osoby na 1km², co jest poniżej średniej w województwie dolnośląskim, która wynosi 144 osoby na 1km², lecz jest wyższa niż średnia w Polsce, która wynosi 122 osoby na 1km² i zdecydowanie wyższa od średniej powiatu wrocławskiego, która jest na poziomie 90 osób na 1km².

Najgęściej zaludnionym obrębem na terenie gminy są Radwanice, gdzie mieszka prawie 360 osób na 1 km², a następnie miasto Siechnice z prawie 300 osobami na 1km² oraz Żerniki Wrocławskie i Święta Katarzyna z około 250 osobami na 1km². Prawie 220 osób na 1km² zamieszkuje w obrębie Biestrzyków, na terenie pozostałych obrębów gęstość zaludnienia nie przekracza średniej gminnej. Najmniejsze zagęszczenie jest na terenie obrębu Radomierzyce – niecałe 12 osób na 1km².

Gęstość zaludnienia poszczególnych obrębów gminy Siechnice w 2005 r.

WYKRES 19. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA NA TERENIE GMINNY SIECHNICE W 2005 R.

§2. MIESZKALNICTWO

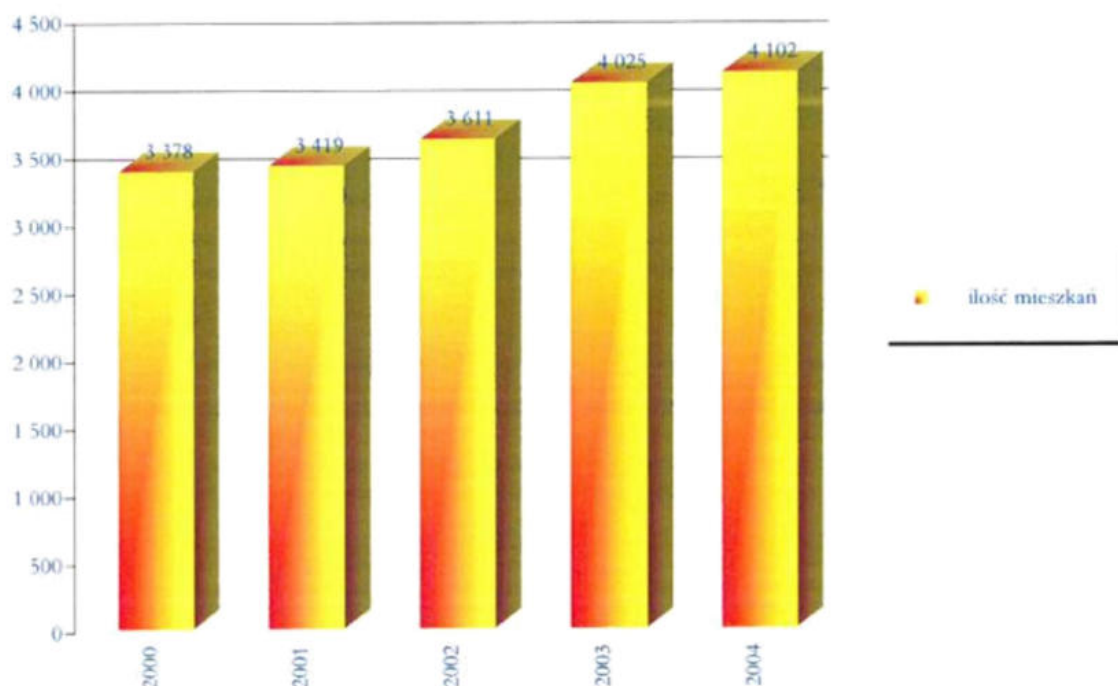
W 2004 r. na terenie gminy Siechnice znajdowało się ogółem 4 102 mieszkania, z 18 515 izbami o łącznej powierzchni użytkowej 407 834 m². Od 2000 roku liczba mieszkań wzrosła o 21,4% z 3 378, a łączna powierzchnia użytkowa zwiększyła się aż o 56,6% z 260 362 m². W 2002 roku 79 mieszkań na 3 611 było własnością gminy, a 3 068 było w rękach prywatnych.

Średnia powierzchnia mieszkania na terenie gminy wynosiła wtedy 99,4 m², a na jedną osobę przypadało 30,8m². Pod tymi względami warunki mieszkaniowe na terenie gminy są korzystniejsze zarówno od średniej w powiecie wrocławskim odpowiednio o 11,4% i 14,1%, jak i od średniej krajowej odpowiednio o 50,8% i 34,5%.

Jeżeli chodzi o wyposażenie mieszkań w media to:

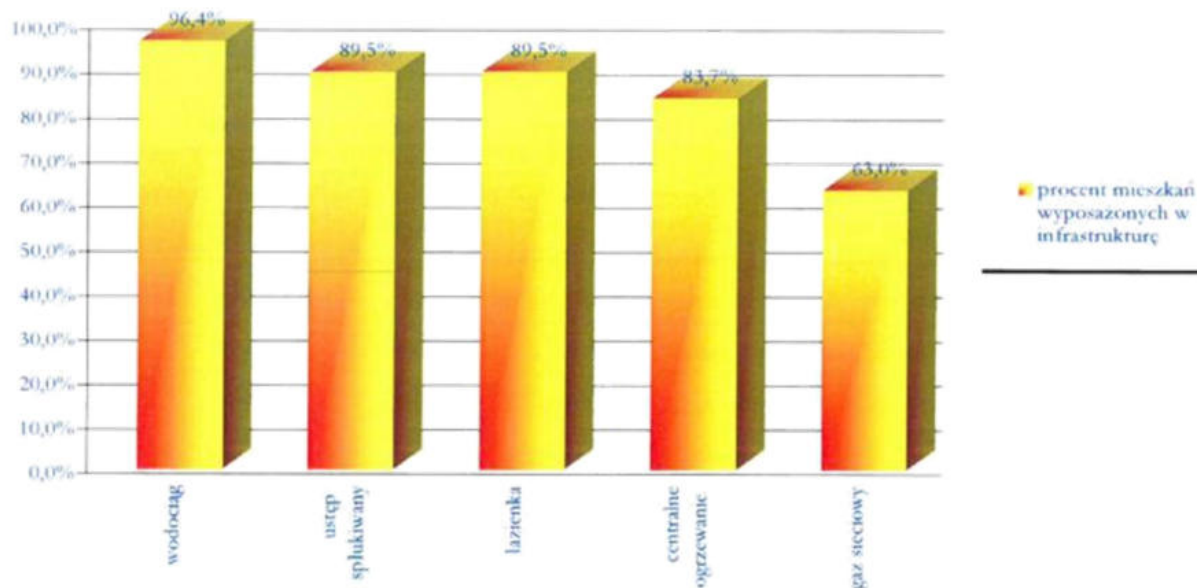
- 3 955 jest wyposażona w wodociąg (96,4%),
- 3 670 jest wyposażona w ustęp splukiwany (89,5%),
- 3 673 jest wyposażona w łazienkę (89,5%),
- 3 432 jest wyposażona w centralne ogrzewanie (83,7%)
- 2 585 jest wyposażona gaz sieciowy (63,0%).

Ilość mieszkań na terenie gminy Siechnice w okresie 2000-2004.

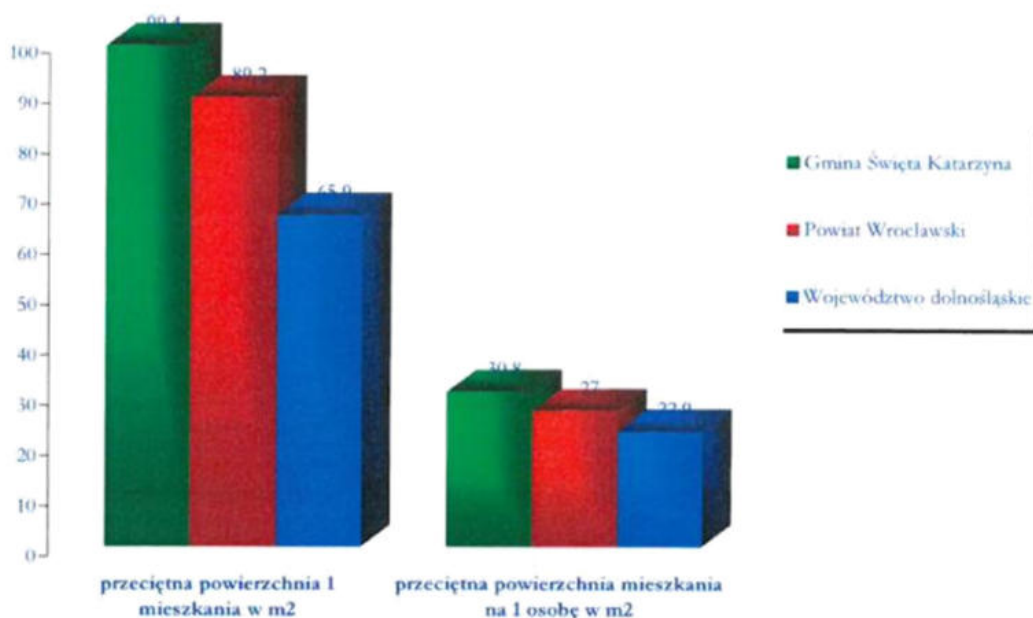
WYKRES 20. ILOŚĆ MIESZKAŃ NA TERENIE GMINY SIECHNICE W LATACH 2000-2004.

Wypożażenie mieszkań na terenie gminy Siechnice w infrastrukturę techniczną 2004 r.

WYKRES 21. WYPOSAŻENIE W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ MIESZKAŃ NA TERENIE GMINNY SIECHNICE W 2004 R.

Powierzchnia mieszkań na terenie gminy Siechnice w 2004 r. - porównanie wskaźników

WYKRES 22. PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA MIESZKAŃ NA TERENIE GMINNY SIECHNICE W 2004 R., NA TLE INNYCH JEDNOSTEK ADMINISTRACYJNYCH

§3. RYNEK PRACY

Na 1912 zatrudnionych na terenie gminy Siechnice 483 osoby pracują w sektorze publicznym (25,26%), natomiast 1 429 osób (74,74%) pracuje w firmach prywatnych.

21,23 % spośród osób zatrudnionych pracuje w rolnictwie, 48,33% w sektorze przemysłowym, a 30,44% w sektorze usługowym. Udział zatrudnionych w rolnictwie jest prawie dwa razy wyższy niż w całym województwie dolnośląskim, ale o 1/3 niższy niż średnia w powiecie wrocławskim. Niestety pod względem zatrudnienia w sektorze usług, którego poziom określa stopę zaawansowania cywilizacyjnego, gmina Siechnice znajduje się zarówno poniżej średniej powiatu (38,40%), jak i średniej województwa (54,03%).

TABELA 24. ZATRUDNIENIE NA TERENIE GMINY SIECHNICE WG TYPU SEKTORA WŁASNOŚCI NA TLE INNYCH JEDNOSTEK ADMINISTRACYJNYCH W 2003R.

L.p.	Jednostka	ogółem	udział gminy	sektor			
				publiczny		prywatny	
				liczba	udział	liczba	udział
1	Gmina Siechnice	1 912	-	483	25,26%	1 429	74,74%
2	Powiat Wrocławski	22 039	8,68%	4 235	19,22%	17 804	80,78%
3	Województwo dolnośląskie	659 724	0,29%	245 819	37,26%	413 905	62,74%

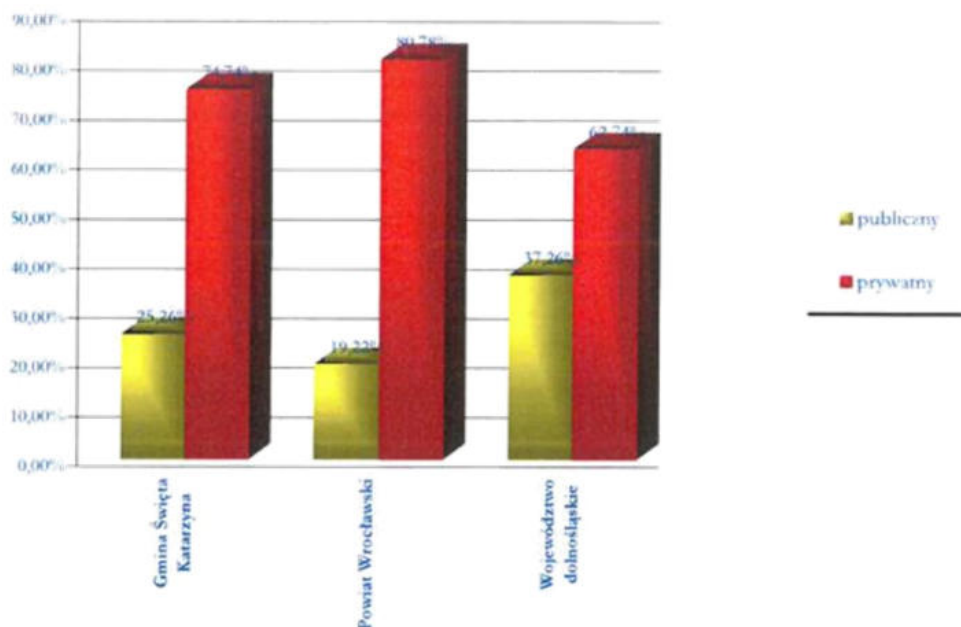
TABELA 25. ZATRUDNIENIE NA TERENIE GMINY SIECHNICE WG SEKTORÓW EKONOMICZNYCH NA TLE INNYCH JEDNOSTEK ADMINISTRACYJNYCH W 2003 R.

L.p.	Jednostka	ogółem	udział gminy	sektor					
				rolniczy		przemysłowy		usługowy razem	
				liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
1	Gmina Siechnice	1 912		406	21,2%	924	48,3%	582	30,4%
2	Powiat Wrocławski	22 039	8,68%	6 775	30,7%	6 802	30,9%	8 462	38,4%
3	Województwo Dolnośląskie	659 724	0,29%	73 277	11,1%	229 999	34,9%	356 448	54,0%

TABELA 26. ZATRUDNIENIE NA TERENIE GMINY SIECHNICE W USŁUGACH NA TLE INNYCH JEDNOSTEK ADMINISTRACYJNYCH W 2003 R.

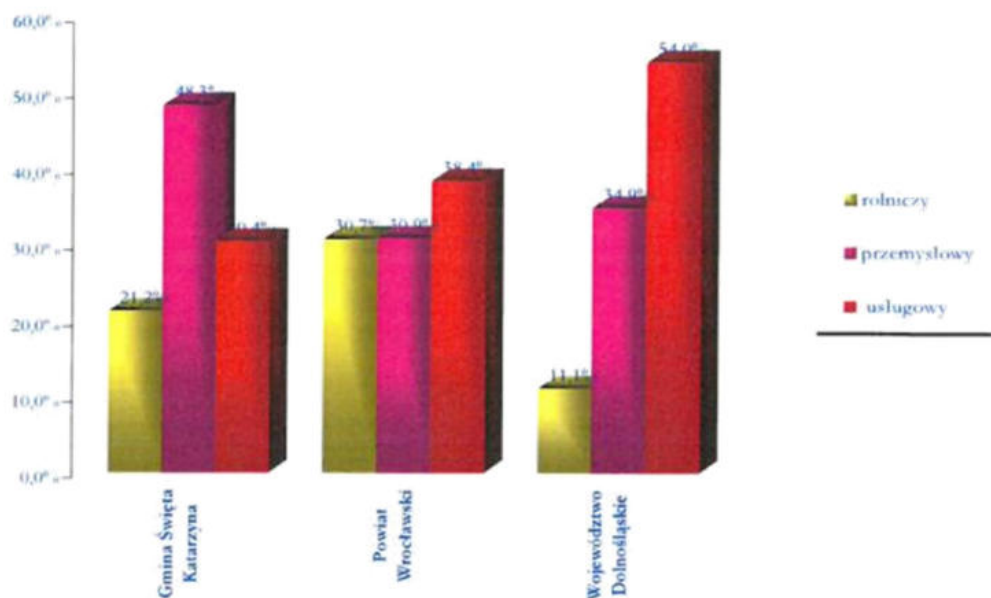
L.p.	Jednostka	ogółem	udział gminy	usługi			
				rynkowe		nierynkowe	
				liczba	udział	liczba	udział
1	Gmina Siechnice	1 912		177	9,3%	405	21,2%
2	Powiat Wrocławski	22 039	8,68%	5 207	23,6%	3 255	14,8%
3	Województwo Dolnośląskie	659 724	0,29%	189 878	28,8%	166 570	25,2%

Pracujący wg sektorów własności na terenie gminy Siechnice w 2004 r.
w odniesieniu do innych jednostek administracyjnych.

WYKRES 23. PRACUJĄCY NA TERENIE GMINY SIECHNICE W 2003 R. WG SEKTORÓW WŁASNOŚCI W PORÓWNANIU DO INNYCH JEDNOSTEK ADMINISTRACYJNYCH.

Pracujący wg sektorów ekonomicznych na terenie gminy Siechnice w 2004 r.
w odniesieniu do innych jednostek administracyjnych.

WYKRES 24. PRACUJĄCY NA TERENIE GMINY SIECHNICE W 2003 R. WG SEKTORÓW EKONOMICZNYCH W PORÓWNANIU DO INNYCH JEDNOSTEK ADMINISTRACYJNYCH.

§4. BEZROBOCIE

Stopa bezrobocia w gminie Święta Katarzyna w 2002 roku była na poziomie 19,7% i pokrywała się praktycznie ze stopą bezrobocia w powiecie wrocławskim (19,4%) oraz była o ponad 20% niższa niż średnia w województwie dolnośląskim (25,6%).

§5. OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy Siechnice zlokalizowane są dwa ośrodki zdrowia, trzy apteki i jeden punkt apteczny oraz zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy.

Ośrodki zdrowia są w Siechnicach, przy ul. Kolejowej 15 i w Świętej Katarzynie, przy ul. Żeromskiego 1. Oba polegają pod Gminę Święta Katarzyna i są jej jednostkami.

W 2004 roku udzielono w nich blisko 40 000 porad (39 484), w tym 25 724 porad lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz 5088 porad stomatologicznych. Z powyższych danych wynika, że średnio statystycznie każdemu z mieszkańców gminy została udzielona dwukrotnie w ciągu roku porada lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.

Na obszarze gminy jedna apteka przypada na 4 419 mieszkańców.

W miejscowości Święta Katarzyna znajduje się Zespół Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia SS Pasterek od Opatrzności Bożej pełniący funkcję zakładu opiekuńczo-leczniczego oraz pielęgnacyjno-opiekuńczego z 140 miejscami oraz zajmujący się w roku około 190 pacjentami.

§6. POMOC SPOŁECZNA

Sprawami pomocy społecznej dla mieszkańców gminy Siechnice zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który zlokalizowany jest w Siechnicach przy ul. Wiosennej 7.

Ośrodek zajmuje się przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków celowych, specjalnych oraz pomocą rzeczową wynikających z rozeznaczonych potrzeb mieszkańców lub strat powstałych w wyniku klęsk żywiołowych lub ekologicznych.

§7. OŚWIATA

Na obszarze gminy znajdują się gimnazjum wraz z filią, pięć szkół podstawowych, w tym cztery podlegające samorządowi terytorialnemu oraz trzy przedszkola, do których należą następujące instytucje oświatowe:

- Gimnazjum w Siechnicach, ul. Szkolna 4, 55-011 Siechnice,
- Oddział zamiejscowy Gimnazjum w Siechnicach, z/s ul. Główna 94, 55-010 Święta Katarzyna,
- Szkoła Podstawowa ul. Szkolna 4, 55-011 Siechnice,
- Szkoła Podstawowa ul. Główna 94, 55-010 Święta Katarzyna
- Szkoła Podstawowa ul. Szkolna 14, Radwanice, 55-010 Święta Katarzyna,
- Szkoła Podstawowa ul. Kolejowa 7a, Żerniki Wrocławskie, 55-010 Święta Katarzyna
- Szkoła Podstawowa ul. Podwalna 1, Kotowice, 55-011 Siechnice, - szkoła prowadzona przez Caritas,
- Przedszkole Publiczne w Siechnicach, ul. Osiedlowa 25, 55-011 Siechnice
- Zespół Przedszkoli Publicznych: 1) Żerniki Wrocławskie

2) Święta Katarzyna

Przy szkołach podstawowych działają świetlice od godziny 7¹⁵ do 16⁰⁰.

Przedszkola czynne są w godzinach od 6³⁰ do 17⁰⁰.

Nadzór na prawidłowym funkcjonowaniu placówek oświatowych pełni na terenie gminy Jednostka Obsługi Szkół w Świętej Katarzynie, ul. Wiosenna 7, 55-011 Siechnice.

TABELA 27. LICZBA UCZNIÓW W SZKOŁACH NA TERENIE GMINY SIECHNICE W LATACH 1998-2005

Nazwa placówki	ROK SZKOLNY							
	1998/ 1999	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006
Sz. P. Siechnice	650	537	425	394	<u>355</u> 367 UR.	<u>333</u> 337 UR.	<u>318</u> 301 UR.	<u>311</u> 261 UR.
Sz. P. Święta Katarzyna	290	264	232	225	<u>242</u> 200 UR.	<u>227</u> 151 UR.	<u>217</u> 138 UR.	<u>202</u> 129 UR.
Sz.P Radwanice	220	182	153	148	<u>125</u> 116 UR.	<u>118</u> 107 UR.	<u>118</u> 93 UR.	<u>115</u> 86 UR.
Sz.P Żerniki Wrocławskie	150	131	110	107	<u>95</u> 96 UR.	<u>97</u> 95 UR.	<u>106</u> 98 UR.	<u>113</u> 94 UR.
Sz.P. Kotowice	70	64	58	50	88	<u>96</u> 44 UR.	<u>86</u> 56 UR.	<u>94</u> 38 UR.
Gimnazjum	-	155	306	434	427	420	425	413

TABELA 28. ZESTAWIENIE OSÓB ZATRUDNIONYCH W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH.

Nazwa Placówki	Liczba zatrudnionych nauczycieli średnioroczny stan zatrudnienia w okresie: 01.04.2004 – 30.04.2005	Liczba etatów nauczycieli średnioroczny stan zatrudnienia w okresie: 01.04.2004 – 30.04.2005	Liczba etatów nauczycieli stan na 10.09.2005	Liczba etatów Nauczycieli Na rok 2005/2006
Sz.P. Siechnice	33	31,34	27,94	28,39
Sz. P. Święta Katarzyna	32	28,25	27,95	28,45
Sz.P. Radwanice	17	15,83	13,83	14,83
Sz.P. Żerniki Wrocławskie	12	10,45	11,56	12,1
Gimnazjum z oddziałem	49	43,51	45,22	44,53
Przedszkole Siechnice	9	9	10	10
Zesp. Przedszkoli Żerniki Wrocławskie	10	10	11	11

§8. KULTURA

Gminne Centrum Kultury na terenie gminy Siechnice zajmuje się przeróżną działalnością kulturalnooświatową. Jest to instytucja odpowiedzialna za organizację lub koordynację większości imprez i wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie gminy. Gminnemu Centrum Kultury podlega 10 wyszczególnionych poniżej placówek kulturalnooświatowych:

- Miejska Biblioteka Publiczna im. Agnieszki Osieckiej w Siechnicach, ul. Fabryczna 15
- Biblioteka Osiedlowa w Siechnicach – Hotel „Azalia” ul. Osiedlowa 25
- Klub „Relaks” w Siechnicach, ul. Fabryczna 15,
- Biblioteka Publiczna w Świętej Katarzynie, ul. Główna 82
- Klub Osiedlowy w Świętej Katarzynie – przy Szkole Podstawowej
- Biblioteka Publiczna w Radwanicach, ul. 1 – go Maja 7
- Klub Osiedlowy w Radwanicach, ul. Kolejowa 8
- Biblioteka Publiczna w Żernikach Wrocławskich, ul. Parkowa 1
- Klub Osiedlowy w Żernikach Wrocławskich, ul. Parkowa 1
- Biblioteka Publiczna w Groblicach, ul. Kotowicka 5
- Biblioteka Publiczna w Kotowicach, ul. Podwalna

Miejska Biblioteka Publiczna im. Agnieszki Osieckiej w Siechnicach, ul. Fabryczna 15, z oddziałem dla dzieci i dorosłych.

Powierzchnia placówki wynosi 27 m².

Do zadań placówki należą:

- zakup książek, prawa,
- udostępnianie książek czytelnikom,
- praca informacyjna,
- wypożyczanie zbiorów,
- organizacja spotkań literackich,
- organizacja konkursów tematycznych,
- edukacja czytelnicza najmłodszych,
- współorganizacja wydarzeń kulturalnych,
- integrowanie społeczeństwa lokalnego,
- pedagogika zabawy,
- gry i zabawy integracyjne dla rodzin,
- kawiarenka internetowa.

Z placówki korzysta stałych czytelników - 910 osób, placówka wypożyczyła: na zewnątrz – 26857 woluminów i czasopism, na miejscu – 5517 woluminów i czasopism. W spotkaniach

z pisarzami i organizowanych konkursach uczestniczy rocznie około 720 osób

Biblioteka Osiedlowa w Siechnicach – Hotel „Azalia” ul. Osiedlowa 25.

Powierzchnia placówki wynosi 20 m².

Do zadań placówki należą:

- wypożyczanie zbiorów bibliotecznych,
- praca informacyjna,
- edukacja czytelnicza,
- konkursy czytelnicze.

Z placówki korzystało stałych czytelników - 378 osób, placówka wypożyczyła: na zewnątrz – 7440 woluminów i czasopism, na miejscu – 1591 woluminów i czasopism. W spotkaniach z pisarzami i organizowanych konkursach uczestniczy rocznie około 110 osób

Klub „Relaks” w Siechnicach, ul. Fabryczna 15.

Powierzchnia placówki wynosi 348,2 m².

Do zadań placówki należą:

- organizacja czasu wolnego mieszkańców,
- zajęcia klubowe,
- edukacja artystyczna: zajęcia teatralne, wokalne, plastyczne itp.,
- edukacja samorządowa dzieci i młodzieży
- Dziecięca Rada Gminy,
- zajęcia rekreacyjne: aerobik, tenis stołowy, bilard,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy,
- działalność wystawiennicza,
- konferencyjno – szkoleniowa,
- organizacja bali, wieczorków,
- organizacja spotkań z ciekawymi ludźmi,
- organizacja koncertów, recitali, biesiad,
- organizacja konkursów, przeglądów o randze gminnej, powiatowej i dolnośląskiej,
- organizacja wystaw dla lokalnego społeczeństwa.

Stale realizacje to: „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, „Małe formy wypoczynku letniego i zimowego”, Dziecięca Rada Gminy, Przegląd Teatrzyków Dziecięcych „Bom – Bel” – 14 edycja, „Forum Bibliotekarzy i Animatorów Kultury Powiatu Wrocławskiego”, uroczystości powiatowe, 3 - go Maja, 11 - go Listopada, wieczory Andrzejkowe i Mikołajki, festyny, parady, mityngi.

Z placówki korzystało z zajęć stałych - 150 osób. W realizacjach klubu i organizowanych konkursach brało udział około 4600 osób, a w konkursach, wystawach, spotkaniach wzięło około 88 osób.

Biblioteka Publiczna w Świętej Katarzynie, ul. Główna 82.

Powierzchnia placówki wynosi 108 m².

Do zadań placówki należą:

- zakup książek, prawa ,
- udostępnianie książek czytelnikom,
- praca informacyjna,
- wypożyczanie zbiorów,
- organizacja spotkań literackich,
- organizacja konkursów tematycznych,
- edukacja czytelnicza najmłodszych,
- współorganizacja wydarzeń kulturalnych,
- integrowanie społeczeństwa lokalnego,
- pedagogika zabawy,
- gry i zabawy integracyjne dla rodzin.

Placówka wyróżnia się w zdobywaniu środków grantowych (grantów) na działania historyczne oraz integrowanie środowiska lokalnego.

Stałe realizacje to: „Wieczory Flandryjskie” – spotkanie muzykujących dzieci i młodzieży, konkurs poetycki „Mój świat, moja poezja”, współpraca z byłymi mieszkańcami naszej gminy zamieszkałymi obecnie w Niemczech – powiat Borken, uczestnictwo w programie „Młodzież”.

Placówka pracuje i inwentaryzuje zbiory biblioteczne bibliotek w Żernikach Wrocławskich i Radwanicach.

Z placówki korzysta stałych czytelników - 449 osób, placówka wypożyczyła: na zewnątrz – 7027 woluminów i czasopism, na miejscu – 1909 woluminów i czasopism. W spotkaniach z pisarzami i organizowanych realizacjach uczestniczy rocznie około 650 osób

Placówka organizuje cykliczne realizacje: „Wieczory Flandryjskie”, konkurs poetycki „Mój świat, moja poezja” oraz wystawy, zbieranie wielkanocnych jajeczek, spotkania z pisarzami i ciekawymi ludźmi, lekcje biblioteczne.

Klub Osiedlowy w Świętej Katarzynie – przy Szkole Podstawowej.

Powierzchnia placówki wynosi 197,66 m².

Do zadań placówki należy organizacja czasu wolnego mieszkańców.

Stałe działania to: Klub Seniora, zajęcia świetlicowe, spotkania z ciekawymi ludźmi. Dostępny: bilard, tenis stołowy, sala telewizyjna.

Siedziba Rady Osiedlowej w Świętej Katarzynie.

Organizacja wieczorków tanecznych dla starszych i młodzieży, co roku organizowane są „Małe formy wypoczynku letniego i zimowego”, współpraca z Radą Sołecką w Świętej Katarzynie i w Sulimowie, organizacja lata na wsi dla dzieci rolników.

Użytkownicy: 5273 osoby.

Biblioteka Publiczna w Radwanicach, ul. 1 – go Maja 7.

Powierzchnia placówki wynosi 85 m².

Do zadań placówki należą zadania podobne do innych placówek bibliotecznych z terenu gminy. Placówkę wyróżnia od innych Biblioteczny Punkt Informacji Europejskiej, organizowane spotkania bożonarodzeniowe i świąteczne z koncertami i konkursami, wystawy okolicznościowe oraz twórców z terenu gminy, program młodych talentów muzycznych, teatralnych.

Z placówki korzysta stałych czytelników - 518 osób, placówka wypożyczyła: na zewnątrz – 12356 woluminów i czasopism, na miejscu – 1870 woluminów i czasopism. W spotkaniach z pisarzami i organizowanych realizacjach uczestniczy rocznie około 230 osób.

Klub Osiedlowy w Radwanicach, ul. kolejowa 8.

Powierzchnia placówki wynosi 351,33 m².

Do zadań placówki należą:

- organizacja czasu wolnego mieszkańców Radwanic i gminy,
- organizacja zebrań mieszkańców,
- organizacja spotkań rady osiedla,
- prowadzenie sekcji plastycznej, tanecznej, teatralnej i aerobiku,
- organizacja zajęć klubowych.

Przy placówce funkcjonują:

- kawiarenka internetowa z trzema ogólnie dostępnymi stanowiskami,
- mini siłownia,
- kort tenisowy,
- szkołka tenisa ziemnego, prowadzone są zajęcia tenisa stołowego,
- bilard.

Wspólnie z radą osiedla organizowane są festyny: z okazji „dnia dziecka” oraz „radwanickiej jesieni”, a przy klubie działają sekcje sportowe i funkcjonuje kompleks sportowo – rekreacyjny. Do stałych elementów programu należą: bale sylwestrowe, karnawałowe, andrzejkowe, zespół break- dance, organizowane są też „małe formy wypoczynku letniego i zimowego”. Jest to klub, w którym dużą aktywność wykazują mieszkańcy. Stanowi on także siedzibę rady osiedla w Radwanicach.

Klub jest często wynajmowany na uroczystości rodzinne i firmowe, ze względu na dobrze wyposażone zaplecze kuchenne oraz klimatyzowaną salę.

Rocznie z placówki korzysta około 4220 osób plus osoby korzystające z terenów i urządzeń rekreacyjno - sportowych.

Biblioteka Publiczna w Żernikach Wrocławskich, ul. Parkowa 1.

Powierzchnia placówki wynosi 21 m².

Do zadań placówki należą zadania podobne do innych placówek bibliotecznych z terenu gminy. Placówka wyróżnia się działaniami promującymi twórców amatorów i profesjonalnych z terenu gminy, zajmujących się rękodziełem artystycznym.

Raz w roku organizowana jest wystawa rękodzieła w Urzędzie Gminy w Świętej Katarzynie

z okazji Gminnych Dożynek oraz wystawa „Dary Jesieni” w Siechnicach w klubie

„Relaks”. Wystawiających twórców jest około 60.

Jest to biblioteka zlokalizowana jest przy Klubie Osiedlowym.

Z placówki korzysta stałych czytelników - 207 osób, placówka wypożyczyła: na zewnątrz – 4825 woluminów i czasopism, na miejscu – 782 woluminów i czasopism. W imprezach kulturalno-bibliotecznych oraz wystawach uczestniczy rocznie około 360 osób.

Klub Osiedlowy w Żernikach Wrocławskich, ul. Parkowa 1.

Powierzchnia placówki wynosi 308,76 m².

Do zadań placówki należy organizacja czasu wolnego mieszkańców oraz wynajem sali z zapleczem kuchennym na uroczystości rodzinne i firmowe.

Stale realizacje klubowe to: festyn rodzinny z okazji „Dnia Matki” i „Powitanie Lata”, wystawy: bożonarodzeniowa i wielkanocna, Klub Seniora, Klub „40 – latka”, realizacje z okazji świąt państwowych organizowane z innymi instytucjami, koncerty okolicznościowe, spotkania z ciekawymi ludźmi, zajęcia warsztatów muzycznych i plastycznych. Jest to również siedziba Rady Osiedla Żernik Wrocławskich.

Z organizowanych realizacji klubowych korzysta rocznie około 2500 osób.

Biblioteka Publiczna w Groblicach, ul. Kotowicka 5.

Powierzchnia placówki wynosi 121,5 m², w tym biblioteka – 51 m² i świetlica – 70,5 m².

Do zadań placówki należą zadania podobne do innych placówek bibliotecznych z terenu gminy. Placówka wyróżnia się Bibliotecznym Punktem Informacji Europejskiej, Punktem Informacyjnym dla Kobiet oraz teatrykiem dziecięcym „Groblusie”.

Stale realizacje plenerowe organizowane z Radą Sołecką to: „Groblicki Jarmark”, Dzień Seniora i spotkania z tradycją. Pozostałe realizacje to: wystawy, spotkania z pisarzem, spotkania seniorów, bale, mikołajki.

Bibliotekarka prowadzi przy bibliotece świetlice oraz organizuje „Małe formy wypoczynku letniego i zimowego”.

Jest to także siedziba Rady Sołeckiej.

Z placówki korzysta stałych czytelników - 224 osób, placówka wypożyczyła: na zewnątrz – 6347 woluminów i czasopism, na miejscu – 3919 woluminów i czasopism. W imprezach kulturalno-bibliotecznych oraz wystawach uczestniczy rocznie około 950 osób.

Biblioteka Publiczna w Kotowicach, ul. Podwalna.

Powierzchnia placówki wynosi 82 m².

Do zadań placówki należą zadania podobne do innych placówek bibliotecznych z terenu gminy. Biblioteka znajduje się w Katolickiej Szkole Podstawowej i zaspakaja także potrzeby szkoły.

Przy placówce znajduje się świetlica udostępniana dla mieszkańców na spotkania oraz organizację „Małych form wypoczynku letniego i zimowego”.

Prócz podstawowych zadań bibliotecznych placówka organizuje coroczną festyn – „Majówkę” oraz organizuje wraz ze szkołą uroczystości państwowe i spotkania świąteczne.

Jest to także siedziba Rady Sołeckiej w Kotowicach.

Z placówki korzysta stałych czytelników – 257 osób, placówka wypożyczyła: na zewnątrz – 9193 woluminów i czasopism, na miejscu – 6142 woluminów i czasopism. W

spotkaniach okolicznościowych uczestniczy rocznie około 200 osób, a w imprezach plenerowych około 400 osób.

W 2005 roku Gminne Centrum Kultury wraz z podległymi placówkami zorganizowało łącznie 101 imprez, w których uczestniczyło 8586 osób.

§9. SPORT I REKREACJA

Na terenie gminy działa 6 zespołów artystycznych skupiających 67 członków oraz 6 kół (klubów) sportowych ze 142 członkami.

Do największych obiektów sportowych na terenie gminy należą:

- stadion w Siechnicach,
- sala sportowa oraz zespół boisk przy gimnazjum w Siechnicach,
- zespół sportowo-rekreacyjny przy klubie osiedlowym w Radwanicach z mini siłownią, bilardem, kortem tenisowym, gdzie jest szkołka tenisa ziemnego i prowadzone są zajęcia tenisa stołowego oraz terenem do gry w boule.

ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Na terenie gminy Siechnice na występują trzy podstawowe rodzaje zagrożeń związane z:

- zagrożeniem powodziowym,
- zagrożeniem kolejowym,
- zagrożeniem drogowym,
- zagrożeniem przestępczością,

Najistotniejsze dla mieszkańców gminy zagrożenie stanowi groźba powodzi. W przypadku uszkodzenia wałów powodziowych przy wielkiej powodzi zalane może ponad 50% obszaru gminy zamieszkiwanego przez około 70% mieszkańców, jak zdarzyło się to podczas powodzi w 1997 roku. Na dziś wszystkie tereny zabudowane chronione są wałami przeciwpowodziowymi przed zalewem wodą 100-letnią, czyli 1%. Docelowo wszystkie miejscowości, oprócz Mokrego Dworu, Trestna, Blizanowic, Kotowic i Duroku mają być zabezpieczone przed powodzią wałami I klasy, chroniącymi mieszkańców i ich dobytek przed zalewem wodami 0,1%. Wymaga to przebudowy wałów w Radwanicach i Siechnicach oraz budowę nowego odcinka wału przy młynie w Siechnicach. Ponadto na terenie Radwanic i Siechnic występują lokalne tereny związane z wiosennymi opadami odprowadzanymi przez rzekę Zieloną, która wymaga w zakresie ochrony przeciwpowodziowej regulacji i ewentualną budowę obwałowań. Co roku zalewana jest na wiosnę także droga powiatowa z Groblic do Kotowic, która to jednak jest w chwili obecnej modernizowana, należy jednak zbadać, czy nie należy przebudować mostu na rzece Olawie w przebiegu tejże drogi, celem zwiększenia jego przepustowości wód. Lokalne podtopienia występują również w północnym rejonie miejscowości Święta Katarzyna, co związane jest z niewydolnością systemu odprowadzenia wód deszczowych oraz urządzeń melioracji szczegółowych, których system należy usprawnić.

Na terenie Radwanic i Zacharzyc występuje potencjalne zagrożenie związane z lokalizacją między tymi miejscowościami potężnej kolejowej stacji rozrządowo-towarowej Wrocław-Brochów, na terenie której następuje znaczne skoncentrowanie substancji niebezpiecznych przewożonych w wagonach kolejowych. Stwarza to istotne, potencjalne zagrożenie dla sąsiednich terenów mieszkaniowych Radwanic i Zacharzyc. Przy terenach tej stacji należy stworzyć pas izolacyjny z zieleni lub terenów przemysłowo-składowych.

Znaczne zagrożenie na obszarze gminy generuje sieć drogowa przebiegająca przez gminę. Szczególne zagrożenie generuje droga krajowa nr 94 z natężeniem ruchu powyżej 10 tys. pojazdów na dobę, w ciągu której znajduje się tylko jedno przejście dla pieszych z sygnalizacją świetlną i brakiem przejść w innym, niż ruch drogowy, poziomie. Na większości przebiegu tej drogi nie ma możliwości poruszania się wzdłuż niej pieszo, ani na rowerze. Podobne zagrożenia, z tym że o mniejszej skali, generuje droga wojewódzka nr 395, czemu sprzyja dodatkowo brak pasów zjazdowych z tej drogi na inne drogi – gminne lub powiatowe, co prowadzi do częstych kolizji i wypadków. Generalnym problemem związanym z zagrożeniem pochodzącym od ruchu drogowego jest brak oddzielnego pasa dla ruchu pieszego i rowerowego lub pieszo-rowerowego, umożliwiającego poruszanie się wzdłuż dróg, szczególnie pomiędzy poszczególnymi miejscowościami, a zwłaszcza między Biestrzykowem, Żernikami Wrocławskimi, Smardzowem i Świętą Katarzyną.

Na terenie gminy występuje zagrożenie przestępczością związaną z włamaniami i kradzieżami na teren gospodarstw rolnych położonych w południowej części gminy oraz do będących w trakcie budowy domów mieszkalnych w północnej części gminy.

POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

§1. POTRZEBY ROZWOJU

Do najpilniejszych potrzeb dla tworzenia odpowiednich warunków życia mieszkańców i rozwoju gminy należą:

- modernizacja elementów systemu ochrony przeciwpowodziowej Wrocławskiego Węzła Wodnego szczególnie w odniesieniu do wałów przeciwpowodziowych Radwanic i Siechnic oraz modernizacji wału Blizanowice-Trestno, w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców i ich mienia,
- rozwój infrastruktury technicznej, zwłaszcza sieci kanalizacji sanitarnej i gazowej na terenie Świętej Katarzyny, Żernik Wrocławskich, Biestrzykowa, Radomierzyc i Zacharzyc,
- budowa dróg dojazdowych na terenach osiedlowych Radwanic, Świętej Katarzyny, Żernik Wrocławskich i Biestrzykowa,
- realizacja ścieżki rowerowej, lub ciągu pieszo-rowerowego od Biestrzykowa do Świętej Katarzyny,
- rozwój struktury sportowo-rekreacyjnej gminy, szczególnie w zachodniej części gminy,
- wzbogacenie terenów mieszkaniowych w tereny zielone i rekreacyjne, skwery i place zabaw dla dzieci.
- rezerwowanie na obszarach mieszkaniowych terenów pod przyszłe usługi podstawowe – publiczne i komercyjne.

§2. MOŻLIWOŚCI ROZWOJU

Dzięki swojej lokalizacji na przebiegu drogi krajowej nr 94 Wrocław-Opole, drogi wojewódzkiej nr 395 Wrocław-Strzelin z węzłem autostradowym w Krajkowie oraz magistrali kolejowej E-30 Wrocław-Katowice i C 59/2 (AGTC, C 59/2) Wrocław – Międzyzlesie, gęstej sieci dróg powiatowych i korzystnym połączeniem drogowym z Wrocławiem, bezpośrednim sąsiedztwem z tym wielkim miastem oraz bogatym wyposażeniem we wszelką możliwą infrastrukturę techniczną gmina Siechnice posiada znakomite możliwości swojego rozwoju, zwłaszcza w zakresie rozwoju terenów mieszkaniowych, usługowych, produkcyjno-składowych i sportowo-rekreacyjnych. Ograniczony jest natomiast jej rozwój w kierunku turystyki z uwagi na nikłą ilość obiektów zabytkowych, atrakcji turystycznych oraz charakter zasobów przyrodniczych.

W zakresie mieszkalnictwa preferowane dzisiaj są trzy rejony gminy. Północno-zachodni, północny oraz południowo-wschodni dla realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – teren Radomierzyc, Biestrzykowa, Żernik Wrocławskich, Iwin, Zacharzyc i Samrdzowa oraz Zębic, Grodziszowa, Groblic i Prawocina. Rejon środkowej części gminy dla realizacji mieszanej zabudowy mieszkaniowej, jedno- i wielorodzinnej – teren Siechnic, Radwanic i Świętej Katarzyny.

Pod rozwój działalności gospodarczej w zakresie usług i produkcji doskonale tereny znajdują się wzdłuż paneuropejskiego korytarza komunikacyjnego, gdzie przebiegają osie magistrali kolejowej E-30 Wrocław-Katowice i drogi krajowej nr 94 Wrocław-Opole. Są to obszary na terenie Radwanic, Siechnic, Świętej Katarzyny oraz Zębic. Drugie pasmo o

bardzo dobrych warunkach inwestowania w tych sektorach zlokalizowane jest wzdłuż drugiego korytarza komunikacyjnego, składającego się z drogi wojewódzkiej nr 395 Wrocław-Strzelin z węzłem autostradowym w Krajkowie oraz magistrali kolejowej C 59/2 (AGTC, C 59/2) Wrocław – Międzyzlesie, na terenie Iwin, Żernik Wrocławskich, Smardzowa i Łukaszowic.

W niedalekiej przyszłości zaistnieją korzystne warunki dla utworzenia trzeciego pasma aktywności gospodarczej wzdłuż planowanej „wschodniej obwodnicy miasta Wrocławia – drogi wojewódzkiej Bileany-Lany-Długoleka.

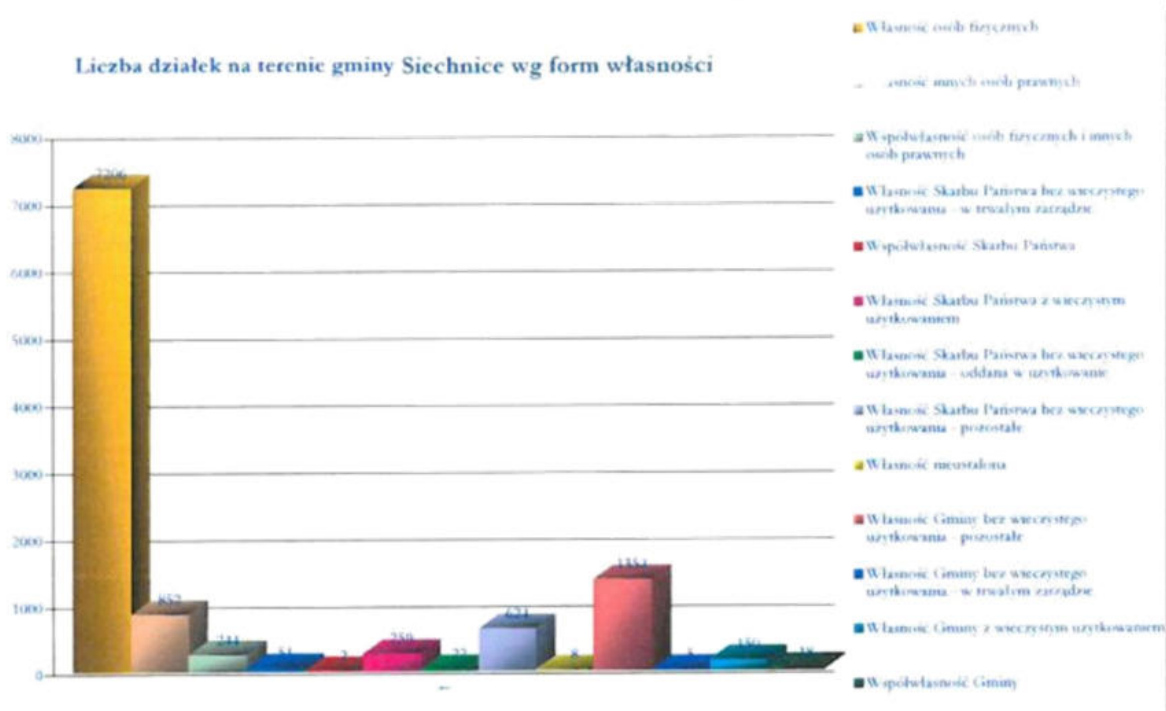
Walory przyrodnicze północno-wschodniej i wschodniej części gminy predestynują te obszary do penetracji turystycznej, szczególnie w zakresie turystyki wodnej związanej z przebiegiem, wzdłuż wschodniej granicy gminy, rzeki Odry. Jej wykorzystanie turystyczne powinno polegać na stworzeniu warunków do realizacji przy jej brzegach małych przystani wodnych oraz marin dla statków wodnych. Rzeka Odra ma połączenia śródlądowe z siecią wodną Europy północnej i zachodniej, dlatego stworzenie odpowiednich warunków żeglownych pozwoli z jednej strony na ściąganie uczestników turystyki wodnej z krajów zachodniej Europy, a z drugiej pozwoli na aktywizację lokalnego i regionalnego ruchu turystycznego po Odrze. Walory przyrodnicze tego rejonu gminy, w postaci lasów łęgowych i łąkowych, licznych oczek wodnych i starorzeczy stanowią także lokalną atrakcję turystyczno-rekreacyjną dla mieszkańców gminy i aglomeracji wrocławskiej, co po wzbogaceniu oferty usługowej w zakresie turystyki może znacznie podnieść atrakcyjność tego niedocenianego obszaru. Istniejące, nieliczne zabytki na terenie gminy Siechnice nie mają znaczącej rangi, a w dodatku ograniczoną dostępność – np. do średniowiecznej wieży mieszkalnej w Biestrzykowie (najatrakcyjniejszego z nich obiektu), nie pozwala sądzić, aby rodzaj turystyki, związanej ze zwiedzaniem zabytków, generował większy ruch turystyczny na terenie gminy Siechnice.

§3. STAN PRAWNY GRUNTÓW

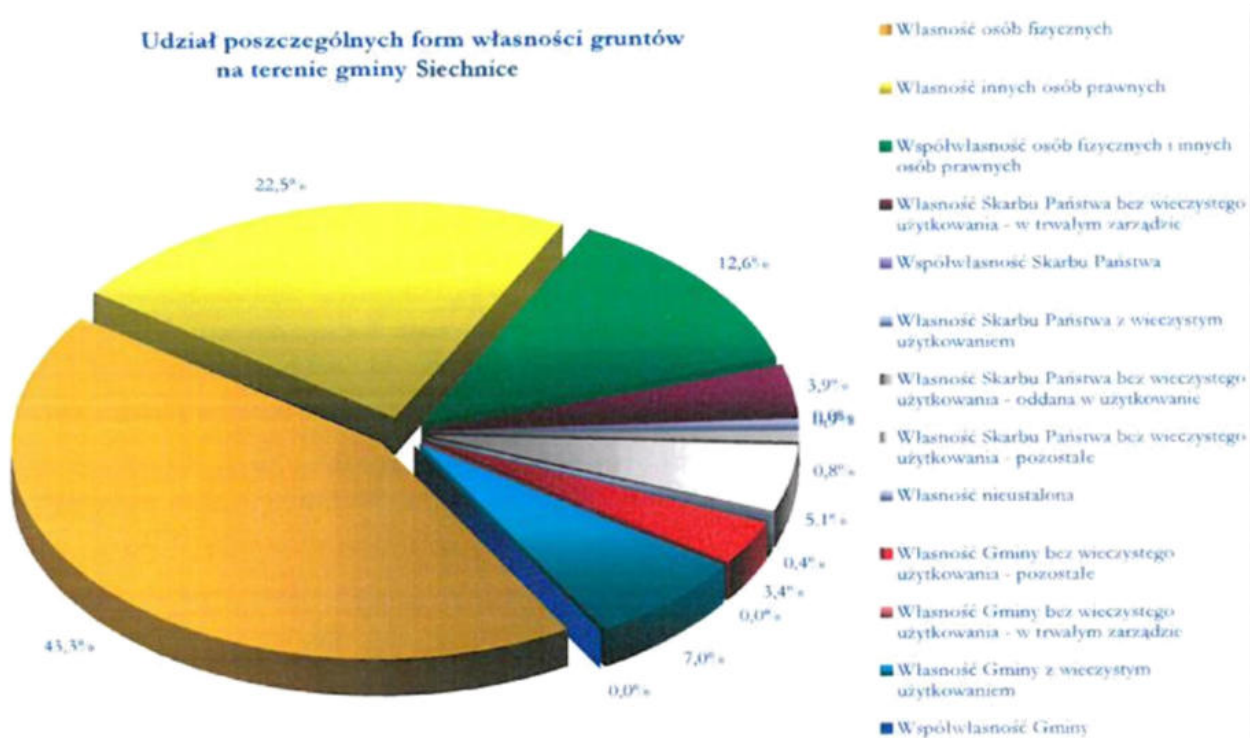
Największą grupę właścicieli na terenie gminy Siechnice tworzą osoby prywatne, w których rękach jest 43,3% powierzchni ogólnej gruntów i 66,8% wszystkich nieruchomości. Około 30% powierzchni gruntów, którego jest właścicielem Skarb Państwa należy do Agencji Nieruchomości Rolnych i w większości jest dzierżawiona innym osobom prywatnym. Do Skarbu Państwa należy również około 10% innych gruntów, których Skarb Państwa jest właścicielem lub współwłaścicielem i grunty te są w trwałym zarządzie, użytkowaniu lub innej formie oddane w użytkowanie innym podmiotom lub osobom. Do Gminy Siechnice należy również około 10% obszaru gminy, z tym że blisko 70% z nich oddanych jest w wieczyste użytkowanie Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu i nie można ich wykorzystać na inne cele niż produkcja wody i zabezpieczenie przeciwpowodziowe. W dyspozycji Gminy pozostaje więc w rzeczywistości niecałe 3,4% gruntów, do których należą przede wszystkim grunty pod drogami i obiektami użyteczności publicznej (urzędami, szkołami, terenami sportowo-rekreacyjnymi). Jedynie niewiele więcej, jak kilkanaście hektarów gruntów gminnych pozostaje z możliwością dalszego zainwestowania, co nie jest korzystną sytuacją dla realizacji obowiązków nałożonych na samorząd gminny.

TABELA 29. STRUKTURA WŁASNOŚCI NIERUCHOMOŚCI NA TERENIE GMINY SIECHNICE
W 2005 R.

L.p.	Rodzaj własności	Nieruchomości			
		liczba [szt.]	udział	powierzchnia [ha]	udział
1.	Własność osób fizycznych	7206	66,8%	4294,1388	43,3%
2.	Własność innych osób prawnych	852	7,9%	2235,6104	22,5%
3.	Współwłasność osób fizycznych i innych osób prawnych	244	2,3%	1254,3327	12,7%
4.	Własność Skarbu Państwa bez wieczystego użytkowania - w trwałym zarządzie	51	0,5%	385,0526	3,9%
5.	Współwłasność Skarbu Państwa	2	0,0%	0,4188	0,0%
6.	Własność Skarbu Państwa z wieczystym użytkowaniem	259	2,4%	90,9994	0,9%
7.	Własność Skarbu Państwa bez wieczystego użytkowania - oddana w użytkowanie	22	0,2%	78,5169	0,8%
8.	Własność Skarbu Państwa bez wieczystego użytkowania - pozostałe	624	5,8%	503,2295	5,1%
9.	Własność nieustalona	8	0,1%	42,5389	0,4%
10.	Własność Gminy bez wieczystego użytkowania - pozostałe	1354	12,5%	336,3828	3,4%
11.	Własność Gminy bez wieczystego użytkowania - w trwałym zarządzie	5	0,0%	0,0576	0,0%
12.	Własność Gminy z wieczystym użytkowaniem	150	1,4%	693,1161	7,0%
13.	Współwłasność Gminy	18	0,2%	2,9918	0,0%
	Gmina - razem	10795	100,0%	9917,3863	100,0%

WYKRES 25. LICZBA DZIAŁEK NA TERENIE GMINY SIECHNICE WG FORM WŁASNOŚCI

WYKRES 26. UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH FORM WŁASNOŚCI GRUNTÓW NA TERENIE GMINY SIECHNICE

**WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE
PRZEPISÓW ODREBNYCH**

§1. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIECZNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY (DZ. U. Z 2004 R. NR 92, POZ. 880).

Na terenie gminy Siechnice oprócz głazu narzutowego mającego statut pomnika przyrody dwa drzewa zostały uznane za pomniki przyrody. Ponadto część drzew na tym terenie została uznana jedynie jako drzewa pomnikowe, czyli takie, które w przyszłości będą mogły ubiegać się o miano pomnika przyrody.

Na terenie gminy Siechnice oraz gminy Oława – gmina wiejska, Oława – gmina miejska, Jelcz – Laskowice, Czernica, Wrocław został utworzony obszar chroniony w ramach Natury 20000, obejmuje on Grądy Odrzańskie. Według Ministerstwa Środowiska nadano mu następujący kod PLB020002. Powierzchnia całego obszaru wynosi 7 987,8 ha, a na terenie gminy Siechnice zajmuje on ponad 25% powierzchni całej gminy, tj. 2 587,9 ha.

Na obszarze gminy Siechnice planowane jest utworzenie parku krajobrazowego. Obszar projektowanego Parku jest położony w środkowej części doliny Odry na południowy – wschód od miasta Wrocławia (stanowi on fragment korytarza ekologicznego EECONET). Jego zasięg obejmuje tereny następujących gmin: Święta Katarzyna, Czernica, Jelcz Laskowice, miasta i gminy Oława, miasta Wrocław. Powierzchnia projektowanego parku wynosi 17 000 ha, z czego 39 km² przypada na gminę Święta Katarzyna (stanowi to 38% obszaru gminy).

Zasięg Parku Krajobrazowego na terenie gminy obejmuje doliny rzeczne Odry i Oławy i z wyłączeniem miejscowości – Mokry Dwór, Trestno, Blizanowice, Kotowice, Groblice, Durok i częściowo Radwanice.

Obszar projektowanego Parku cechuje się dużą różnorodnością pod względem flory i fauny. Z ssaków spotkamy bobra, wydrę, popielicę i 5 gatunków nietoperzy. Szczególnie bogata jest ornitofauna – zimorodek, kropiatka, perkoz rdzawoszyi, cyranka, remiz, bocian czarny, trzmieljad. Pod względem florystycznym ciekawe są stanowiska: groszka błotnego, selernicy żyłkowej, wilczomleczka błotnego, kosaćca syberyjskiego, mieczyka dachówkowatego, zimowita jesiennego, goryczki wąskolistnej, gnieźnika leśnego, kaliny koralowej, konwalii majowej, kruszyny pospolitej, bluszczu pospolitego, śnieżyczki przebiśniega i naparstnicy zwyczajnej.

§2. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 4 LUTEGO 1994R. PRAWO GÓRNICZE I GEOLOGICZNE (TJ. DZ. U. Z 2001 R. NR 110, POZ. 1190 ZE ZMIANAMI).

Na terenie gminy (głównie we wschodniej części) występują jedynie stosunkowo dobrej jakości i miejscami znacznej miąższości złoża piasków drobno- i średnioziarniste o miąższości około 3m i niżej położone piaski ze żwirem.

Zasoby złoża zlokalizowanego między Radwanicami a Mokrym Dworem wynoszą 46317 tys. ton, jest to kruszywo naturalne o średniej zawartości ziaren o $\varnothing < 2,5\text{mm}$ – 66%. Złoże to jest obecnie nieeksploatowane, gdyż zlokalizowane jest na obszarze bezpośredniej strefy ochrony ujęć wody dla miasta Wrocławia. Udokumentowane złoża piasku znajduje się w okolicach wsi Groblice, na obszarze planowanego polderu Kotowice i ze względu na ochronę przeciwpowodziową również nie jest eksploatowane.

§3. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 3 LUTEGO 1995R. O OCHRONIE GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH (DZ. U. NR 16, POZ. 78 ZE ZMIANAMI).

Prawie 45% powierzchni całej gminy stanowią grunty rolne o bardzo wysokiej przydatności dla rolnictwa klas chronionych I-III. Grunty klasy IV objęte również ochroną ustawową stanowią tutaj już znikomy procent. Grunty podlegające ochronie występują w zachodniej części gminy. Zmiany przeznaczenia chronionych gruntów rolnych można dokonać jedynie w momencie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i to one powinny w szczególności zapobiegać ich degradacji związanej z niekontrolowaną ich zabudową. Na obszarze gminy nie występują grunty rolne pochodzenia organicznego (torfowiska).

Ponad 90% terenów leśnych na obszarze gminy Siechnice to lasy ochronne i jako takie podlegają szczególnej ochronie. Dokonać zmiany ich przeznaczenia zgodnie z przepisami można tylko na ważne cele publiczne i w związku z tym rygorem zmiana taka następuje w sporadycznych przypadkach.

§4. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 28 WRZEŚNIA 1991R. O LASACH (DZ. U. NR 101, POZ. 444 ZE ZMIANAMI).

Powierzchnia gminy w 11,66% pokryta jest lasami, z których zdecydowana większość jest lasami ochronnymi, więc szczególnie chronionymi. Na przestrzeni ostatnich kilku lat powierzchnia leśna powiększyła się 7 ha. Z uwagi na to, iż ponad 90% lasów znajduje się na terenie obszaru Natura 2000 pod nazwą Grądy Odrzańskie wszelkie działania w zakresie gospodarki leśnej i inne działania związane z lasami są szczególnie nadzorowane i analizowane. Pozostałe tereny leśne na terenie gminy również są chronione ze względu na ich walory przyrodnicze, gdyż występują one na obszarach zdominowanych przez rolnicze użytkowanie gruntów i stanowią jedyną, niewielką ostoję dla zwierzyny płowej i urozmaicenie krajobrazu.

§5. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 23 LIPCA 2003R. O OCHRONIE ZABYTKÓW I OPIECE NAD ZABYTKAMI (DZ. U. Z 2003 R. NR 162, POZ. 1568).

Obiektów wpisanych do rejestru zabytków na obszarze gminy Siechnice jest tylko siedem, natomiast 192 obiekty figurują w wykazie zabytków.

Na terenie gminy znajdują się podlegające ochronie: 4 parki pałacowe i 3 parki dworskie. Parki pałacowe znajdują się w Łukaszowicach, Sulimowie, Świętej Katarzynie i Zacharzycach. Parki dworskie w Radwanicach, Świętej Katarzynie i Żernikach Wrocławskich.

W aktualnych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Siechnice obowiązują ustalenia dotyczące ochrony konserwatorskiej zarówno obiektów jak i obszarów:

- strefa "A" ścisłej ochrony konserwatorskiej, obejmuje dwa obszary – teren wokół wieży mieszkalnej w Biestrzykowie i centrum wsi Święta Katarzyna, dla których obowiązuje pierwszeństwo wymagań konserwatorskich nad wszelką prowadzoną współcześnie działalnością inwestycyjną, gospodarczą i usługową,
- strefa "B" ochrony konserwatorskiej, obejmująca obszary, w których elementy dawnego układu zachowały się w stosunkowo dobrym stanie, dla których obowiązuje wymóg zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, takich jak układ dróg i sposób użytkowania ujętych strefą terenów, restauracji i modernizacji

technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów, dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali, formy, bryły zabudowy, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej; w strefie tej należy prowadzić działalność inwestycyjną uwzględniając istniejące już związki przestrzenne i planistyczne,

- strefa "K" ochrony krajobrazu, tereny krajobrazu integralnie związanego z zespołem zabytkowym, znajdujące się w jego otoczeniu, dla których obowiązuje wymóg restauracji zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego, ewentualnie z częściowym ich odtworzeniem, ochrona krajobrazu naturalnego związanego przestrzennie z historycznym założeniem, likwidowania elementów dysharmonizujących, przy jednoczesnym wymogu uzyskania opinii Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków odnośnie nowych inwestycji,
- strefa "E" ochrony ekspozycji układu zabytkowego obejmująca obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych, dla których obowiązuje wymóg ustalenia nieprzekraczalnych gabarytów zabudowy dysharmonizującej z zespołem zabytkowym obowiązujący na terenie objętym strefą "E" lub całkowity zakaz wznoszenia obiektów kubaturowych,
- strefa ochrony zabytkowych układów zieleni kształtowanej obejmująca parki, cmentarze i aleje, dla których obowiązuje wymóg zachowania terenu zabytkowych założeń zieleni w granicach historycznych, uzgodnienia wszelkich prac porządkowych i renowacyjnych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz uzgodnienia inwestycji zarówno z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, jak i Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody,
- strefa "W" ochrony archeologicznej obejmująca stanowiska archeologiczne w: Biestrzykowie – grodzisko stożkowate wraz z wieżą mieszkalną o chronologii późno średniowiecznej, wyłączone z wszelkiej działalności inwestycyjnej, która mogłaby naruszyć ich specyficzną formę, dla których obowiązuje wymóg realizowania przedsięwzięć o charakterze rewaloryzacyjnym, przy czym inne prace rekultywacyjne podejmowane na obszarze stanowisk objętych tą strefą powinny uzyskać akceptację służb konserwatorskich i być prowadzone pod ich nadzorem,
- strefa "OW" obserwacji archeologicznej o domniemanej zawartości relikwów archeologicznych obejmująca miejscowości, których średniowieczna metryka potwierdzona jest w źródłach historycznych, dla której obowiązuje wymóg zgłaszania wszelkich budowlanych prac ziemnych właściwemu organowi służby ochrony zabytków.

Ponadto na obszarze gminy znajdują się 184 stanowiska archeologiczne zawierające materiały zabytkowe sklasyfikowane w różnych jednostkach chronologiczno o kulturowych. Na obszarze stanowisk archeologicznych nieobjętych strefami ochrony konserwatorskiej prowadzenie działalności inwestycyjnej uzależnione jest od opinii służb konserwatorskich, którą potencjalny Inwestor lub osoba upoważniona zobowiązana jest uzyskać.

§6. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 18 LIPCA 2001R. PRAWO WODNE (DZ. U. NR 115, POZ. 1229 ZE ZMIANAMI).

1. Ochrona jakości wód

Na terenie gminy znajduje się Zakład Produkcji Wody Mokry Dwór, który wykorzystuje

wodę z ujęcia powierzchniowego na rzece Olawie, natomiast na terenie miasta Wrocławia zlokalizowany jest ZPW Na Grobli, który bazuje na infiltracyjnych ujęciach wody zlokalizowanych na obszarze obrębu Radwanice, Mokry Dwór i Siechnice w gminie Święta Katarzyna. Na terenie gminy zlokalizowanych jest 54 stawy infiltracyjne stanowiące rezerwuuar wody gruntowej dla ZPW Na Grobli. Z tymi obiektami i terenami związane są strefy ochronne ujęć wody dla miasta Wrocławia, ustanowione decyzją Prezydenta Wrocławia z 1974 r., gdzie strefa bezpośrednia na terenie gminy zajmuje 1 026 ha, natomiast strefa pośrednia zewnętrzna nie obejmuje jedynie terenu miejscowości Iwiny, Radomierzyce, Biestrzyków i Żerniki Wrocławskie. Od wielu lat prowadzone są prace nad zmniejszeniem zasięgu ww. stref i dostosowaniem ograniczeń dla poszczególnych terenów do obowiązujących przepisów, co jednak do dziś nie nastąpiło. W niniejszym opracowaniu przedstawiono projekty zasięgów nowych stref ochrony ujęć wody dla miasta Wrocławia, które uzyskały wcześniejszą akceptację wszystkich organów i instytucji, w tym państwowych i samorządowych.

Na terenie gminy zlokalizowane są również dwa gminne ujęcia wody, w Świętej Katarzynie i Łukaszowicach, dla których wyznaczono strefy bezpośrednie i pośrednie, które są ogrodzone.

Od strony wschodniej teren gminy znajduje się w zasięgu czwartorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 320 „Pradolina rzeki Odra – Wrocław”, z wyznaczonym Obszarem Najwyższej Ochrony (ONO) oraz Obszarem Wysokiej Ochrony (OWO). Zbiornik ten obejmuje znaczny obszar gminy, a jego zasięg pokrywa się w zasadzie z obszarem doliny rzeki Odry, wychodząc nieco poza linię kolejową Wrocław-Katowice, w granicach którego obowiązują ograniczenia określone w przepisach szczególnych.

2. Ochrona terenów zagrożonych wodami powodziowymi

Ponad 50% obszaru gminy, zamieszkiwanego przez około 70% mieszkańców jest potencjalnie narażone zalaniem przez wody powodziowe w przypadku wystąpienia powodzi 1000-letniej. W obszarze zagrożonym powodzią znajdują się tereny zabudowane i grunty rolne miejscowości: Siechnice, Radwanice, Groblice, Kotowice, Mokry Dwór, Trestno i Blizanowice. Jednakże teren podlegający ochronie przed powodzią jest na terenie gminy dobrze chroniony urządzeniami ochrony przeciwpowodziowej. Na terenie gminy jest około 39 km wałów przeciwpowodziowych oraz dwa poldery zalewowe Olawka i Blizanowice-Trestno,

WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na obszarze gminy Siechnice nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ŹŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

§1. ŹŁOŻA

Między Radwanicami a Mokrym Dworem zlokalizowane jest złożo, którego zasoby wynoszą 46317 tys. ton, jest to kruszywo naturalne o średniej zawartości ziaren o $\varnothing < 2,5\text{mm}$ – 66%. Złożo to jest obecnie nieeksploatowane, gdyż zlokalizowane jest na obszarze bezpośredniej strefy ochrony ujęć wody dla miasta Wrocławia.

Udokumentowane złożo piasku znajduje się także w okolicach wsi Groblice, na obszarze planowanego polderu Kotowice i ze względu na ochronę przeciwpowodziową również nie

jest eksploatowane. Nie są ustalone również jego zasoby.

§2. ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH

Zasoby Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 320 „Pradolina rzeki Odra – Wrocław” obejmującego wschodnią połowę gminy szacowane są na 250 tys.m³/d.

WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Na obszarze gminy Siechnice nie występują tereny górnicze.

STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

§1. STAN SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO

Obszar gminy spowija gęsta sieć powiązań komunikacyjnych. Na terenie gminy Siechnice występują elementy trzech systemów komunikacyjnych: drogowego, kolejowego i wodnego śródlądowego. Ponadto nad obszarem gminy rozciąga się pas nalotów na pobliskie lotnisko zlokalizowane we Wrocławiu, na Strachowicach. We wszystkich tych systemach na terenie gminy Siechnice występują elementy o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, co związane jest z bliskością wielkiego miasta, jakim jest Wrocław oraz usytuowaniem części gminy w obszarze dolinnym rzeki Odry w niewielkiej odległości od jej głównych przepraw komunikacyjnych w regionie.

Przez teren gminy przebiegają dwa promieniście odchodzące od Wrocławia (lub schodzące się w kierunku miasta) korytarze komunikacyjne. Ważniejszy z nich to część III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego, biegnącego z północno-zachodniej Europy do wybrzeża morza Czarnego. Na terenie gminy tworzy go magistrała kolejowa E-30 łącząca Niemcy, Polskę z Ukrainą oraz droga krajowa nr 94 z Wrocławia do Opola. Drugi korytarz komunikacyjny to południkowy układ magistralnej linii kolejowej C 59/2 Wrocław – Międzylesie i drogi wojewódzkiej nr 395 Wrocław – Strzelin, z węzłem autostrady A4 w Krajkowie, łączącej wschodnie tereny miasta Wrocławia z autostradą A4.

W niedalekiej przyszłości ma powstać, na terenie gminy Siechnice, kolejna silna oś komunikacyjna o dużym dla regionu znaczeniu. Planowana droga wojewódzka Bielany-Łany-Długoleka o klasie drogi głównej i docelowym przekroju 2/2 stanowić będzie idealne dopełnienie ww. korytarzy komunikacyjnych. Przeprowadzenie jej w układzie równoleżnikowym pozwoli na spięcie obydwu korytarzy komunikacyjnych i spowoduje jeszcze zwiększenie ich rangi oraz wpłynie na poprawę dywersyfikacji ruchu komunikacyjnego w centralnej części Dolnego Śląska, a realizacja nowej przeprawy mostowej na Odrze w kierunku Długoleki zwiększy nie tylko bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego, ale również bezpieczeństwo mieszkańców całej aglomeracji wrocławskiej, szczególnie w wypadku poważnego zagrożenia powodziowego.

Granice gminy stanowi najważniejszy w Polsce szlak śródlądowej komunikacji wodnej, jakim jest rzeka Odra.

Niestety na terenie gminy Siechnice nie ma terenów umożliwiających połączenie tych wszystkich ważnych dróg transportowych z uwagi na niski brzeg rzeki i szeroki, na terenie gminy, pas doliny Odry, zagrożony jej wodami powodziowymi.

1. Komunikacja drogowa

Obszar gminy posiada znaczne zagęszczenie siecią drogową, co powoduje dobrą dostępność komunikacyjną całego terenu, jak i dogodne połączenia drogowe z gminami sąsiednimi, w tym szczególnie ważne połączenia z miastem Wrocławiem. Gmina nie posiada jedynie bezpośredniego połączenia drogowego z sąsiednią gminą Czernica – główną barierą w tym względzie stanowi rzeka Odra i brak przepraw mostowych - drogowych w tym rejonie. Połączenie takie zaistnieje w momencie budowy planowanej drogi wojewódzkiej Bielany-Łany-Długoleka.

1) drogi krajowe

– przez teren gminy, a odcinku 9 km, przez Radwanice, Siechnice i Groblice, przebiega jedyna na obszarze gminy droga krajowa nr 94 z Wrocławia do Opola – stanowiąca wraz z linią kolejową E-30 i rzeką Odrą – jako rzeką transportu wodnego, element III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego E-30; droga ta stanowi alternatywę, w stosunku do autostrady A4, drogę krajową w kierunku południowo-wschodnim, w kierunku Opola i Katowic; jest to droga o parametrach drogi głównej z lokalnymi zwężeniami spowodowanymi istniejącą zabudową, w ostatnich latach przeprowadzono modernizację tej drogi polegającą na wymianie i wzmocnieniu nawierzchni, wprowadzeniu lokalnych poszerzeń i zjazdów na drogi przyległe oraz wybudowaniu zatok autobusowych i chodników dla pieszych;

2) drogi wojewódzkie

– w zachodniej części gminy, na kierunku północ-południe, na odcinku prawie 4,5 km, przebiega droga wojewódzka nr 395 Wrocław – Strzelin; jest to ważne połączenie miasta Wrocławia z autostradą A4 – łączące węzeł autostradowy w Krajkowie (Wrocław-Wschód) z wschodnimi dzielnicami Wrocławia,

3) drogi powiatowe

– na terenie gminy Siechnice zlokalizowanych jest około 55,5 km dróg powiatowych; ta gęsta sieć dróg łączy wszystkie miejscowości położone na terenie gminy; wszystkie drogi powiatowe są drogami utwardzonymi o nawierzchni bitumicznej, lecz z reguły nieposiadającymi poboczy, chodników, czy równoległych ciągów pieszych, rowerowych lub pieszo-rowerowych; do dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy Siechnice należą drogi nr:

- 1931D – Kotowice-Czernica, droga klasy lokalnej,
- 1932D – w Kotowicach, droga klasy lokalnej,
- 1933D – Groblice-Kotowice-Zakrzów, droga klasy zbiorczej lub lokalnej,
- 1934D – Wrocław-Trestno-Mokry Dwór-Wrocław, droga klasy lokalnej,
- 1935D – Wrocław-Brochów - Iwiny – Wrocław-Lamowice – Radomierzyce, droga klasy lokalnej,
- 1936D – Radwanice – Zacharzyce, droga klasy zbiorczej,
- 1937D – Wrocław-Bieńkowice – Zacharzyce – Święta Katarzyna, droga klasy zbiorczej,
- 1938D – Żerniki Wrocławskie – Smardzów – Święta Katarzyna – Siechnice, droga klasy zbiorczej,

- 1939D – Wrocław-Oltaszyn – Radomierzyce – Żerniki Wrocławskie, droga klasy zbiorczej,
- 1940D – w Biestrzykowie, droga klasy lokalnej,
- 1941D – Święta Katarzyna – Łukaszowice, droga klasy lokalnej lub zbiorczej,
- 1942D – Święta Katarzyna – Sulimów – Szostakowice, droga klasy zbiorczej,
- 1943D – Turów – Ozorzyce – Bogusławice – Sulimów, droga klasy zbiorczej,
- 1944D – Bogusławice – Mnichowice, droga klasy lokalnej,
- 1945D – Groblice – Zębice – Grodziszów – Sulęcín – Bratowice – Szostakowice, droga klasy zbiorczej,
- 1954D – Wrocław – Żórawina, droga klasy drogi zbiorczej,

najważniejszą trasę dla ruchu lokalnego stanowi ciąg dwóch dróg powiatowych 1939D i 1938D, który łączy ze sobą trzy najważniejsze miejscowości w gminie – Żerniki Wrocławskie od zachodu ze Świętą Katarzyną usytuowaną centralnie z miastem Siechnice położonym we wschodniej części gminy; ciąg ten zasadniczo usytuowany na kierunku wschód-zachód pozwala na przepływ ruchu samochodowego, w niewielkiej odległości od granic Wrocławia, równoległe do jego granic bez konieczności wnikania w strukturę komunikacyjną miasta, która w tym rejonie Wrocławia i tak nie posiada tego typu powiązań (najbliższe połączenie na kierunku wschód-zachód to obwodnica śródmiejska w ciągu ulic Hallera, Wiśniowej i Krynickiej); drugi ważny ciąg powiatowy to droga nr 1954D łącząca miasto Wrocław z siedzibą sąsiedniej gminy – Żórawiną,

4) drogi gminne

– obszar gminy pokryta jest gęstą siecią dróg gminnych, dominują tutaj drogi osiedlowe o parametrach dróg dojazdowych z kilkoma wyjątkami w poszczególnych miejscowościach, szczególnie w Radwanicach, Siechnicach, Świętej Katarzynie i Żernikach Wrocławskich, gdzie są drogi o klasie lokalnej; bardzo ważną rolę pełnią drogi gminne łączące ze sobą miejscowości, najważniejsza z nich to droga łącząca Siechnice z Blizanowicami i Trestnem, ważne są także drogi z Zębic do Sulimowa oraz z Łukaszowic do Ozorzyc,

TABELA 30. WYKAZ DRÓG GMINNYCH

Lp.	Nr drogi	Lokalizacja drogi
1.	2.	3.
1.	106993 D	Kotowice-Siechnice
2.	106994 D	Mokry Dwór- Radwanice
3.	106995 D	Prawcin- Sulimów
4.	106996 D	Św. Katarzyna- Zębice
5.	106997 D	Bogusławice- Łukaszowice
6.	106998 D	Zębice- Sulimów
7.	106999 D	Grodziszów
8.	107000 D	Szostakowice- Św. Katarzyna
9.	107001 D	Rynakowice
10.	107002 D	Bogusławice- Mnichowice
11.	107003 D	Mnichowice- Ozorzyce
12.	107004 D	Biestrzyków- Suchy Dwór

13.	107005 D	Żerniki Wrocławskie- Mędłów
14.	107006 D	Siechnice- Trestno
15.	107007 D	Durok
16.	107008 D	Iwiny- Zacharzyce
17.	107009 D	Ozorzyce- Łukaszowice
18.	106991 D	Radwanice, ul.Konopnickiej, Żymierskiego, Skrajna
19.	106992 D	Radwanice, ul.Reja, Szeroka,Kolejowa
20.	107010 D	Siechnice, ul.Kościuszki
21.	107011 D	Siechnice, ul.Kolejowa
22.	107012 D	Siechnice, ul. Szkolna
23.	107013 D	Siechnice, ul. Fabryczna
24.	107014 D	Siechnice, ul. Świerczewskiego
25.	107015 D	Siechnice, ul. Energetyczna
26.	107016 D	Siechnice, ul. 1-Maja
27.	107017 D	Siechnice, ul. Kościelna
28.	107018 D	Siechnice, ul. Wiosenna
4.	5.	6.
29.	107019 D	Siechnice, ul. Lwowska
30.	107020 D	Siechnice, ul. Prawocińska
31.	107021 D	Siechnice, ul. Ks.Popiełuszki
32.	107022 D	Siechnice, ul. Zacisze
33.	107023 D	Siechnice, ul. Kwiatowa
34.	107024 D	Siechnice, ul. Jarzębinowa
35.	107025 D	Siechnice, ul. Słoneczna
36.	107026 D	Siechnice, ul. Ciepłownicza
37.	107027 D	Siechnice, ul. Osiedlowa
38.	107028 D	Siechnice, ul. Polna
39.	107029 D	Siechnice, ul. Ogrodnicza
40.	107030 D	Siechnice, ul. Cicha
41.	107031 D	Siechnice, ul. Modrzejowa
42.	107032 D	Siechnice, ul. Klonowa
43.	107033 D	Siechnice, ul. Kasztanowa
44.	107034 D	Siechnice, ul. Henryka III
45.	107035 D	Siechnice, ul. Sportowa
46.	107036 D	Siechnice, ul. Cementarna
47.	107037 D	Siechnice, ul. Jesionowa
48.	107038 D	Siechnice, ul. Wileńska
49.	107039 D	Siechnice, ul. Św.Krzyża
50.	107040 D	Siechnice, ul. Zachodnia
51.	107041 D	Siechnice, ul. Stawowa

2. Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy przebiegają trzy linie kolejowe: E-30 Wrocław - Katowice, C 59/2 Wrocław - Międzyzlesie oraz 277 Wrocław-Brochów - Opole. Gdzie linia E-30 i C 59/2 są to magistrale kolejowe o znaczeniu krajowym i międzynarodowym.

Linia kolejowa E-30 (AGC; E 30) łącząca Niemcy, Polskę z Ukrainą jest częścią III paneuropejskiego korytarza transportowego. Linia łączy najważniejsze centra i regiony ekonomiczne południowej Polski: Dolny Śląsk, Górny Śląsk i Małopolskę. Linia E-30

objęta jest umowami AGC (europejska umowa dotycząca głównych międzynarodowych linii kolejowych) i AGTC (umowa dotycząca głównych linii międzynarodowego transportu kombinowanego i obiektów pomocniczych). Na całym odcinku linia E 30 jest dwutorową linią magistralną. Linia kolejowa o znaczeniu państwowym i międzynarodowym.

Linia kolejowa C 59/2 (AGTC, C 59/2) Wrocław –Kamieniec Ząbkowicki - Kłodzko – Międzyzlesie. Linia łączy południowo-zachodnie regiony ekonomiczne Polski z Czechami oraz krajami południowej europy. Linia kolejowa C 59/2 objęta jest umową AGTC (umowa dotycząca głównych linii międzynarodowego transportu kombinowanego i obiektów pomocniczych). Na całym polskim odcinku linia C 59/2 jest dwutorową linią magistralną. Linia kolejowa o znaczeniu państwowym i międzynarodowym.

Linia kolejowa nr 277 Wrocław Brochów – Opole przez Jelcz Miłoszyce. Linia kolejowa o znaczeniu krajowym, stanowiąca alternatywne połączenie kolejowe z Wrocławia do Opola.

3. **Komunikacja wodna**

Wzdłuż wschodniej granicy gminy przebiega komunikacyjny szlak wodny, jaki stanowi rzeka Odra. Na tym odcinku jest to żeglowna rzeka, po której odbywa się transport rzeczny. Na terenie gminy znajduje się stopień wodny Ratowice, do którego należą śluza Ratowice i jaz Ratowice. Poza tymi obiektami na obszarze gminy nie występują inne związane z ruchem komunikacyjnym na Odrze. Przed II wojną światową funkcjonowało połączenie promowe między Kotowicami a Czernicą oraz przystań w Trestnie.

4. **Komunikacja lotnicza**

Na terenie gminy Siechnice nie znajdują się żadne obiekty, ani urządzenia związane z obsługą ruchu lotniczego. Natomiast przez obszar gminy przechodzi pas nalotów na lotnisko znajdujące się we Wrocławiu na Strachowicach.

§2. **STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ**

1. **Stan i stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej.**

Gospodarka wodno - ściekowa i wszystkie sprawy z nią związane na terenie gminy Siechnice leżą w gestii Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Świętej Katarzynie z siedzibą w Seichnicach. Do podstawowych zadań statutowych zakładu należy produkcja i uzdatnianie wody przeznaczonej do celów bytowych, odbieranie i oczyszczanie ścieków komunalnych oraz eksploatacja i utrzymanie sprawności urządzeń infrastruktury technicznej.

W skład przedsiębiorstwa wchodzi:

- Stacja Uzdatniania Wody w Świętej Katarzynie,
- Stacja Uzdatniania Wody w Suchym Dworze,
- Stacja Uzdatniania Wody w Łukaszowicach,
- Gminna Oczyszczalnia Ścieków w Siechnicach,
- Sieć rozprowadzająca wodę wraz z przyłączami,
- Sieć kanalizacji sanitarnej wraz z 29 przepompowniami ścieków;

Na koniec 2005 roku Zakład Gospodarki Komunalnej miał 2995 odbiorców wody oraz 1290 odbiorców w zakresie zbiorowego oczyszczania ścieków. Rynek nabywców jest

bardzo rozdrobniony, gdzie dominują odbiorcy indywidualni, małe i średnie firmy produkcyjne i usługowe oraz instytucje samorządowe, a największy odbiorca nie przekracza 5% sprzedaży.

1) zaopatrzenie w wodę

– na terenie gminy wodociągowa sieć rozprowadzająca liczy obecnie około 129 km długości i obejmuje około 3 150 przyłączy – zaopatrując w wodę 99% mieszkańców gminy; woda dociera do 22 miejscowości położonych na terenie gminy; na terenie gminy sprzedawane jest około 430 000 m³ wody, z czego połowa produkowana jest w ciągach technologicznych w trzech eksploatowanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej stacjach uzdatniania – SUW Święta Katarzyna, SUW Łukaszowice i SUW Suchy Dwór; woda dla mieszkańców pozyskiwana jest także z innych źródeł, część wody zakupywana jest hurtowo od innych dostawców – m. in. od ZWiK w Oławie; na koniec 2005 roku na terenie gminy długość magistralnej sieci wodociągowej wynosiła 19,8 km, sieci rozdzielczej 109,1, a długość przyłączy 6,49 km;

TABELA 31. STRUKTURA DOSTAW I PRODUKCJI WODY NA TERENIE GMINY SIECHNICE w 2005 r.

L.p.	Miejsce produkcji/zakupu	Ilość wody w m ³	Udział w %
1.	SUW Święta. Katarzyna	108 529	19,9
2.	SUW Suchy Dwór	151 303	27,8
3.	SUW Łukaszowice	38 328	7,0
4.	ZWiK w Oławie	176 886	32,4
5.	PPO Siechnice	57 716	10,6
6.	Pozostali	12 359	2,3
Razem		545 121	100,0

TABELA 32. UJĘCIA WODY, Z KTÓRYCH ZAOPATRYWANI SĄ MIESZKAŃCY GMINY SIECHNICE.

L.P.	LOKALIZACJA	WYSZCZEGÓLNIENIE	PARAMETRY	ZASIĘG OBSŁUGI
1.	SUW Święta Katarzyna	studnie głębinowe	1 i 1A	Sulimów
		głębokość	85 m	Święta Katarzyna
		wydajność	q=64,0 m ³ /h	Zacharzyce
2.	SUW Łukaszowice	studnie głębinowe	1 i 1A	Bogusławice
		głębokość	90 m	Łukaszowice
		wydajność	q=14,2 m ³ /h	Ozorzyce
3.	SUW Suchy Dwór	studnie głębinowe		Biestrzyków
		wydajność	q=44,0 m ³ /h	Iwiny
				Radomierzyce Smardzów Żerniki Wrocławskie
4.	ZUW Mokry Dwór	ujęcie powierzchniowe wód rzeki Oławy		Durok Groblice
		zdolność produkcyjna zakładu	200 000 m ³ /d	Grodziszów Kotowice
				Radwanice Siechnice Sulęcín Zębice
5.	Ujęcie PPO Siechnice	średni dobowy pobór wody	199,5m ³ /d	osiedle mieszkaniowe w Siechnicach
				przedszkole w Siechnicach PPO w Siechnicach
6.	SUW Bratowice	studnia głębinowa		Szostakowice
		głębokość	84 m	
		wydajność	q=20,0 m ³ /h	

TABELA 33. STRUKTURA DOSTAW WODY NA TERENIE OBRĘBÓW GMINY SIECHNICE W 2002 R.

L.p.	Miejscowość	Średniodobowe zużycie wody w m ³ /d	Woda pobrana z ujęcia dam3 = 1 tys. m3	Woda dostarczona odbiorcom dam3/rok
1.	Biestrzyków	24,1	10,2	8,8
2.	Bogusławice	3,6	1,8	1,3
3.	Durok	3,0	-	1,1
4.	Groblice	15,9	-	5,8
5.	Grodziszów	1,9	-	0,7
6.	Iwiny	31,5	13,3	11,5
7.	Kotowice	40,0	-	14,6
8.	Lukaszowice	38,9	34,6	14,2
9.	Mokry Dwór	1,9	-	0,7
10.	Ozorzyce	7,6	4,2	2,8
11.	Prawocin	2,2	-	0,8
12.	Radwanice	211,5	-	77,2
13.	Siechnice	262,5	-	95,8
14.	Smardzów	57,8	24,6	21,1
15.	Sulęcín	3,6	-	1,3
16.	Sulimów	15,3	7,6	5,6
17.	Szostakowice	2,1	-	0,8
18.	Święta Katarzyna	154,8	76,9	56,5
19.	Trestno	6,0	-	2,2
20.	Zacharzyce	10,4	5,2	3,8
21.	Zębice	12,1	-	4,4
22.	Żerniki Wrocławskie	142,7	72,8	52,1
	Ogółem	1049,6	-	383,1

2) oczyszczanie ścieków sanitarnych

- obecnie tylko największe miejscowości z terenu gminy posiadają sieć kanalizacji sanitarnej, tj. Siechnice, Radwanice i Święta Katarzyna oraz miejscowości położone w północnej części gminy przyłączone do Wrocławia - Mokry Dwór, Trestno i Blizanowice, mieszkańcy pozostałych miejscowości gromadzą nieczystości płynne w szczelnych zbiornikach lub po oczyszczeniu w przydomowych biologicznych oczyszczalniach ścieków rozsączają do gruntu lub odprowadzają do wód powierzchniowych; w 2004 roku na terenie gminy liczba odbiorców w zakresie zbiorowego oczyszczania ścieków w wynosiła 1208, co stanowiło około 50% gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych z terenu gminy; na koniec 2005 r. długość rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 39,5 km, a długość przyłączy 19,4 km i obejmowała swym zasięgiem ok.60% ludności gminy;

w ramach zbiorowego systemu oczyszczania ścieków funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków:

Gminna oczyszczalnia ścieków w Siechnicach.

rok oddania do eksploatacji - 1997

zasięg obsługi:

- ścieki z Siechnic płynące Kocim Rowem,
- ścieki ze skanalizowanej części Siechnic,
- ścieki ze skanalizowanej części Radwanic,
- ścieki ze skanalizowanej części Świętej Katarzyny,
- nieczystości płynne dowożone taborem asenizacyjnym,
- ścieki z terenu oczyszczalni,

charakterystyka ścieków surowych:

rodzaj ścieków - ścieki bytowo-gospodarcze,

ilość ścieków - parametry wyjściowe:

- $Q_{\text{śrd}} = 1800 \text{ m}^3/\text{d}$, w tym $90 \text{ m}^3/\text{d}$ ścieków dowożonych

- $Q_{\text{śrh}} = 75 \text{ m}^3/\text{h}$

- $Q_{\text{maxh}} = 180 \text{ m}^3/\text{h}$

- $Q_{\text{min}} = 18,7 \text{ m}^3/\text{h}$

sposób oczyszczania: mechaniczno-biologiczny

Oczyszczalnia Przedsiębiorstwa Produkcji Ogrodniczej Siechnice Sp. z o. o.

rok oddania do eksploatacji - 1980

zasięg obsługi:

- ścieki z terenu Przedsiębiorstwa Produkcji Ogrodniczej
- ścieki z sektora mieszkalny administrowany przez
  - Spółdzielni Mieszkaniowej „Ogrodnik”
  - Spółdzielni Mieszkaniowej „Czechnica”
  - Wspólnoty Mieszkaniowej „Nowa”

charakterystyka ścieków surowych:

rodzaj ścieków - ścieki bytowo-gospodarcze,

ilość ścieków - parametry wyjściowe:

- $Q_{\text{śrd}} = 199,5 \text{ m}^3/\text{d}$,

- $Q_{\text{maxh}} = 8,3 \text{ m}^3/\text{h}$

sposób oczyszczania: mechaniczno-biologiczny

2. Energetyka.

1) energia elektryczna

- główne źródło zasilania w energię elektryczną stanowi, opalana węglem, Elektrociepłownia „Czechnica” w Siechnicach o mocy 110 MW; główne punkty zasilania 110/20 kV zlokalizowane są w Siechnicach (GPZ „Siechnice”) i Zacharzycach (GPZ),

GPZ „Siechnice” zasilany jest z rozdzielni R2 110 kV Elektrociepłowni „Czechnica”, a GPZ „Zacharzyce” z napowietrznych linii 110 kV – nr S172, z GPZ 220/110 kV „Klecina” oraz nr S101 z Hermanowic; GPZ „Zacharzyce” składa się z dwóch transformatorów 110/20 kV o mocy 16 MVA każdy, zaś GPZ „Siechnice” składa się z dwóch transformatorów 110/20 kV o mocy 31,5 MVA każdy;

PRZEZ OBSZAR GMINY PRZEBIEGA SZEREG NAPIOWIETRZNYCH LINII ELEKTROENERGETYCZNYMI O NAPIĘCIU 110 kV, KTÓRE ZNAJDUJĄ SIĘ PRZED WSZYSTKIM W PÓŁNOCNEJ CZĘŚCI GMINY I ODCHODZĄ OD EC „CZECHNICA”:

- WN 110 kV S-171/172 do GPZ R-104 Zacharzyce i GPZ R-1 Klecina,
- WN 110 kV S-119/120 do GPZ Wieczysta i R-1 GPZ Klecina,
- WN 110 kV S-119a/120a do GPZ R-111 Wilcza i GPZ R-18 Puławskiego,
- WN 110 kV S-121/122 do GPZ R-105 Swojczyce i GPZ R-148 Psie Pole,
- WN 110 kV S-105/101 do GPZ Hermanowice,
- WN 110 kV S-143 do GPZ R-183 Oleśnica,
- WN 110 kV S-301/302 do GPZ Stanowice,

teren całej gminy jest pokryty sieciami średniego i niskiego napięcia oraz kilkudziesięcioma stacjami transformatorowymi zlokalizowanymi we wszystkich miejscowościach; rozwój sieci następuje w miarę generowania potrzeb przez nowych inwestorów; w 2002 roku łączne zapotrzebowanie na energię elektryczną w gminie wynosiło 9 950 kW, zaś moc zainstalowanych transformatorów wynosiła 21 200 kVA, z czego wynika, że transformatory były obciążone w około 47%;

2) ciepło

– gmina, z wyłączeniem Siechnic, nie posiada scentralizowanych systemów grzewczych; na terenie miasta Siechnice zlokalizowana jest nadziemna, jak i podziemna sieć ciepłownicza zasilająca przede wszystkim Przedsiębiorstwo Produkcji Ogrodniczej „Siechnice”, osiedle mieszkaniowe oraz nieliczne obiekty użyteczności publicznej; ponadto przez teren gminy przebiega magistrala ciepłownicza 2 DN x 900 zasilająca w ciepło południową część Wrocławia oraz Zakład Uzdatniania Wody w Mokrym Dworze,

3) gaz

– gmina Siechnice zasilana jest gazem ziemnym wysokometanowym; przez obszar gminy przebiegają stalowe gazociągi wysokiego ciśnienia: relacji Ołtaszyn-Kielczów:

- DN 350 6,3 MPa od granicy gminy do Iwin
- DN 300 6,3 MPa od Iwin
- DN 100 6,3 MPa do stacji Żerniki Wrocławskie

relacji Ołtaszyn - Brzeg Opolski

- DN 350 4,0 MPa
- DN 80 4,0 MPa do stacji Żerniki Wrocławskie

zaopatrzenie w gaz następuje poprzez:

- stację redukcyjno-pomiarową I° w Żernikach Wrocławskich,
- stację redukcyjno-pomiarową II° w Radwanicach,

- stację redukcyjno-pomiarową II° Siechnicach,
- stację redukcyjno-pomiarową II° w Świętej Katarzynie,
- stację redukcyjno-pomiarową II° w Żernikach Wrocławskich,

stacje II° w Radwanicach, Siechnicach i Świętej Katarzynie zasilane są gazem średnioprężnym z gazociągu relacji Stanowice – Tarnogaj, stacja II° w Żernikach Wrocławskich zasilana jest ze stacji I° w Żernikach Wrocławskich;

w 2001 roku zużycie gazu na terenie gminy wynosiło 2 751 tys. m³; na terenie gminy tylko osiem miejscowości wyposażonych jest w sieć gazową, a należą do nich: Siechnice, Radwanice, Święta Katarzyna, Zacharzyce, Żerniki Wrocławskie, Iwiny, Groblice i Zębice;

na terenie gminy na gazociągach zlokalizowane są zespoły zaporowo-upustowe – ZZU;

4) inne źródła energii

- na obszarze gminy nie występują naturalne źródła energii; mieszkańcy korzystają w znacznej mierze z indywidualnych źródeł ogrzewania opalanych paliwem stałym (węglem, koksem, miałem lub drewnem) lub gazem płynnym z butli;

3. **Telekomunikacja**

Przez teren gminy przebiegają kable telekomunikacji międzymiastowej, w tym światłowodowe, do Oławy i Strzelina, wzdłuż drogi krajowej nr 94 i drogi wojewódzkiej nr 395.

W Żernikach Wrocławskich, Świętej Katarzynie i Groblicach zlokalizowane są centrale telefoniczne.

Wszystkie miejscowości na obszarze gminy wyposażone są w telekomunikacyjną sieć kablową, natomiast część podłączeń realizowana jest drogą radiową (przeważnie przez prywatnego operatora).

Przez teren gminy Siechnice przechodzi radiolinia telekomunikacyjna obsługująca tereny przemysłowe w Jelczu-Laskowicach.

4. **Gospodarka odpadami.**

Gospodarka odpadami na terenie gminy jest objęta, zatwierdzonym przez Gminę Święta Katarzyna, „Planem gospodarki odpadami gminy Siechnice”, gdzie w dokumencie tym zawarte zostały warunki prowadzenia tej gospodarki, a do najważniejszych z nich należą następujące ustalenia:

- właściciel nieruchomości jest zobowiązany do wyposażenia nieruchomości w odpowiedni pojemnik i do gromadzenia w nim odpadów, właściciel zobowiązany jest do posiadania umowy potwierdzającej przekazanie odpadów wyspecjalizowanym odbiorcom,
- odpady gromadzone są w pojemnikach 110, 240, 1100 dm³, miejsce ustawienia pojemnika oraz pojemnik należy utrzymać w odpowiednim stanie technicznym i sanitarnym,
- koszty związane z wyposażeniem nieruchomości w pojemnik ponosi właściciel nieruchomości,
- właściciele nieruchomości są zobowiązani do bezzwłocznego przekazywania uprawnionym podmiotom odpadów powstałych w wyniku remontów,

- powstające na terenie nieruchomości odpady roślinne należy gromadzić oddzielnie lub kompostować,
- zbieranie odpadów komunalnych na terenie gminy odbywa się w sposób selektywny, w systemie ogólnodostępnych pojemników,
- miejscem składowania odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Siechnice jest ZUiROK w Sulęcinie.

Cztery podmioty posiadają zezwolenie Burmistrz gminy Siechnice na odbiór mieszanych odpadów komunalnych, usunęły one z terenu gminy w roku 2003 łącznie 2432 Mg mieszanych odpadów komunalnych.

Funkcjonujące, w ramach Zakładu Utylizacji i Recyklingu Odpadów Komunalnych, składowisko w Sulęcinie przyjmuje odpady od maja 2003 roku i tymże roku przyjęło do składowania 10,64 tys. ton odpadów, w tym do odzysku znajdowały się 67,44 tony odpadów, gdzie odpady pochodziły przede wszystkim z terenu gminy.

Całkowita masa odpadów komunalnych wytworzonych w gminie, określona na podstawie jednostkowych wskaźników wytwarzania odpadów zawartych w KPGO, wynosi 4,15 tys. ton, a średni jednostkowy wskaźnik wytwarzania odpadów w gminie wynosi 326 kg rocznie na jednego mieszkańca.

Okolo 70% mieszkańców gminy posiada indywidualne umowy na wywóz odpadów świadczonej przez uprawnione podmioty. Ponadto na terenie gminy ustawionych jest 30 pojemników KP-7 na odpady komunalne, o nieograniczonym dostępie mieszkańców. Opróżnianie tych pojemników finansowane jest przez gminę. Dostęp do pojemników mają praktycznie wszyscy mieszkańcy gminy.

Od 2002 roku na terenie gminy prowadzona jest również selektywna zbiórka odpadów. Funkcjonuje tutaj system zbiórki selektywnej do pojemników zbiorczych oraz w systemie workowym. W 18 miejscowościach ustawione są pojemniki do zbiórki makulatury, tworzyw sztucznych, szkła, a w 8 wsiach przeprowadzono zbiórkę w systemie workowym. Przy stosunkowo niewielkiej liczbie pojemników udało się w 2002 roku zebrać 2,83 kg surowców na mieszkańca, a w roku 2003 – 3,77 kg.

ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

§1. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA.

1. Realizacja planowanej drogi wojewódzkiej Bielany-Łany-Długoleka o parametrach drogi głównej G 2/2, o szerokości minimum 35 m w liniach rozgraniczających i ścieżką rowerową lub ciągiem pieszo-rowerowym na całym odcinku tej drogi;
2. Zmiana przebiegu drogi krajowej nr 94 Wrocław – Opole, polegająca na obejściu miejscowości Radwanice, Groblice i miasta Siechnice oraz dostosowanie, na całym odcinku położonym na terenie gminy Siechnice do parametrów drogi głównej ruchu przyspieszonego Gp 2/2, o szerokości minimum 40 m w liniach rozgraniczających;
3. Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 395 Wrocław – Strzelin, polegająca na dostosowaniu drogi do parametrów drogi głównej G 2/2, o szerokości minimum 35 m w liniach rozgraniczających oraz budowę w ciągu tej drogi przejścia nad linią kolejową C 59/2 Wrocław – Międzyzlesie i obejścia wsi Turów na wysokości Ozorzyc.
4. Modernizacja magistralnej linii kolejowej C 59/2 Wrocław – Międzyzlesie i przystosowanie jej do możliwości przejazdu z prędkością 160 km/h;
5. Realizacja przeprawy promowej na Odrze między Kotowicami a Czernicą oraz przystani wodnych na Odrze na wysokości Trestna i przy śluzie, jazie Ratowice z alternatywą lokalizacji przy przeprawie promowej w Kotowicach
6. Budowa drugiej nitki śluzy na stopniu Ratowice (od strony wyspy ratowickiej) o parametrach 190 m długości i 12 m szerokości. Planowane jest systematyczne dostosowywanie drogi wodnej rzeki Odry do klasy wód o znaczeniu międzynarodowym.

§2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.

1. Budowa napowietrznej linii elektroenergetycznej 400/110 kV łączącej stację 400/110 kV Pasikurowice na północ od Wrocławia z linią 220 kV relacji Świebodzice-Klecina na południu miasta Wrocławia; strategiczne spięcie istniejących systemów wysokich i najwyższych napięć aglomeracji wrocławskiej oraz zabezpieczenie i sieć zaopatrzenia w energię elektryczną ważnych dla regionu inwestycji i terenów inwestycyjnych;
2. Szybkie skanalizowanie miejscowości gminy Siechnice, szczególnie tych, będących w zasięgu zlewni rzek Zielonej i Oławy – źródeł zanieczyszczeń wód ujęcia pobierającego wodę dla Zakładu Uzdatniania Wody w Mokrym Dworze, z uwagi na pobór wody pitnej dla mieszkańców aglomeracji wrocławskiej;
3. Ustanowienie nowych stref ochrony ujęć wody dla miasta Wrocławia związanych z terenami ujęć wody na terenie obrębów Mokry Dwór, Radwanice i Siechnice i dostosowanie ograniczeń do obowiązujących przepisów
4. Budowa gazociągu przesyłowego w/c relacji Ołtaszyn – Kielczów, PN 8,4 MPa, który będzie przebiegał wzdłuż istniejącego gazociągu w/c relacji Ołtaszyn – Kielczów.
5. Budowa gazociągu przesyłowego w/c relacji Brzeg Opolski – Ołtaszyn, który będzie

przebiegał wzdłuż istniejącego gazociągu w/c relacji Brzeg Opolski – Oltaszyń.

§3. OCHRONA PRZYRODY

Utworzenie Parku Krajobrazowego – „Dolina Odry II”, na obszarze położonym w środkowej części doliny Odry na południowy – wschód od miasta Wrocławia. Park ten swoim zasięgiem obejmie tereny gmin: Siechnice, Czernica, Jelcz Laskowice, miasta i gminy Olawa, miasta Wrocław i będzie stanowić fragment korytarza ekologicznego ECONET.

